

2017

**LATVENERGO KONCERNA KONSOLIDĒTAIS
UN AS „LATVENERGO”
GADA PĀRSKATS**

SATURS

Latvenergo koncerna galvenie darbības rādītāji	3
AS „Latvenergo” galvenie darbības rādītāji	4
Vadības ziņojums	5
Finanšu pārskati*	
Peļņas vai zaudējumu aprēķins	11
Visaptverošo ienākumu pārskats	11
Pārskats par finanšu stāvokli	12
Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	13
Pārskats par naudas plūsmām	14
Finanšu pārskatu pielikums	15
Neatkarīgu revidentu ziņojums	66

FINANŠU KALENDĀRS

Starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati:

par 2018. gada 3 mēnešiem (nerevidēti) – 31.05.2018.

par 2018. gada 6 mēnešiem (nerevidēti) – 31.08.2018.

par 2018. gada 9 mēnešiem (nerevidēti) – 30.11.2018.

* FINANŠU PĀRSKATI, KAS SAGATAVOTI SASKAŅĀ AR EIROPAS SAVIENĪBĀ APSTIPRINĀTAJIEM STARPTAUTISKAJIEM FINANŠU PĀRSKATU STANDARTIEM

LATVENERGO KONCERNA GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Finanšu rādītāji

EUR'000

	2017	2016	2015	2014	2013
Ieņēmumi	925 627	931 619	929 128	1 010 757	1 099 893
EBITDA ¹⁾	541 696	393 399	307 015	236 838	248 694
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	234 082	160 773	108 188	49 243	61 091
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾	224 114	148 945	92 535	31 510	48 841
Peļņa	322 021	130 593	85 039	29 790	46 149
Dividendes ⁴⁾	90 142	77 413	31 479	23 605	40 618
Aktīvi	4 415 725	3 901 231	3 517 372	3 486 576	3 575 358
Ilgttermiņa aktīvi	3 343 404	3 388 954	3 113 719	3 109 253	3 128 064
Pašu kapitāls	2 846 891	2 418 713	2 096 702	2 020 801	2 021 714
Aizņēmumi	826 757	791 566	797 483	827 222	944 675
Neto aizņēmumi ⁵⁾	590 754	607 586	692 940	706 211	689 252
Pamatdarbības neto naudas plūsma	338 209	341 186	246 278	135 329	146 540
Investīcijas	243 811	200 677	190 461	177 607	224 868

Finanšu koeficienti

	2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA rentabilitāte ⁶⁾	58,5 %	42,2 %	33,0 %	23,4 %	22,6 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁷⁾	25,3 %	17,3 %	11,6 %	4,9 %	5,6 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁸⁾	24,2 %	16,0 %	10,0 %	3,1 %	4,4 %
Peļņas rentabilitāte ⁹⁾	34,8 %	14,0 %	9,2 %	2,9 %	4,2 %
Kapitāla attiecības rādītājs ¹⁰⁾	64 %	62 %	60 %	58 %	57 %
Neto aizņēmumi / EBITDA ¹¹⁾	1,1	1,7	2,3	2,9	2,6
Neto aizņēmumi / pašu kapitāls ¹²⁾	0,21	0,25	0,33	0,35	0,34
Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients ¹³⁾	3,2	1,7	1,9	1,3	1,6
Aktīvu atdeve (ROA) ¹⁴⁾	7,7 %	3,5 %	2,4 %	0,8 %	1,3 %
Pašu kapitāla atdeve (ROE) ¹⁵⁾	12,2 %	5,8 %	4,1 %	1,5 %	2,3 %
Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) ¹⁶⁾	6,8 %	5,3 %	3,8 %	1,7 %	2,1 %
Dividenžu izmaksas rādītājs ¹⁷⁾	66 %	82 %	90 %	92 %	92 %

Darbības rādītāji

		2017	2016	2015	2014	2013
Pārdotā elektroenerģija	GWh	10 371	10 140	9 868	9 427	9 408
Mazumtirdzniecība*	GWh	6 923	7 665	7 961	8 800	8 065
Vairumtirdzniecība**	GWh	3 448	2 474	1 907	627	1 343
Elektrostaciju izstrāde	GWh	5 734	4 707	3 882	3 625	4 854
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	2 612	2 675	2 408	2 560	2 566
Darbinieku skaits		3 908	4 131	4 177	4 563	4 512
Moody's kredītreitings		Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)	Baa2 (stabils)	Baa3 (stabils)	Baa3 (stabils)

* iekļaujot saimniecisko patēriņu

** tai skaitā OI ietvaros iepirktais enerģijas pārdošana Nord Pool

¹⁾ EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma

²⁾ Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

³⁾ Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

⁴⁾ Izmaksātās dividendes mātessabiedrības akcionāram (vai rakstveida informācija atklāta 20. b pielikumā)

⁵⁾ Neto aizņēmumi = aizņēmumi gada beigās mīnus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

⁶⁾ EBITDA rentabilitāte = EBITDA / ieņēmumi

⁷⁾ Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte = saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

⁸⁾ Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte = peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

⁹⁾ Peļņas rentabilitāte = peļņa / ieņēmumi

¹⁰⁾ Kapitāla attiecības rādītājs = pašu kapitāls / aktīvi

¹¹⁾ Neto aizņēmumi / EBITDA = (neto aizņēmumi pārskata gada sākumā + neto aizņēmumi pārskata gada beigās) * 0,5 / EBITDA (12 mēnešu periodā)

¹²⁾ Neto aizņēmumi / pašu kapitāls = neto aizņēmumi pārskata gada beigās / pašu kapitāls pārskata gada beigās

¹³⁾ Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa kreditori

¹⁴⁾ Aktīvu atdeve (ROA) = peļņa / vidējais aktīvi ((aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁵⁾ Pašu kapitāla atdeve (ROE) = peļņa / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2)

¹⁶⁾ Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) = saimnieciskās darbības peļņa / (vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2) + aizņēmumu vidējā vērtība ((aizņēmumi pārskata gada sākumā + aizņēmumi pārskata gada beigās) / 2))

¹⁷⁾ Dividenžu izmaksas rādītājs = dividendes / mātessabiedrības peļņa

AS „LATVENERGO” GALVENIE DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

Finanšu rādītāji

EUR'000

	2017	2016	2015	2014*	2013*
Ieņēmumi	498 580	513 563	521 146	564 550	809 575
EBITDA/EBITDA ¹⁾	387 100	241 606	180 982	105 052	121 007
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾	177 416	141 071	90 475	18 158	27 880
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾	185 906	156 290	103 212	35 045	29 928
Peļņa	150 891	137 441	94 750	34 800	25 659
Dividendes ⁴⁾	90 142	77 413	31 479	23 605	40 618
Aktīvi	3 649 200	3 204 394	3 124 054	3 104 592	3 231 169
Ilgttermiņa aktīvi	2 546 014	2 626 560	2 638 048	2 634 150	2 678 442
Pašu kapitāls	2 382 638	2 177 069	2 114 900	2 047 666	2 042 434
Aizņēmumi	814 772	778 323	782 965	810 681	921 370
Neto aizņēmumi ⁴⁾	581 917	597 126	681 146	721 715	676 616
Pamatdarbības neto naudas plūsma	202 798	201 427	174 797	94 604	9 097
Investīcijas	89 278	79 913	78 694	52 465	66 627

* visi finanšu rādītāji par periodu no 2013. līdz 2014. gadam novērtēti pēc SFPS principiem

Finanšu koeficienti

	2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA rentabilitāte ⁶⁾	77,6 %	47,0 %	34,7 %	18,6 %	14,9 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁷⁾	35,6 %	27,5 %	17,4 %	3,2 %	3,4 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁸⁾	37,3 %	30,4 %	19,8 %	6,2 %	3,7 %
Peļņas rentabilitāte ⁹⁾	30,3 %	26,8 %	18,2 %	6,2 %	3,2 %
Kapitāla attiecības rādītājs ¹⁰⁾	65 %	68 %	68 %	66 %	63 %
Neto aizņēmumi / pašu kapitāls ¹¹⁾	0,24	0,27	0,32	0,35	0,33
Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients ¹²⁾	4,3	2,3	3,0	1,9	2,1
Aktīvu atdeve (ROA) ¹³⁾	4,4 %	4,3 %	3,0 %	1,1 %	0,8 %
Pašu kapitāla atdeve (ROE) ¹⁴⁾	6,6 %	6,4 %	4,6 %	1,7 %	1,3 %
Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) ¹⁵⁾	5,8 %	4,8 %	3,1 %	0,6 %	1,0 %
Dividenžu izmaksas rādītājs ¹⁶⁾	66 %	82 %	90 %	92 %	92 %

Darbības rādītāji

	2017	2016	2015	2014	2013
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija Latvijā	GWh	4 619	5 290	5 422	5 748
Elektrostaciju izstrāde	GWh	5 687	4 660	3 833	3 577
Siltumenerģijas izstrāde	GWh	2 354	2 422	2 179	2 312
Darbinieku skaits		1 431	1 472	1 464	1 439
	Baa2	Baa2	Baa2	Baa3	Baa3
Moody's kredītreitings	(stabils)	(stabils)	(stabils)	(stabils)	(stabils)

¹⁾ EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma

²⁾ Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

³⁾ Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

⁴⁾ Izmaksātās dividendes mātessabiedrības akcionāram. (Vairāk informācijas atklāts 20. b pielikumā)

⁵⁾ Neto aizņēmumi = aizņēmumi gada beigās minus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

⁶⁾ EBITDA rentabilitāte = EBITDA / ieņēmumi

⁷⁾ Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte = saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

⁸⁾ Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte = peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

⁹⁾ Peļņas rentabilitāte = peļņa / ieņēmumi

¹⁰⁾ Kapitāla attiecības rādītājs = pašu kapitāls / aktīvi

¹¹⁾ Neto aizņēmumi / pašu kapitāls = neto aizņēmumi pārskata gada beigās / pašu kapitāls pārskata gada beigās

¹²⁾ Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients = apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa kreditori

¹³⁾ Aktīvu atdeve (ROA) = peļņa / vidējie aktīvi ((aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās) / 2)

¹⁴⁾ Pašu kapitāla atdeve (ROE) = peļņa / vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2)

¹⁵⁾ Ieguldītā kapitāla atdeve (ROCE) = saimnieciskās darbības peļņa / (vidējais pašu kapitāls ((pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās) / 2) + aizņēmumu vidējā vērtība ((aizņēmumi pārskata gada sākumā + aizņēmumi pārskata gada beigās) / 2))

¹⁶⁾ Dividenžu izmaksas rādītājs = dividendes / mātessabiedrības peļņa

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Latvenergo koncerns – lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā

Latvenergo koncerns (turpmāk tekstā arī – koncerns) ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā. Koncerns nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, dabasgāzes tirdzniecību, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu nomu.

Latvenergo koncerna mātessabiedrība ir AS „Latvenergo”, kas ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un tirdzniecību, kā arī ar dabasgāzes tirdzniecību.

Darbības vides raksturojums

2017. gadā ir izlīdzinājušās Ziemeļvalstu un Baltijas valstu elektroenerģijas cenas. Latvijas elektroenerģijas cenu apgabalā vidējā elektroenerģijas cena ir samazinājusies par 3,9 % un bija 34,68 EUR/MWh, vienlaikus elektroenerģijas cena Somijas cenu apgabalā ir pieaugusi līdz 33,19 EUR/MWh, bet Zviedrijas (SE4) cenu apgabalā – 32,18 EUR/MWh.

Izlīdzinās Ziemeļvalstu un Baltijas elektroenerģijas cenas

Elektroenerģijas cenu izlīdzināšanos veicināja augstāka elektroenerģijas pārvades starpsavienojumu (*NordBalt* un *Estlink*) pieejamība, zemāks ūdens rezervuāru aizpildījuma līmenis Skandināvijā, kā arī augstāks elektroenerģijas izstrādes apjoms Daugavas HES.

Līdz 2017. gada 3. aprīlim dabasgāzes apgāde Latvijā bija pilnībā regulēts pakalpojums un AS „Latvijas Gāze” bija vienīgais komersants Latvijas teritorijā, kas sniedz dabasgāzes piegādes pakalpojumus. 2017. gada 3. aprīlī atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam Latvijā tika atvērts dabasgāzes tirgus. Pēc tirgus atvēršanas *Latvenergo* koncerns ir diversificējis dabasgāzes iegādes portfeli, un tagad dabasgāze tiek piegādāta arī no alternatīviem piegādes avotiem, tostarp no Klaipēdas dabasgāzes termināļa. Savukārt Inčukalna pazemes gāzes krātuves izmantošana ļauj laicīgi ierobežot dabasgāzes iegādes cenu riskus.

Atvērts dabasgāzes tirgus Latvijā

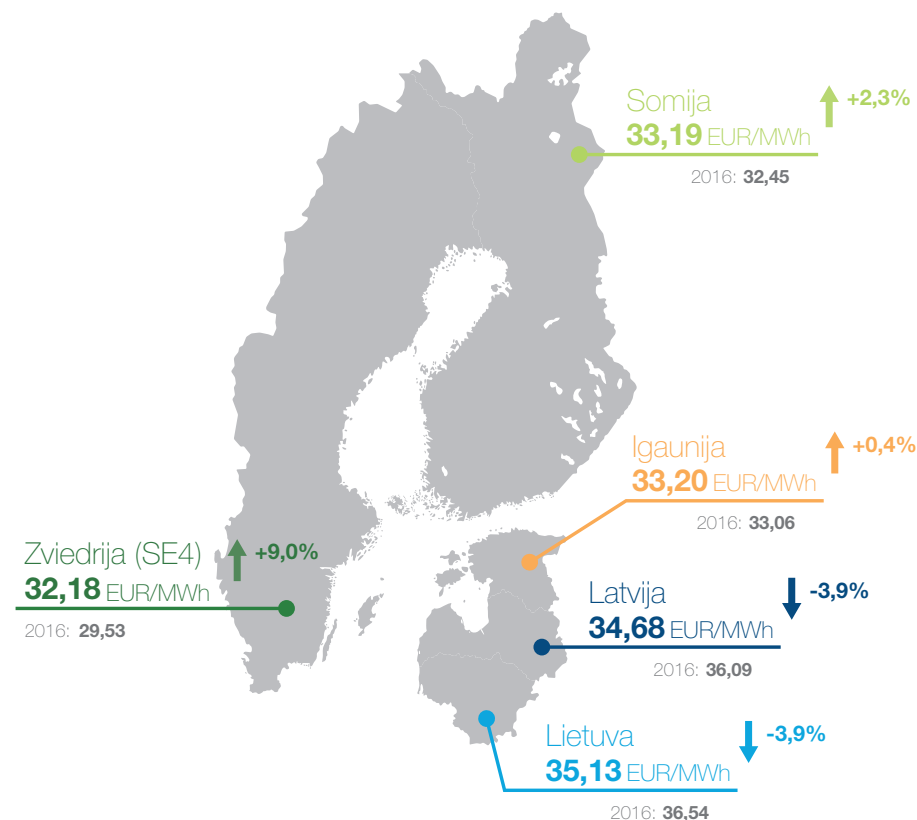
Dabasgāzes cenu Latvijā ietekmē naftas produktu, ogļu un CO₂ kvotu cenas. Līdz ar augstākām naftas, ogļu un CO₂ kvotu cenām ir palielinājusies dabasgāzes cena. 2017. gadā GASPOOL tirdzniecības zonas vidējā dabasgāzes cena bija par 19,7 % augstāka, bet TTF – par 19,1 % augstāka nekā 2016. gadā.

Būtiski notikumi

Latvenergo saņem vienreizēju Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensāciju

2017. gada 22. septembrī Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par konceptuālo ziņojumu „Kompleksi pasākumi elektroenerģijas tirgus attīstībai”, kas paredz efektīvu un ilgtspējīgu OIK izmaksu samazināšanu elektroenerģijas lietotājiem. Atbilstoši ziņojumam tiek izveidots mehānisms,

Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cena Nord Pool biržā

kura ietvaros valsts samazina savas nākotnes saistības koģenerācijas stacijās ar uzstādīto elektrisko jaudu virs 100 MW, piešķirot šādiem ražotājiem vienreizēju maksājumu par atbalsta intensitātes samazinājumu nākotnē.

2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2, un 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo”. Atbilstoši rīkojumam AS „Latvenergo” tiek izmaksāta vienreizēja kompensācija 454,4 miljonu EUR apmērā. Kompensācija tiek sadalīta divās daļās, nosakot, ka 140 miljoni EUR atzistami kā pārējie ieņēmumi AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet 314,4 miljoni EUR kā nākamā perioda ieņēmumi vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz AS „Latvenergo” saistību izpildei atbalsta perioda beigās 2028. gada 23. septembrī. Kompensācija ir finansēta, izmantojot valsts kā AS „Latvenergo” akcionāra tiesības samazināt AS „Latvenergo” pamatkapitālu. Pamatkapitāla samazināšana veikta 2018. gada martā.

Pēdējo gadu laikā *Latvenergo* koncerna un AS „Latvenergo” finanšu rezultāti ir būtiski uzlabojušies. Koncerna aktīvi 2017. gada 31. decembrī sasniedz 4,4 miljardus EUR, bet pašu kapitāls – 2,8 miljardus EUR. 2017. gada 31. decembrī neto aizņēmumi pret pašu kapitālu ir 21 %, bet neto aizņēmumi pret EBITDA – 1,1. Mātesabiedrības aktīvi 2017. gada 31. decembrī sasniedz 3,6 miljardus EUR, bet pašu kapitāls – 2,4 miljardus EUR un mātesabiedrības neto aizņēmumi pret pašu kapitālu ir 21 %.

Vērtējumu par minēto pasākumu radīto ietekmi uz *Latvenergo* koncerna finanšu stabilitāti ir veikusi arī starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's*, publicējot skaidrojošu komentāru, bet neveicot AS „Latvenergo” kredītreitinga vai tā nākotnes skatījuma pārskatīšanu. *Moody's* ieskatā *Latvenergo* koncerns spēs saglabāt pietiekošu finansiālo elastīgumu un galvenos finanšu rādītājus līmenī, kas atbilst pašreizējam kredītreitingam Baa2 ar stabilu nākotnes vērtējumu.

Līdz ar pieteikšanos vienreizējās kompensācijas saņemšanai AS „Latvenergo” ir veicinājusi obligātā iepirkuma komponentes (OIK) samazināšanos. OIK no 2018. gada 1. janvāra ir 25,79 EUR/MWh līdzšinējo 26,79 EUR/MWh vietā jeb mazāka par 1 EUR/MWh. Latvijas valdība pašreiz apsver jautājumu par turpmāku OIK samazinājumu.

Nodokļu reforma Latvijā

Sākot ar 2018. gadu, spēkā stājusies jaunā nodokļu reforma Latvijā. Saskaņā ar Uzņēmuma ienākuma nodokļa likumu UIN nebūs jāmaksā par gūto peļņu, to maksās par dividendēs sadalīto peļņu. Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, sadalītajai un nosacīti sadalītajai peļņai tiek piemērota 20 procentu nodokļu likme no bruto summas jeb 20/80 no neto izmaksām. UIN par dividenžu izmaksu tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas tajā pārskata periodā, kad attiecīgās dividendes pasludinātas, savukārt pārējiem nosacītās peļņas objektiem – brīdī, kad izmaksas radušās pārskata gada ietvaros.

Jaunā kārtība no 2018. gada 1. janvāra faktiski likvidē visas pagaidu atšķirības starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu uzskaitē un nodokļa aprēķina vajadzībām. Tas nozīmē, ka 2017. gada 31. decembra bilanci vairs netiek atzīts atliktā nodokļa aktīvs vai saistības. Saskaņā ar Starptautiskajiem grāmatvedības standartiem iepriekš izveidotās atliktā nodokļa saistības tiek reversētas, grāmatojot atliktā nodokļa ieņēmumus 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai bilanci pašu kapitāla rezervēs atkarībā no tā, kā tās sākotnēji tika atzītas.

Latvenergo koncerna pamatlīdzekļu vērtība 2017. gada beigās pārsniedz 3 miljardus EUR. Ņemot vērā apjomīgo pamatlīdzekļu vērtību, koncerns jau ilgstoši veic nozīmīgas investīcijas, lai nodrošinātu savu aktīvu atjaunošanu, kā arī jaunu aktīvu izbūvi. Nozīmīgās investīcijas daudzu gadu garumā ir radījušas būtiskas atliktā nodokļa saistības. *Latvenergo* koncernam 2016. gada beigās bija izveidotas atliktā nodokļa saistības 316 miljonu EUR apmērā. 2017. gada beigās daļa no atliktā nodokļa saistībām ir reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā (atliktais nodoklis – 149 miljoni EUR) un daļa – ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervē (167 miljoni EUR).

Darbības rādītāji

Ražošana

Latvenergo koncerns pārskata gadā savās ražotnēs ir saražojis 5 734 GWh elektroenerģijas un 2 612 GWh siltumenerģijas (AS „Latvenergo” attiecīgi saražots 5 687 GWh un 2 354 GWh).

Būtiski lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES

Kopumā izstrādātais elektroenerģijas apjoms salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir palielināts par 22 %. Elektroenerģijas izstrādes apjoms Daugavas HES 2017. gadā, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir palielināts par 74 % un ir 4 270 GWh (2016. gadā – 2 449 GWh), kas veido 74 % no kopējā koncernā saražotā elektroenerģijas apjoma (2016. gadā – 52 %). Elektroenerģijas izstrādes pieaugumu Daugavas HES veicināja lielāka ūdens pietece Daugavā. Daugavas HES izstrāde 2017. gadā ir lielākā kopš 1998. gada un ir trešā lielākā novērojumu vēsturē kopš 1966. gada.

Ņemot vērā aktīvo Daugavas HES operatīvo darbību, Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde 2017. gadā ir par 36 % mazāka nekā pagājušajā gadā, un tā ir 1 411 GWh. Rīgas TEC strādāja tirgus konjunktūrā, efektīvi plānojot darba režīmus un kurināmā izmantošanu.

Pārskata gadā no atjaunīgiem energoresursiem izstrādātās elektroenerģijas īpatsvars koncernā bija 75 % (2016. gadā – 52 %).

Saražotās siltumenerģijas apjoms 2017. gadā ir samazinājies par 2 %, salīdzinot ar pagājušo gadu. To noteica salīdzinoši siltāki laika apstākļi apkures sezonā, kā arī fakts, ka 2017. gadā Rīgas TEC-2 zonā darbu uzsāka trīs siltuma ražotāji, līdz ar to palielinot konkurenci siltumenerģijas tirgū.

Tirdzniecība

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ir saglabājis elektroenerģijas tirdzniecības līdera pozīciju Baltijā. *Latvenergo* koncerna tirgus daļa ir aptuveni 27 % no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus.

Latvenergo – viens no lielākajiem elektroenerģijas tirgotājiem Baltijā

2017. gadā mazumtirdzniecības klientiem Baltijā kopumā esam pārdevuši 6,9 TWh elektroenerģijas (2016. gadā – 7,7 TWh). Pārdotās elektroenerģijas apjoma samazinājums ir galvenokārt saistīts ar pastiprinātu konkurenci biznesa klientu segmentā.

Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma un sasniedz 2,3 TWh. Latvijā pārdots 4,6 TWh, Lietuvā – 1,3 TWh un Igaunijā – 1 TWh.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas klientu skaits Baltijā ir saglabājies stabils. Kopējais elektroenerģijas klientu skaits sasniedz 834 tūkstošus, t. sk. ārpus Latvijas pārsniedz 35 tūkstošus.

2017. gadā koncerns ieviesa divus jaunus elektroenerģijas produktus mājaisaimniecību segmentam. Viens no tiem ir *Elektrum Viedā māja*, kas nodrošina mājokļa apkures un elektroierīču attālinātu vadību. Otrs jaunais produkts ir *Elektrum Solārais*, kas dos iespēju lietot patstāvīgi saražotu elektroenerģiju, izmantojot saules enerģiju.

Latvenergo uzsāk dabasgāzes tirdzniecību klientiem Latvijā un Igaunijā

2017. gadā *Latvenergo* koncerns ar tirdzniecības zīmolu *Elektrum* uzsācis dabasgāzes tirdzniecību biznesa klientiem Latvijā un Igaunijā, piedāvājot fiksētas cenas līguma nosacījumus 12 mēnešiem. Ir noslēgti pirmie dabasgāzes darījumi ar aptuveni 100 klientiem. *Latvenergo* ir otrs lielākais dabasgāzes patērētājs Baltijā.

Finanšu rezultāti

Latvenergo koncerna ieņēmumi 2017. gadā ir saglabājušies 2016. gada līmenī un sasniedz 925,6 miljonus EUR. *Latvenergo* koncerna EBITDA pārskata gadā ir palielinājusies par 38 % un sasniedz 541,7 miljonus EUR. Koncerna EBITDA pozitīvi galvenokārt ietekmēja:

- par 74 % lielāka elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES;
- vienreizējā Rīgas TEC jaudas maksājumu kompensācija 454,4 miljoni EUR. Daļa no maksājuma 140 miljonu EUR apmērā tika atzīta 2017. gada ieņēmumos, bet atlikusi daļa 314,4 miljoni EUR – kā saņemtais avansa maksājums koncerna bilanci.

Pieaug koncerna EBITDA un peļņa

Rezultātus negatīvi ietekmēja mazāka elektroenerģijas pārdošanas cena Baltijā. Kopš 2016. gada elektroenerģijas tirdzniecības cenas samazināšanos Baltijas valstīs ietekmē *NordBalt* elektroenerģijas starpsavienojuma darbība. Savukārt koncerna peļņa 2017. gadā ir 322,0 miljoni EUR, tā sastāv no koncerna ikgadējās saimnieciskās darbības rezultāta 172,9 miljoniem EUR un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas rezultātā reversētā atliktā nodokļa 149,1 miliona EUR.

Līdz ar peļņas pieaugumu uzlabojušies arī *Latvenergo* koncerna finanšu koeficienti, un tie ir atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajam.

2017. gadā AS „Latvenergo” ieņēmumi samazinājušies par 3 % un sasniedz 498,6 miljonus EUR. Pārskata gadā EBITDA ir palielinājusies par 60 % un sasniedz 387,1 miljonus EUR. AS „Latvenergo” EBITDA pieaugumu sekmēja tie paši faktori, kas *Latvenergo* koncernam, tie detalizētāk aprakstīti tekstā iepriekš. AS „Latvenergo” peļņa 2017. gadā ir 150,9 miljoni EUR (2016. gadā – 137,4 miljoni EUR).

Investīcijas

Kopējais *Latvenergo* koncerna investīciju apjoms 2017. gadā, salīdzinot ar pagājušo gadu, palielinājies par 43 miljoniem EUR jeb 21 % un ir 243,8 miljoni EUR. Pieaugumu sekmēja lielākas investīcijas pārvades un ražošanas segmentos. AS „Latvenergo” veikto investīciju apjoms 2017. gadā sasniedz 89,3 miljonus EUR (2016. gadā – 79,9 miljoni EUR).

Investīcijas tīklu aktīvos – 2/3 no kopējā apjoma

Lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu, būtisku investīciju apjomu esam ieguldījuši tīklu modernizācijā. Pārskata gadā investīciju apjoms tīklu aktīvos ir 65 % no kopējām investīcijām.

Sadales aktīvos 2017. gadā ieguldīti 107,7 miljoni EUR. Sadales investīciju mērķis ir sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un ilgumu, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Veiktās investīcijas sadales tīkla modernizācijā ir paaugstinājušas sadales pakalpojuma kvalitāti, tajā skaitā mazinot vidējā elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indeksa (SAIFI) un vidējā elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indeksa (SAIDI) rādītājus. Kopš 2013. gada SAIDI samazināts par 58 % un SAIFI – par 38 %.

Pārskata gadā investīcijas pārvades sistēmas aktīvos ir 63,1 miljons EUR. Salīdzinot ar 2016. gadu, investīciju apjoms ir pieaudzis divarpus reizes. Lielākais investīciju apjoms ir ieguldīts energoinfrastruktūras projektā *Kurzemes loks*. 2017. gadā šajā projektā ir ieguldīti 34,7 miljoni EUR. Īstenojot *Kurzemes loka* projektu, ievērojami tiek paaugstināts energoapgādes

drošums ne tikai Kurzēmē, bet visā Latvijā kopumā, sniedzot iespēju efektīvāk izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību, vēl vairāk integrējot Baltijas valstīs Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Investējot videi draudzīgos projektos, 2017. gadā Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā ir ieguldīti 41,8 miljoni EUR. Līdz 2022. gadam ir plānota 11 hidroagregātu pakāpeniska nomaiņa, nodrošinot to darbību nākamos 40 gadus. Kopējās rekonstrukcijas izmaksas pārsniegs 200 miljonu EUR, no kuriem šobrīd ir ieguldīti 128,4 miljoni EUR. 2017. gada nogalē ekspluatācijā tika nodots pirmais rekonstruētais Pļaviņu HES hidroagregāts.

Finansēšana

Investīciju projektu finansēšanu *Latvenergo* koncerns veic no pašu līdzekļiem un ārējā aizņemtā ilgtermiņa finansējuma, kas tiek regulāri un savlaicīgi piesaistīts finanšu un kapitāla tirgos.

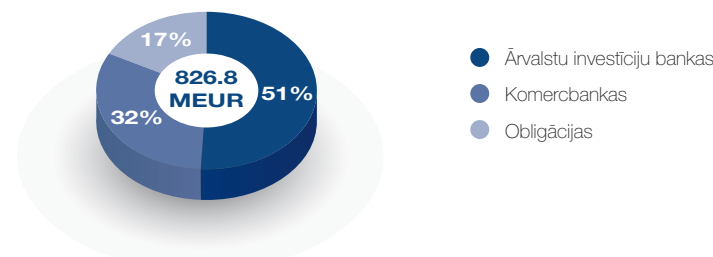
Labākās investoru attiecības Baltijas Parāda vērtspapīru tirgū

AS „Latvenergo” ir pirmais uzņēmums Baltijā, kas saņēmis *Nasdaq* Baltijas biržas apbalvojumu „Labākās investoru attiecības Baltijas Parāda vērtspapīru tirgū”. Līdz ar šo apbalvojumu AS „Latvenergo” tika uzaicināta uz *Nasdaq MarketSite* studiju Ņujorkas Taimskvērē, kur 14. augustā valdes priekšsēdētājs Āris Žīgurs iezvanīja tradicionālo tirdzniecības sesijas atklāšanas vānu.

2017. gada 15. decembrī veikta pirmā *Latvenergo* emitēto obligāciju, kam iestājies dzēšanas termiņš, pamatsummas atmaksa 70 miljonu EUR apmērā.

2017. gada 31. decembrī koncerna aizņēmumi ir 826,8 miljoni EUR (2016. gada 31. decembrī – 791,6 miljoni EUR), kas ietver aizņēmumus no komercbankām un ārvalstu investīciju bankām un obligācijas 135 miljonu EUR apmērā, tai skaitā zaļās obligācijas 100 miljonu EUR apmērā.

Aizņēmumu piesaistes avoti

Latvenergo koncerna neto aizņēmumi 2017. gada 31. decembrī ir 590,8 miljoni EUR (2016. gada 31. decembrī – 607,6 miljoni EUR), savukārt neto aizņēmumu/ EBITDA attiecības rādītājs ir 1,1 (2016. gada 31. decembrī – 1,7).

2017. gada 7. septembrī *Moody's* saglabājusi nemainīgu AS „Latvenergo” kredītreitingu Baa2 līmenī ar stabili nākotnes vērtējumu. Vērtējot AS „Latvenergo” kredītreitingu, *Moody's* ir ņēmusi vērā vienreizējo kompensāciju, plānotās izmaiņas Rīgas TEC atbalsta intensitātē, kā arī plānoto AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazinājumu.

Korporatīvā pārvaldība

Aizvadītajā gadā sekmīgi turpināti uzlabojumi koncerna korporatīvās pārvaldības jomā.

Uzlabojam korporatīvo pārvaldību

2017. gada martā AS „Latvenergo” padome ir izveidojusi Cilvēkresursu komiteju personāla vadības jautājumos. Komitejas uzdevums ir sagatavot priekšlikumus padomei par AS „Latvenergo” valdes, Revīzijas komitejas un iekšējā audita darbinieku atlasī, atalgojumu, darbības snieguma novērtēšanu un amatu savienošanu. Komiteja sastāv no trim locekļiem, kurus no padomes locekļu vidus ievēlē padome. Komitejā ievēlēti Mārtiņš Bičevskis, Baiba Anda Rubesa un Andris Liepiņš.

Tāpat 2017. gada martā, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktās prasības, AS „Latvenergo” Revīzijas komitejas sastāvs ir papildināts ar diviem padomes locekļiem – Andri Ozoliņu un Andri Liepiņu.

Līdz ar *Latvenergo* koncerna finanšu rezultātiem ir publicēts arī AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2017. gadu. Kapitālsabiedrība būtiskos aspektos ir ievērojusi visus uz tās darbību attiecināmos korporatīvās pārvaldības principus.

Nefinanšu paziņojums

Latvenergo koncerna nefinanšu paziņojums ir sagatavots, izpildot Finanšu instrumentu tirgus likuma 56⁴. panta prasības.

Latvenergo koncerns izpilda ne tikai tiesību aktos noteikto, bet arī brīvprātīgi uzņemas atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību, vidi un tautsaimniecību, tādējādi sniedzot ieguldījumu koncerna ilgtspējīgā attīstībā. Nodrošinot produktus un pakalpojumus ar pievienoto vērtību, koncerns tiecas uz darbības procesiem, kuri nemazina sabiedrības labklājību un veselību, kā arī nerada ietekmi uz vidi. Savukārt *Latvenergo* koncerna korporatīvās sociālās atbildības (KSA) aktivitātes veicina atbildīgas uzņēmējdarbības vidi Baltijas valstu reģionā. Ikdienas darbā īstenojam sociālās atbildības standartā ISO 26000:2010 noteiktos pamatprincipus.

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politika nosaka KSA pamatprincipus, virzienus un kritērijus. Koncerns īsteno tā darbībai un stratēģiskiem mērķiem atbilstošas KSA aktivitātes, kas veicina sabiedrības izpratni par atbildīgu uzņēmējdarbību un enerģētiku, sniedz būtisku ilgtermiņa ietekmi un nodrošina plašu sabiedrības grupu iesaisti.

Latvenergo koncerns vienlaikus ar ilgtspējīgām un pārdomātām investīcijām enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā sniedz arī tiešu ieguldījumu kopējā labklājībā – valsts budžetā samaksātos nodokļus, dividendes, kā arī radītās darba vietas. Visā enerģijas ražošanas un piegādes procesā liela nozīme ir efektivitātei, tādējādi uzlabojot pakalpojumu konkurētspēju un kvalitāti.

Atbildība ir viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām un korporatīvās pārvaldības pamatprincipiem. Koncerns un tā darbinieki uzņemas atbildību par veiktajiem uzdevumiem atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. *Latvenergo* koncerns nodrošina caurskatāmu, ētisku, drošu, atbildīgu un godīgu uzņēmējdarbību, kā arī ieinteresēto pušu informētību un iesaisti savu aktivitāšu īstenošanā.

Latvenergo koncerna darbība ir vērsta uz konkurētspējīgu, klientu vajadzībām atbilstošu elektroenerģijas pakalpojumu izstrādi un piedāvāšanu, kā arī ilgstošu, abpusēji izdevīgu un lojālu

attiecību veidošanu ar klientiem. Savukārt sadales pakalpojumu pamatā ir kvalitatīvas un drošas elektroenerģijas piegādes nodrošināšana Latvijā. Šo mērķu sasniegšanai koncerns ievēro izmaksu efektivitātes un darbības izcilības pamatprincipus.

Latvenergo koncerns izprot vides aizsardzības jomas nozīmi koncerna ilgtspējīgā attīstībā un ievieš vides aizsardzības pamatprincipus visās koncerna darbībās. Turpinot līdzšinējos sasniegumus vides jomā, *Latvenergo* koncerns 2017.–2022. gada stratēģijā kā vienu no darbības prioritātēm izvirza vides aizsardzību enerģijas ražošanas un piegādes procesos.

Latvenergo koncerna vadība apzinās, ka darbinieki ar viņu atšķirīgām kompetencēm un dažādību ir vērtība, kas dod iespēju uz vienu un to pašu raudzīties no dažādiem skatupunktiem un tā sasniegt labākus rezultātus. Koncerns piesaista un attīsta vadītājus un līderus, kas spēs veicināt koncerna izaugsmi un nodrošināt to, ka darbinieku kompetences atbilst uzņēmuma mērķiem un nākotnes vajadzībām. Koncerna vadība kā vienu no savām prioritātēm noteikusi darbinieku iesaisti, attīstību un inovācijas veicinošas vides veidošanu koncernā, kas ir pamats darbinieku un koncerna veiksmīgai izaugsmei nākotnē.

Nefinanšu paziņojums sagatavots atbilstoši *GRI Standards* prasībām

Plašāks KSA jomu raksturojums, apraksts par KSA politikām un procedūram un to īstenošanas rezultātiem, riskiem un to pārvaldīšanu, kā arī nefinanšu rādītāji ir iekļauti 2017. gada *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskatā. Minētais pārskats ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē <https://www.latvenergo.lv/lat/investoriem/parskati/>. Ilgtspējas pārskatā informācija ir sagatavota atbilstoši GRI Standards pamata (Core) prasībām.

Turpmākā attīstība

2016. gada 19. oktobrī akcionāru sapulcē tika apstiprināta *Latvenergo* koncerna stratēģija laika periodam no 2017. līdz 2022. gadam.

Ņemot vērā sagaidāmos izaicinājumus nozarē un biznesa vidē, stratēģijā ir definēti trīs galvenie darbības mērķi:

- nostiprināt ilgtspējīgu un ekonomiski pamatotu tirgus pozīciju mājas tirgos (Baltijā), vienlaikus apsverot ģeogrāfisku un/vai produktu/pakalpojumu ekspansiju;
- attīstīt sinerģijai ar tirdzniecību adekvātu un koncerna vērtību palielinošu ģenerācijas portfeli;
- attīstīt klientu vajadzībām atbilstošu, funkcionālu, drošu un efektīvu tīklu.

Līdz ar stratēģijas apstiprināšanu ir noteikti arī *Latvenergo* koncerna stratēģiskie finanšu mērķi. Finanšu mērķi ir iedalīti trīs mērķu grupās – rentabilitāte, kapitāla struktūra un dividendu politika.

Izvirzītie finanšu mērķi ir noteikti, lai nodrošinātu:

- ambiciozu, bet reizē sasniedzamu rentabilitāti, kas ir samērojama ar Eiropas enerģētikas nozares salīdzināmo uzņēmumu vidējiem rādītājiem un nodrošina biznesa riskam atbilstošu atdevi;
- optimālu, nozarei atbilstošu kapitāla struktūru, kas ierobežo iespējamās finanšu riskus;
- adekvātu dividendu politiku, kas ir atbilstoša plānotajai investīciju politikai un izvirzītajam kapitāla struktūras mērķim.

Mērķa grupa	Rādītājs	2022. gads
Rentabilitāte	Pašu kapitāla atdeve (ROE)	> 6 %
Kapitāla struktūra	Neto aizņēmumi pret pašu kapitālu	< 50 %
	Neto aizņēmumi pret peļņu pirms nolietojuma	< 3
Dividenžu politika	Dividendēs izmaksājamā peļņas daļa	> 80 %

Stratēģijas izstrādes ievaros tika veikta detalizēta nozares un darbības vides analīze, izvērtētas biznesa iespējas, kā arī veiktas diskusijas ar nozares ekspertiem un iesaistītajām pusēm.

Visaptveroša efektivitātes programma

Ņemot vērā *Latvenergo* koncerna un AS „Latvenergo” noteiktos attīstības virzienus, 2017. gada 14. novembrī AS „Latvenergo” valde apstiprināja Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmu. Programmas stratēģiskās attīstības sadaļa ietver nozīmīgākos stratēģiskos projektus. Savukārt efektivitātes sadaļa paredz koncerna procesu pārskatīšanu, centralizēšanu un digitalizāciju nolūkā uzturēt koncerna rentabilitāti ilgtermiņā, ņemot vērā sagaidāmo izmaksu kāpumu inflācijas ietekmē. Plānotās efektivitātes programmas ieguvums ir līdz 30 miljoniem EUR. Tas ir apjomīgākais koncerna optimizācijas plāns pēdējā desmitgadē, tā īstenošana ļaus ilgtermiņā palielināt koncerna vērtību un saglabāt konkurētspēju atvērtā tirgū un mainīgā enerģētikas nozarē.

Finanšu risku vadība

Latvenergo koncerna un AS „Latvenergo” darbība ir pakļauta dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskiem, kredītriskam un likviditātes un naudas plūsmas riskam. *Latvenergo* koncerna Finanšu risku vadības politika ir orientēta šo risku potenciāli negatīvā efekta uz finanšu rezultātiem samazināšanu. Finanšu risku vadības ietvaros *Latvenergo* koncerns un AS „Latvenergo” izmanto finanšu risku kontroles un veic risku ierobežošanas pasākumus, samazinot risku atvērtajās pozīcijās.

a) Tirgus riski

I) Cenas risks

Cenas risks var negatīvi ietekmēt *Latvenergo* koncerna un AS „Latvenergo” finanšu rezultātus, ja tiek novērota ražošanas ieņēmumu samazināšanās vai arī nesaskaņotība starp mainīgajām tirgus cenām un fiksētajām mazumtirdzniecības cenām.

Latvenergo koncerna un AS „Latvenergo” pakļautības cenas riskam galvenie avoti ir mainīgās elektroenerģijas tirgus cenas *Nord Pool* biržā Baltijas valstu tirdzniecības apgabalos un dabasgāzes cena TEC kurināmā vajadzībām. Koncerna un mātesabiedrības finanšu rezultātus var negatīvi ietekmēt elektroenerģijas tirgus cenas svārstības, kas atkarīgas no laika apstākļiem Ziemeļvalstīs, resursu cenas pasaules tirgos, kā arī lokālu faktoru (ūdens pieejamības un gaisa temperatūras) iespaidi uz elektroenerģijas ražošanas iespējām. Pieprasījuma – piedāvājuma faktoru un sezonālu svārstību dēļ dabasgāzes cenas izmaiņas var negatīvi ietekmēt starpību starp fiksētajām mazumtirdzniecības cenām līgumos ar klientiem un TEC mainīgajām ražošanas izmaksām.

Cenas riska ierobežošanai *Latvenergo* koncerns un AS „Latvenergo” izmanto ilgtermiņa fiksētas cenas piegāžu līgumus ar klientiem, elektroenerģijas atvasinātos finanšu instrumentus un dabasgāzes piegādes par fiksētu cenu. Cenas riska ietekme uz ražošanu tiek slēgta pakāpeniski, līdz kārtējā gada sākumam veic 80–90 % no plānotā elektroenerģijas izstrādes apjoma. Tālāku riska aizvēršanu ierobežo Daugavas HES izstrādes sezonālais raksturs.

II) Procentu likmju risks

Procentu likmju risks *Latvenergo* koncernā un AS „Latvenergo” galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā un mātesabiedrībā būtiski pieaug, pieaugot atsauces likmei. Aizņēmumiem no kredītiestādēm galvenokārt ir mainīgā procentu likme, kas veidojas no 3, 6 vai 12 mēnešu EURIBOR un pievienotās likmes. *Latvenergo* koncerna Finanšu risku vadības politika nosaka, ka vidējās fiksētās likmes īpatsvars aizņēmumu portfelī (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu un emitēto obligāciju efektu) jāuztur virs 35 %, bet vidējais fiksētās likmes periods robežās no 2 līdz 4 gadiem. Ņemot vērā noslēgtos procentu mijmaiņas darījumus un emitētās obligācijas ar fiksētu procentu likmi, 2017. gada 31. decembrī 54 % no koncerna un 55 % no mātesabiedrības aizņēmumiem ir nofiksēta procentu likme un vidējais fiksētās procentu likmes periods gan koncernam, gan mātesabiedrībai ir 2,0 gadi.

III) Valūtas risks

Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā funkcionālā valūta. 2017. gada 31. decembrī visi *Latvenergo* koncerna un AS „Latvenergo” aizņēmumi ir eiro, un pārskata gadā *Latvenergo* koncernam un AS „Latvenergo” nebija investīciju, kuras būtu pakļautas vērā ņemamam valūtas riskam.

Gadījumos, kad būtu nepieciešama valūtas riska ierobežošana, Finanšu risku vadības politika nosaka valūtas nākotnes maiņas darījumu slēgšanu.

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek pārvaldīts *Latvenergo* koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, debitoru parādi. Debitoru parādu kredītriska koncentrāciju samazina plašais *Latvenergo* koncerna klientu skaits, jo koncernam un mātesabiedrībai nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus izvēlētos izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu risku zaudēt finanšu līdzekļus. Pārskata gadā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti un vadība nesagaida būtiskus zaudējumus līdz ar kredītriska iestāšanos.

c) Likviditātes un naudas plūsmas risks

Latvenergo koncerna likviditātes un naudas plūsmas riska ierobežošanas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas esošās un paredzamās saistības, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē. 2017. gada 31. decembrī *Latvenergo* koncerna likvidie aktīvi (nauda un noguldījumi īstermiņa depozītos līdz 3 mēnešiem) sasniedz 236,0 miljonus EUR (2016. gadā – 184,0 miljoni EUR), savukārt AS „Latvenergo” likvidie aktīvi sasniedz 232,9 miljonus EUR (2016. gadā – 181,2 miljoni EUR).

Latvenergo koncerns un AS „Latvenergo” nepārtraukti uztur naudas plūsmas un likviditātes prognozes, kas sastāv no pieejamo aizņēmumu un naudas un naudas ekvivalentu kopējā apjoma izvērtējuma.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Būtiski notikumi un apstākļi pēc pārskata gada beigām, kas varētu ietekmēt *Latvenergo* koncerna un AS „Latvenergo” finansiālo stāvokli, ir atklāti koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatu 27. pielikumā.

Priekšlikumi par peļņas sadali

AS „Latvenergo” valde, izpildot likuma „Par valsts budžetu 2018. gadam” 41. pantā noteikto par 2018. gadā izmaksājamo dividenžu apmēru, ierosina valstij dividendēs izmaksāt 94,2 miljonu EUR, tai skaitā 29,8 miljonus EUR no AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas un 64,4 miljonu EUR – no AS „Latvenergo” 2016. gada peļņas, bet pārējo AS „Latvenergo” 2017. gada peļņu 121,1 miljonu EUR apmērā uzskaitīt nesadalītajā peļņā nolūkā lemt par to izmaksu valstij dividendēs, lēmumu par to izmaksu pieņemot vienlaicīgi ar lēmumu par AS „Latvenergo” 2018. gada peļņas sadalīšanu.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

2018. gada 17. aprīlī

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” valdes rīcībā esošo informāciju, *Latvenergo* koncerna konsolidētais un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskats, kas ietver vadības ziņojumu, ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Latvenergo koncerna un AS „Latvenergo” aktīviem, pasīviem, finanšu stāvokli, peļņu vai zaudējumiem, un to naudas plūsmām. Vadības ziņojumā ietvertā informācija ir patiesa.

FINANŠU PĀRSKATI

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieņēmumi	6	925 627	931 619	498 580	513 563
Pārējie ieņēmumi	7	149 950	6 656	147 502	3 115
Izlietotās izejvielas un materiāli	8	(346 911)	(385 814)	(153 954)	(186 258)
Personāla izmaksas	9	(113 289)	(96 019)	(44 892)	(39 165)
Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	(307 614)	(232 626)	(209 684)	(100 535)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	10	(73 681)	(63 043)	(60 136)	(49 649)
Saimnieciskās darbības peļņa		234 082	160 773	177 416	141 071
Finanšu ieņēmumi	11 a	1 243	2 328	11 433	12 958
Finanšu izmaksas	11 b	(11 211)	(14 156)	(12 054)	(14 772)
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	9 111	17 033
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	(51 199)	(23 498)	(45 097)	(20 331)
Atliktā nodokļa izmaiņas	12	149 106*	5 146	10 082*	1 482
Pārskata gada peļņa		322 021	130 593	150 891	137 441
Attiecināma uz:					
- Mātesabiedrības akcionāru		319 670	129 045	150 891	137 441
- Mazākuma daļu		2 351	1 548	–	–
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,250	0,100	0,117	0,107
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c	0,250	0,100	0,117	0,107

*atliktā nodokļa saistības reversētas 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņām, kas stājas spēkā, sākot ar 2018. gada 1. janvāri

Pielikumi no 15. līdz 65. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns

valdes loceklis

Liāna Ķeldere

AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Visaptverošo ienākumu pārskats

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Pārskata gada peļņa		322 021	130 593	150 891	137 441
<i>Visaptverošie ienākumi, kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>					
Ieņēmumi no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	20 a, 21 c	5 422	2 847	5 422	2 847
Ieņēmumi no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām		5 422	2 847	5 422	2 847
<i>Visaptverošie ienākumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>					
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas	20 a	18 842	269 485	18 842	–
Peļņa / (zaudējumi) no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	22 a	3 460	(2 308)	1 053	(890)
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	169 978	–	119 503	–
Neto visaptverošie ienākumi, kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos		192 280	267 177	139 398	(890)
Kopā visaptverošie ienākumi pārskata gadā, atskaitot nodokļus		197 702	270 024	144 820	1 957
Kopā pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		519 723	400 617	295 711	139 398
Attiecināmi uz:					
- Mātesabiedrības akcionāru		517 372	399 069	295 711	139 398
- Mazākuma daļu		2 351	1 548	–	–

Pielikumi no 15. līdz 65. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

Pārskats par finanšu stāvokli

EUR'000

LŒRŠA					
		Pielikums		Mātesabiedrība	
	Pielikums	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
AKTĪVI					
Ilgttermiņa aktīvi					
Nemateriālie ieguldījumi	13 a	13 413	14 534	17 461	18 769
Pamatlīdzekļi	14 a	3 308 985	3 355 797	1 231 454	1 322 518
Ieguldījuma īpašumi	14 b	753	563	64 807	72 833
Ilgttermiņa finanšu ieguldījumi	15	40	40	817 048	817 048
Ilgttermiņa aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	397 976	377 380
Citi ilgttermiņa debitori	17 b	3 229	986	284	978
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	17 034	16 984	17 034
Ilgttermiņa aktīvi kopā		3 343 404	3 388 954	2 546 014	2 626 560
Apgrozāmie līdzekļi					
Krājumi	16	76 247	41 458	61 744	9 118
Avansa maksājumi par krājumiem	16	81	–	80	16 693
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	118 952	82 799	102 056
Citi īstermiņa debitori	17 b	646 761	155 033	18 079	11 603
Nākamo periodu izmaksas		3 241	3 227	2 205	2 189
Īstermiņa aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	700 805	245 324
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	3 520	–	3 520
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Apgrozāmie līdzekļi kopā		1 072 321	512 277	1 103 186	577 834
AKTĪVU KOPSUMMA		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

EUR'000

		Pielikums		Mātesabiedrība	
	Pielikums	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
PASĪVI					
PAŠU KAPITĀLS					
Akciju kapitāls	19	1 288 715	1 288 715	1 288 715	1 288 715
Rezerves	20 a	1 126 521	937 074	791 906	650 020
Nesadalītā peļņa		423 613	185 840	302 017	238 334
Mātesabiedrības akcionāra kapitāla līdzdalības daļa		2 838 849	2 411 629	2 382 638	2 177 069
Mazākumakcionāru kapitāla līdzdalības daļa		8 042	7 084	–	–
Pašu kapitāls kopā		2 846 891	2 418 713	2 382 638	2 177 069
KREDITORI					
Ilgttermiņa kreditori					
Aizņēmumi	21 b	718 674	635 620	710 125	627 691
Atlikta uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12	–	315 759	–	126 260
Uzkrājumi	22	21 910	18 643	8 835	7 924
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 914	7 946	4 914	7 946
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	23 a	142 132	141 817	–	–
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	23 b, c	350 926	53 590	286 085	1 055
Ilgttermiņa kreditori kopā		1 238 556	1 173 375	1 009 959	770 876
Īstermiņa kreditori					
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	147 072	117 817	94 689	85 569
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	23 a	12 500	11 605	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	23 b, c	31 728	2 417	29 358	59
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības		27 725	17 718	24 739	16 549
Aizņēmumi	21 b	108 083	155 946	104 647	150 632
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	3 170	3 640	3 170	3 640
Īstermiņa kreditori kopā		330 278	309 143	256 603	256 449
PASĪVU KOPSUMMA		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

Pielikumi no 15. līdz 65. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

EUR'000

	Pielikums	Koncerns						Mātesabiedrība			
		Attiecināms uz mātesabiedrības						Attiecināms uz mātesabiedrības			
		akcionāru						akcionāru			
		Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā	Mazākuma daļa	KOPĀ	Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	KOPĀ
2015. gada 31. decembrī		1 288 531	669 596	131 662	2 089 789	6 913	2 096 702	1 288 531	649 779	176 590	2 114 900
Akciju kapitāla palielinājums	14 a, 19	184	–	–	184	–	184	184	–	–	184
Dividendes par 2015. gadu	20 b	–	–	(77 413)	(77 413)	(1 377)	(78 790)	–	–	(77 413)	(77 413)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli	20 a	–	(4 854)	4 854	–	–	–	–	(2 606)	2 606	–
KOPĀ pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadale		184	(4 854)	(72 559)	(77 229)	(1 377)	(78 606)	184	(2 606)	(74 807)	(77 229)
Pārskata gada peļņa		–	–	129 045	129 045	1 548	130 593	–	–	137 441	137 441
Visaptverošie ienākumi / (zaudējumi)	20 a	–	272 332	(2 308)	270 024	–	270 024	–	2 847	(890)	1 957
KOPĀ pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		–	272 332	126 737	399,069	1 548	400 617	–	2 847	136 551	139 398
2016. gada 31. decembrī		1 288 715	937 074	185 840	2 411 629	7 084	2 418 713	1 288 715	650 020	238 334	2 177 069
SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” ieviešanas efekts	2.29	–	–	(10)	(10)	–	(10)	–	–	–	–
2017. gada 1. janvārī		1 288 715	937 074	185 830	2 411 619	7 084	2 418 703	1 288 715	650 020	238 334	2 177 069
Dividendes par 2016. gadu	20 b	–	–	(90 142)	(90 142)	(1 393)	(91 535)	–	–	(90 142)	(90 142)
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli	20 a	–	(4 377)	4 377	–	–	–	–	(1 762)	1 762	–
KOPĀ pašu kapitālā atzītās iemaksas un peļņas sadale		–	(4 377)	(85 765)	(90 142)	(1 393)	(91 535)	–	(1 762)	(88 380)	(90 142)
Pārskata gada peļņa		–	–	319 670	319 670	2 351	322 021	–	–	150 891	150 891
Visaptverošie ienākumi	12, 20 a	–	193 824	3 878	197 702	–	197 702	–	143 648	1 172	144 820
KOPĀ pārskata gadā atzītie visaptverošie ienākumi		–	193 824	323 548	517 372	2 351	519 723	–	143 648	152 063	295 711
2017. gada 31. decembrī		1 288 715	1 126 521	423 613	2 838 849	8 042	2 846 891	1 288 715	791 906	302 017	2 382 638

Pielikumi no 15. līdz 65. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Balčūns
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par naudas plūsmām

EUR'000

	Pielikums	Koncerna		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Pamatdarbības naudas plūsma					
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290
Korekcijas:					
– amortizācija un nolietojums, nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	307 614	232 626	209 684	100 535
– zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu norakstīšanas		5 476	4 143	1 601	395
– procentu izmaksas	11 b	9 825	14 156	10 667	14 772
– procentu ieņēmumi	11 a	(1 221)	(2 302)	(11 410)	(12 931)
– zaudējumi / (peļņa) no finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	8, 11	3 435	(7 275)	3 435	(7 275)
– no meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	(9 111)	(17 033)
– uzkrājumu pieaugums / (samazinājums)	22	6 726	(287)	1 966	272
– nerealizētie ieņēmumi no valūtas kursu svārstībām	11 b	(22)	(26)	(22)	(26)
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		555 947	389 980	392 716	234 999
Krājumu pieaugums		(34 870)	(16 667)	(36 013)	(17 423)
Parādu no līgumiem ar klientiem un citu debitoru pieaugums		(7 770)	(10 170)	(123 095)	(9 501)
Parādu piegādātājiem un pārējo kreditoru pieaugums / (samazinājums)		(123 783)	(844)	6 790	3 594
Nauda pamatdarbības rezultātā		389 524	362 299	240 398	211 669
Izdevumi procentu maksājumiem		(11 484)	(15 529)	(12 324)	(16 136)
Ieņēmumi no procentu maksājumiem		1 390	2 457	11 632	13 306
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		(41 221)	(8 041)	(36 908)	(7 412)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		338 209	341 186	202 798	201 427

Pārskata par naudas plūsmām turpinājums labajā pusē.

Āris Žīgurs
valdes priekšsēdētājs

Guntars Baļčūns
valdes loceklis

Liāna Ķeldere
AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

Pārskats par naudas plūsmām (turpinājums)

EUR'000

	Pielikums	Koncerna		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma					
Izsniegtie aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	(81 889)	(78 446)
Atmaksātie aizdevumi meitassabiedrībām	25 e, f	–	–	60 225	80 319
Nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu iegāde		(233 744)	(185 674)	(88 793)	(67 282)
Saņemtais Eiropas Savienības fondu finansējums un citi finansējumi		–	242	–	–
Ieņēmumi no ieguldījumiem meitassabiedrībās	15 a	–	–	9 111	17 033
Ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas		3 569	7 914	3 569	7 914
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(230 175)	(177 518)	(97 777)	(40 462)
Finansēšanas darbības naudas plūsma					
Ieņēmumi no parāda vērtspapīru (obligāciju) emisijas		–	26 267	–	26 267
Atmaksātie emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	21 b	(70 000)	–	(70 000)	–
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	21 b	186 500	55 744	185 000	55 000
Izdevumi aizņēmumu atmaksai	21 b	(80 976)	(87 452)	(78 221)	(85 441)
Mazākumdaļai izmaksātās dividendes	20 b	(1 393)	(1 377)	–	–
Mātesabiedrības akcionāram izmaksātās dividendes	20 b	(90 142)	(77 413)	(90 142)	(77 413)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(56 011)	(84 231)	(53 363)	(81 587)
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums		52 023	79 437	51 658	79 378
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	18	183 980	104 543	181 197	101 819
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	18	236 003	183 980	232 855	181 197

Pielikumi no 15. līdz 65. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMS

1. Vispārīga informācija

Visas akciju sabiedrības „Latvenergo”, kas ir *Latvenergo* koncerna mātessabiedrība (turpmāk tekstā – AS „Latvenergo” jeb mātessabiedrība) akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Atbilstoši Latvijas Republikas Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir atzīta par valstiski svarīgu tautsaimniecības objektu un nav privatizējama.

Akciju sabiedrība „Latvenergo” ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas tirdzniecību. AS „Latvenergo” ir viena no lielākajām sabiedrībām Baltijā.

Latvenergo koncernā (turpmāk tekstā – arī koncerns) ietilpst šādas meitassabiedrības:

- AS „Sadales tīkls” (kopš 18/09/2006) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Eesti*, OÜ (kopš 27/06/2007) un tās meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija” (kopš 18/09/2012) ar 100 % līdzdalības daļu;
- *Elektrum Lietuva*, UAB (kopš 07/01/2008) ar 100 % līdzdalības daļu;
- AS „Latvijas elektriskie tīkli” (kopš 10/02/2011) ar 100 % līdzdalības daļu;
- SIA „Liepājas enerģija” (kopš 06/07/2005) ar 51 % līdzdalības daļu;
- AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (kopš 25/02/2014) ar 100 % līdzdalības daļu.

AS „Latvenergo” un tās meitassabiedrības – AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir kopējo 48,15 % līdzdalības daļu ir akcionāri arī AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas veic fiksēto iemaksu pensiju plānu pārvaldīšanu Latvijā.

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās, asociētajās sabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir atklāti 15. pielikumā.

No 2015. gada 16. novembra līdz 2018. gada 28. februārim AS „Latvenergo” valde strādāja šādā sastāvā: Āris Žigurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Guntars Baļčūns un Guntis Stafeckis. No 2018. gada 1. marta līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanas datumam AS „Latvenergo” valde strādāja šādā sastāvā: Āris Žigurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Guntars Baļčūns.

Sākot no 2016. gada 16. decembra, darbu uzsākusī AS „Latvenergo” padome šādā sastāvā: Andris Ozoliņš (padomes priekšsēdētājs), Andris Liepiņš (padomes priekšsēdētāja vietnieks), Baiba Anda Rubesa, Mārtiņš Bičevskis un Martins Sedlackis (Martin Sedlacky).

Uzraudzības institūcija – Revīzijas komiteja no 2015. gada 4. decembra līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanai strādāja šādā sastāvā: Torbens Pedersens (Torben Pedersen) (priekšsēdētājs), Svens Dinsdorfs un Marita Salgrāve, un, sākot ar 2017. gada 3. martu līdz *Latvenergo* koncerna konsolidētā un AS „Latvenergo” 2017. gada pārskata apstiprināšanai, Revīzijas komitejā strādāja arī Andris Ozoliņš un Andris Liepiņš.

2017. gada finanšu pārskati iekļauj finanšu informāciju par *Latvenergo* koncernu un AS „Latvenergo” par gadu, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī, iekļaujot salīdzinošos rādītājus par 2016. gadu. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji par 2016. gadu ir pārklasificēti atbilstoši 2017. gada finanšu pārskatu sastādīšanas principiem un ir salīdzināmi.

Latvenergo konsolidētos un AS „Latvenergo” 2017. gada finanšu pārskatus AS „Latvenergo” valde ir apstiprinājusi 2018. gada 17. aprīlī. Lēmumu par finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņems akcionāru sapulce.

2. Nozīmīgi grāmatvedības uzskaites principi

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot finanšu pārskatus. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatos ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji ir pārklasificēti.

2.1. Uzskaites principi

Latvenergo konsolidētie un AS „Latvenergo” finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprinātas piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, izmantojot pārvērtēšanu patiesajā vērtībā finanšu aktīviem un finanšu saistībām (ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus), kā arī pamatlīdzekļu atzīšanu pārvērtētajā vērtībā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos eiro (EUR'000 vai tūkstošos EUR).

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses pamatojas uz koncerna vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 2.2 un 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Pārskata gadā ir publicēti vai pārskatīti šādi starptautisko finanšu pārskatu standarti vai to interpretācijas, kas ir obligāti piemērojamas pārskata periodam, kas sākas 2017. gada 1. janvārī un ko koncerns un mātessabiedrība ir piemērojusi pārskata gadā:

- **SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi”:** *Atliktā nodokļa aktīva atzīšana par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem.* Šo grozījumu mērķis ir paskaidrot, kā uzskaitīt atliktā nodokļa aktīvu par neizmantotiem nodokļu zaudējumiem, lai novērstu SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi” piemērošanas dažādību praksi. Konkrēti jautājumi, kas praksē tikuši risināti dažādi, saistās ar atskaitāmo pagaidu starpību patiesās vērtības samazināšanās gadījumā, aktīva atgūšanu lielākā apmērā nekā tā uzskaites vērtība, iespējamo ar nodokli apliekamu peļņu nākotnē un summāro novērtējumu pretstatā atsevišķajam. Šo grozījumu piemērošana nav ietekmējusi koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SGS Nr. 7 „Naudas plūsmas pārskats”:** *Informācijas atklāšana.* Grozījumu mērķis ir nodrošināt tādas informācijas sniegšanu, kas ļautu finanšu pārskatu lietotājiem izvērtēt izmaiņas saistībās, kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā gan izmaiņas, kas izriet no naudas plūsmām, gan izmaiņas, kas nav saistītas ar naudas līdzekļiem. Grozījumi nosaka, ka viens no veidiem, kā izpildīt šādu informācijas atklāšanas prasību, ir finanšu stāvokļa pārskatā saskaņot to saistību sākuma un beigu atlikumus,

kas izriet no finansēšanas darbības, tajā skaitā atspoguļojot izmaiņas, kas izriet no finansēšanas darbības naudas plūsmām, izmaiņas, ko radījusi kontroles zaudēšana pār meitas sabiedrībām vai citām sabiedrībām, ārvalstu valūtu kursu izmaiņu ietekmi, patiesās vērtības izmaiņas un citas izmaiņas. Šo grozījumu piemērošana nav ietekmējusi koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus.

- Starptautisko grāmatvedības standartu padome (turpmāk – SGSP) izdevusi **ikgadējos SFPS uzlabojumus 2014. – 2016. gada ciklam**, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Tālāk minētos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi. Šie uzlabojumi nav ietekmējuši koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPS Nr. 12 „Informācijas atklāšana par līdzdalību citās sabiedrībās”**. Grozījumi precizē, ka SFPS Nr. 12 noteiktās informācijas atklāšanas prasības, izņemot prasības attiecībā uz apkopoto informāciju par meitassabiedrībām, kopuzņēmumiem un asociētajām sabiedrībām, piemērojamas sabiedrības līdzdalībai meitas sabiedrībā, kopuzņēmumā vai asociētajā sabiedrībā, kas klasificēta kā turēta pārdošanai, turēta sadalei vai kā pārtrauktas darbības saskaņā ar SFPS Nr. 5. Šiem grozījumiem nav ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem, jo koncernam un mātesabiedrībai nav līdzdalības, kas klasificēta kā turēta pārdošanai.

Standarti, kas ir izdoti un vēl nav stājušies spēkā, bet ir piemēroti koncernā un mātesabiedrībā pirms spēkā stāšanās datuma

- **SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem”** Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk.

SFPS Nr. 15 nosaka piecu soļu modeli, kas tiek piemērots ieņēmumiem, kas gūti no līguma, kas noslēgts ar klientu (ar dažiem izņēmumiem), neatkarīgi no darījuma veida vai nozares, kurā gūti attiecīgie ieņēmumi. Standarta prasības attiecas arī uz peļņas un zaudējumu atzīšanu un novērtēšanu, kas izriet no tādu nefinanšu aktīvu pārdošanas, kurus sabiedrība nav saražojusi vai izveidojusi savas parastās uzņēmējdarbības gaitā (piemēram, pamatlīdzekļu vai nemateriālo ieguldījumu pārdošana).

Koncerns un mātesabiedrība ir ieviesusi SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” pirmo reizi 2017. gada finanšu pārskatos ar sākotnējo ieviešanas datumu 2017. gada 1. janvārī un ir izvēlējušies ieviest SFPS Nr. 15 (piezīme 2.29.) ar kumulatīvā efekta metodi. Standarta ieviešana mainījusi kopējos atzītos ieņēmumus no klientu līgumiem un līguma saistības, kā arī laika grafiku ieņēmumu atzīšanai. Standarta ieviešanai nav būtiskas ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem, jo koncernam un mātesabiedrībai nav nozīmīgu ilgtermiņa līgumu, kas paredzētu daudzelementu vienošanos, kas būtu atzīstami pēc SFPS Nr. 15, tāpēc ietekme uz kopējiem koncerna un mātesabiedrības ieņēmumiem nav būtiska, tomēr tā ir ietekmējusi sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu atzīšanu efektīvās slodzes izmantošanas pakalpojuma ietvaros tā mainīgajai daļai. Standarta piemērošana atklāta 2.29. pielikumā.

Standarti, kas ir izdoti un vēl nav stājušies spēkā, ir svarīgi koncerna un mātesabiedrības darbībai, bet nav piemēroti koncernā un mātesabiedrībā pirms spēkā stāšanās datuma

- **SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”**.

2014. gada jūlijā SGSP publicēja SFPS Nr. 9 Finanšu instrumenti gala versiju, kas aizvieto SGS Nr. 39 Finanšu instrumenti: Atzīšana un novērtēšana un visas iepriekšējās SFPS Nr. 9 versijas. SFPS Nr. 9 apvieno visus trīs finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipus: klasifikāciju un novērtēšanu, vērtības samazinājumu un risku ierobežošanas uzskaiti. SFPS Nr. 9 ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un ir atļauta tā agrāka piemērošana. Izņemot riska ierobežošanas uzskaiti, ir nepieciešama retrospektīva piemērošana, bet salīdzinošās informācijas atklāšana nav obligāta. Attiecībā uz riska ierobežošanas uzskaiti prasības parasti piemēro perspektīvi, ar dažiem ierobežotiem izņēmumiem.

Koncerns un mātesabiedrība plāno ieviest jauno standartu obligātajā spēkā stāšanās datumā, izmantojot kumulatīvā efekta metodi un nekoriģējot salīdzināmo informāciju. 2017. gada laikā koncerns un mātesabiedrība ir veikusi visu trīs SFPS Nr. 9 pamatprincipu ietekmes novērtējumu. Šis novērtējums ir balstīts uz pašlaik pieejamo informāciju, un tas var tikt mainīts atbilstoši turpmāk pieejamai un noderīgai informācijai, kas būs pieejama koncernam un mātesabiedrībai 2018. gadā, kad koncerns un mātesabiedrība ieviesīs SFPS Nr. 9. Kopumā koncerns un mātesabiedrība neparedz būtisku standarta izmaiņu ietekmi uz pārskatu par finanšu stāvokli un pārskatu par izmaiņām pašu kapitālā, izņemot SFPS Nr. 9 vērtības samazināšanas prasību piemērošanas ietekmi. Koncerns un mātesabiedrība paredz uzkrājuma pieaugumu aktīvu vērtības samazinājumam, kas negatīvi ietekmēs pašu kapitālu.

a) Klasifikācija un novērtēšana.

No klasifikācijas un novērtēšanas viedokļa jaunais standarts nosaka to, lai visi finanšu aktīvi, izņemot pašu kapitāla instrumentus un atvasinātos finanšu instrumentus, tiktu novērtēti, pamatojoties uz uzņēmuma aktīvu pārvaldīšanas un finanšu instrumentu līgumisko naudas plūsmu pazīmju noteikšanas biznesa modeļu kombināciju. SGS Nr. 39 novērtēšanas kategorijas tiks aizstātas ar patieso vērtību peļņā vai zaudējumos, patieso vērtību visaptverošajos ienākumos un amortizētajām izmaksām. SFPS Nr. 9 arī ļaus uzņēmumiem turpināt neatsaucami noteikt tādus instrumentus, kas kvalificējas to atzīšanai amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā visaptverošajos ieņēmumos vai peļņā vai zaudējumos, ja tādējādi tiek novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas neatbilstība. Pašu kapitāla instrumentus, kas netiek turēti pārdošanai, var neatsaucami noteikt kā instrumentus patiesajā vērtībā vispārējos ieņēmumos, bez turpmākās peļņas vai zaudējumu pārklassificēšanas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistību uzskaitē lielā mērā būs tāda pati kā to noteica SGS Nr. 39 prasības.

Ir sagaidāms, ka tām SFPS Nr. 9 klasifikācijas un novērtēšanas prasībām, kas nav saistītas ar vērtības samazināšanos un paredzamo kredītzaudējumu noteikšanu, nebūs būtiskas ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem.

Pamatojoties uz veikto novērtējumu, ir sagaidāms, ka aktīvi, kas pašlaik tiek turēti un atzīti patiesajā vērtībā, arī turpmāk tiks novērtēti patiesajā vērtībā.

Atbilstoši SFPS Nr. 9 aizdevumi un debitoru parādi, kas izriet no līgumiem ar klientiem, turpmāk tiks novērtēti amortizētajā vērtībā. Mātesabiedrības aizdevumi savām meitassabiedrībām, kā arī koncerna un mātesabiedrības debitoru parādi tiek turēti, lai iekasētu līgumos paredzētās naudas plūsmas, un paredzams, ka tie radīs tikai tādas naudas plūsmas, kas ietver vienīgi pamatsummas un procentu maksājumus. Koncerns un mātesabiedrība ir izvērtējuši šo finanšu instrumentu līgumiskās naudas plūsmas un secinājuši, ka tās atbilstoši SFPS Nr. 9 atbilst amortizēto izmaksu novērtēšanas kritērijiem, tādējādi šo instrumentu pārklassificēšana nav nepieciešama.

SGS Nr. 39 atļāva uzņēmumam novērtēt ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos iegādes vērtībā, ja šiem instrumentiem nav noteikta kotēta cena aktīvajā tirgū un to patieso vērtību nevar ticami novērtēt. Atbilstoši SFPS Nr. 9 prasībām šāda iespēja nepastāv, un ieguldījumi pašu kapitāla instrumentos ir jānovērtē patiesajā vērtībā atbilstoši SFPS Nr. 13. Līdz ar to Koncerns un mātesabiedrība sagaida, ka būs nepieciešams veikt papildu izvērtēšanu, lai noteiktu šo ieguldījumu patieso vērtību.

b) Vērtības samazinājums

SFPS Nr. 9 arī būtiski mainīs kredītzaudējumu atzīšanas metodoloģiju. Standarts aizstās SGS Nr. 39 radušos zaudējumu pieeju ar nākotnē paredzamo sagaidāmo kredītzaudējumu (turpmāk – SKZ) pieeju. SFPS Nr. 9 nosaka, ka koncernam un mātesabiedrībai visiem parāda vērtspapīriem, aizdevumiem, debitoru parādiem, kas izriet no līgumiem ar klientiem, un naudai un tās ekvivalentiem ir jāuzskaita vai nu sagaidāmie 12 mēnešu kredītzaudējumi, vai nu mūža sagaidāmie kredītzaudējumi.

Koncerns un mātesabiedrība piemēros vienkāršoto kredītzaudējumu noteikšanas pieeju un uzskaitīs sagaidāmos mūža kredītzaudējumus visiem debitoriem, ieskaitot debitorus, kas izriet

no līgumiem ar klientiem. SFPS Nr. 9 ļauj izmantot uzkrājumu matricu kā praktisko paņēmieni, ar ko ir iespējams noteikt SKZ līmeni vai varbūtību % attiecībā uz debitoru parādiem. Koncerns un mātessabiedrība plāno izmantot uzkrājumu matricu, kas veidota pamatojoties uz vēsturiski novēroto saistību neizpildes līmeni, kas papildināts nākotnes prognozēm.

SFPS Nr. 9 noteiktās vērtības samazināšanas prasības tiek piemērotas retrospektīvi, ieviešanas efektu atzīstot nesadalītājam peļņā. Pamatojoties uz līdz šim veikto novērtējumu, tiek aplēsts, ka pārejas ietekme (atskaitot nodokļus) uz koncerna nesadalītās peļņas sākotnējo bilanci 2018. gada 1. janvārī būs robežās no 397 līdz 854 tūkstošiem EUR (mātessabiedrībai: aptuveni 583 – 1 087 tūkstoši EUR). Iepriekš minētie novērtējuma rezultāti ir provizoriski un pamatojas uz faktiem un apstākļiem, kas ir bijuši pieejami 2018. gada 1. janvārī. Sakarā ar iespējamām izmaiņām pieņēmumos un aplēsēs, faktiskā ietekme no SFPS Nr. 9 ieviešanas 2018. gada 1. janvārī var mainīties.

c) Riska ierobežošanas uzskaitē

Koncerns un mātessabiedrība ir novērtējuši, ka visas esošās riska ierobežošanas aktivitātes, uz kurām pašlaik attiecas efektīvā riska ierobežošanas uzskaitē, arī turpmāk atbilstoši SFPS Nr. 9 būs atbilstošas riska ierobežošanas uzskaites nosacījumiem. Tā kā SFPS Nr. 9 nemaina vispārējos principus attiecībā uz to kā uzņēmums veic efektīvā riska ierobežošanas instrumentu uzskaiti, piemērojot SFPS Nr. 9 riska ierobežošanas uzskaites prasības, tās būtiski neietekmēs Koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.

- **SFPS Nr. 16 „Noma”.** Standarts ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk. SFPS Nr. 16 nosaka nomas atzīšanas, novērtēšanas, uzrādīšanas un attiecīgās informācijas atklāšanas principus, kas jāievēro abām nomas līguma pusēm, proti, klientam („nomniekam”) un piegādātājam („iznomātājam”). Saskaņā ar jauno standartu nomniekiem savos finanšu pārskatos jāatzīst lielākā daļa nomas līgumu. Nomniekiem būs jāizmanto vienāds uzskaites modelis attiecībā uz visiem nomas līgumiem ar atsevišķiem izņēmumiem. Iznomātāja veikta uzskaitē būtiski nemainās.

Koncerns un mātessabiedrība sāks piemērot SFPS Nr. 16 finanšu gadam, kas sāksies 2019. gada 1. janvārī. Koncerns un mātessabiedrība ir izvērtējusi šī standarta pieņemšanas ietekmi uz koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatiem kā būtisku, un paredz, ka koncernam un mātessabiedrībai kā nomniekam būs jāatzīst savos finanšu pārskatos lietošanas tiesību aktīvi. Ieviešot SFPS Nr. 16, koncerns un mātessabiedrība līdz ar citiem apsvērumiem novērtēs arī identificētos lietošanas tiesību aktīvus, neatceļamās nomas nosacījumus (tajā skaitā nomas pagarināšanas vai izbeigšanas iespējas) un nomas maksājumus (tajā skaitā fiksētos un mainīgos maksājumus, soda naudu par nomas attiecību pirmstermiņa izbeigšanu utt.). Detalizēta SFPS Nr. 16 ieviešanas analīze tiks pabeigta 2018. gadā.

- **SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašums”:** Pārņemšana uz ieguldījuma īpašumu posteni (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi paskaidro, kad sabiedrībai būtu jāpārņems īpašums, tajā skaitā īpašums, kura būvniecība vai izveide vēl nav pabeigta, uz ieguldījuma īpašumu posteni vai jāizslēdz no šī postea. Saskaņā ar jaunajiem grozījumiem izmantošanas veida maiņa notiek, kad īpašums atbilst ieguldījuma īpašumu definīcijai vai vairs tai neatbilst un ja šādi izmantošanas veida maiņai ir pietiekami pierādījumi. Tikai vadības plānu maiņa attiecībā uz īpašumu izmantošanu nav pietiekams pierādījums izmantošanas veida maiņai. Koncerna un mātessabiedrības vadība ir izvērtējusi šo grozījumu ieviešanas ietekmi un uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPIK 22. interpretācija: Darījumi ārvalstu valūtās un priekšapmaksas.** Interpretācija ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un tās agrāka piemērošana ir atļauta. Interpretācijā precizēta uzskaitē, kas piemērojama darījumiem, kas ietver priekšapmaksu ārvalstu valūtā. Interpretācija attiecas uz darījumiem ārvalstu valūtās, ja sabiedrība atzīst nemonētāru aktīvu vai nemonētāras saistības, kas izriet no priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas,

pirms tā atzīst attiecīgo aktīvu, izmaksas vai ieņēmumus. Interpretācija paredz, ka valūtas kursa noteikšanas nolūkā par darījuma datumu tiek pieņemts nemonētārā priekšapmaksas aktīva vai nākamo periodu ieņēmumu saistību sākotnējās atzīšanas datums. Ja tiek veikti vai saņemti daudzi avansa maksājumi, tad sabiedrībai jānosaka katras priekšapmaksas veikšanas vai saņemšanas darījuma datums. Šo interpretāciju ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība ir izvērtējusi SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi un uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncernam un mātessabiedrībai nav darījumu ārvalstu valūtās.

- **SFPIK 23. interpretācija: Neskaidrība par ienākuma nodokļu piemērošanu.** Interpretācija ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un tās agrāka piemērošana ir atļauta. Interpretācija aplūko ienākuma nodokļu uzskaiti, ja nodokļu piemērošana saistīta ar neskaidrību, kas ietekmē SGS. Nr. 12 piemērošanu. Interpretācija sniedz norādījumus par to, vai neskaidros nodokļu piemērošanas gadījumos aplūkot atsevišķi vai kopā pamatnostādnes attiecībā uz nodokļu administrācijas veiktajām pārbaudēm un atbilstošas metodes izvēli attiecīgās neskaidrības atspoguļošanai un faktu un apstākļu izmaiņu uzskaitē. Šo interpretāciju ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība vēl nav izvērtējusi SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.
- **SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”:** Priekšlaicīgas atmaksas elementi ar negatīvu kompensāciju (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi paredz, ka finanšu aktīvus, kas ļauj vai pieprasa līgumslēdzējai pusei samaksāt vai saņemt samērīgu kompensāciju par priekšlaicīgu līguma izbeigšanu (tādējādi no aktīva turētāja perspektīvas varētu rasties „negatīva kompensācija”), var novērtēt amortizētajā iegādes vērtībā vai patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanas atzīšanu citos visaptverošos ienākumos, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Koncerna un mātessabiedrības vadība vēl nav izvērtējusi SFPIK interpretācijas grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šīs izmaiņas būtiski neietekmēs Koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā un nav piemērojami koncernā un mātessabiedrībā

- **SFPS Nr. 2 „Akciju maksājumi”:** Darījumu klasifikācija un novērtēšana, kuros norēķini tiek veikti ar akcijām (Grozījumi) Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumos ietvertas uzskaites prasības attiecībā uz garantēto un negarantēto nosacījumu ietekmi uz tādu darījumu novērtēšanu, kuros maksājumi veikti ar akcijām, norēķinoties naudā, prasības darījumu uzskaitē, kuros neto norēķini tiek veikti ar akcijām, un ieturējuma nodokļa saistību uzskaitē, kā arī tādu maksājumu ar akcijām nosacījumu grozīšanai, kas maina darījumu klasifikāciju no naudas darījumiem un darījumiem, kuros maksājumi tiek veikti ar akcijām. Vadība ir izvērtējusi, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātessabiedrības finanšu pārskatus, jo koncerns un mātessabiedrība neveic akciju maksājumus.
- **SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos”:** Ilgtermiņa ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos (Grozījumi). Grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Grozījumi aplūko jautājumu, vai ilgtermiņa ieguldījumu asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos, kas pēc būtības veido „neto līdzdalību” asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, novērtēšana, jo īpaši saistībā ar to vērtības samazināšanās uzskaiti, jāveic saskaņā ar SFPS Nr. 9, SGS Nr. 28 vai abiem šiem standartiem. Grozījumi paskaidro, ka tādiem ilgtermiņa ieguldījumiem, kuru uzskaitē netiek izmantota pašu kapitāla metode, sabiedrība piemēro SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”, pirms tā piemērojusi SGS Nr. 28. Piemērojot SFPS Nr. 9, sabiedrība neņem vērā nekādas ilgtermiņa ieguldījumu uzskaites

vērtības korekcijas, kas rodas, piemērojot SGS Nr. 28. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Vadība ir izvērtējusi, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus, jo koncernam un mātesabiedrībai nav šāda veida ieguldījumu.

- **Grozījumi SFPS Nr.10 „Konsolidētie finanšu pārskati” un SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos: Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu”** Grozījumi novērš atzīto pretrunu starp SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 prasībām attiecībā uz aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu darījumos starp ieguldītāju un tā asociēto sabiedrību vai kopuzņēmumu. Šo grozījumu galvenā ietekme ir tāda: ja darījums saistīts ar uzņēmējdarbību (neatkarīgi no tā, vai tā tiek īstenota meitassabiedrībā vai nē), peļņa vai zaudējumi tiek atzīti pilnā apmērā. Peļņa vai zaudējumi daļēji apmērā tiek atzīti, ja darījumā iesaistīti aktīvi, kas neveido uzņēmējdarbību, pat tādā gadījumā, ja šie aktīvi atrodas meitassabiedrībā. 2015. gada decembrī SGSP atlika šo grozījumu spēkā stāšanās datumu uz nenoteiktu laiku. Tas būs atkarīgs no uzskaitē izmantotās pašu kapitāla metodes izpētes projekta rezultātiem. Šos grozījumus ES vēl nav apstiprinājusi. Vadība ir izvērtējusi, ka Standarta grozījumi neietekmēs koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatus, jo koncerns un mātesabiedrība neplāno šāda veida aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu.

Koncerna un mātesabiedrības vadība nepiemēros šos grozījumus, jo tie neattiecas uz koncerna un mātesabiedrības darbību.

Atsevišķi SFPS uzlabojumi

SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2014. - 2016. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi attiecībā uz SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana” un SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos” ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ir atļauta SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos” agrāka piemērošana. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi.

- **SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja lietošana”.** Šie uzlabojumi atceļ pirmreizējiem šo standartu pieņēmējiem piemērojamos īstermiņa atbrīvojumus no informācijas atklāšanas par finanšu instrumentiem, darbinieku pabalstiem un ieguldījuma sabiedrībām.
- **SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās un kopuzņēmumos”.** Grozījumi precizē, ka iespēja izvēlēties sākotnējās atzīšanas brīdi līdzdalību asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, kas pieder sabiedrībai, kas ir riska kapitāla fonds vai kāda cita kritērijiem atbilstoša sabiedrība, novērtēt patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanas atzīšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ir pieejama attiecībā uz katru ieguldījumu asociētajā sabiedrībā vai kopuzņēmumā, izvērtējot katru ieguldījumu atsevišķi.

Koncerns un mātesabiedrība ir izvērtējusi, ka šiem uzlabojumiem nebūs ietekmes uz koncerna un mātesabiedrības finanšu pārskatiem.

SGSP izdevusi ikgadējos SFPS uzlabojumus 2015. - 2017. gada ciklam, kas ietver SFPS grozījumu apkopojumu. Minētie grozījumi ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai vēlāk, un to agrāka piemērošana ir atļauta. Šos ikgadējos uzlabojumus ES vēl nav apstiprinājusi.

- **SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana” un SFPS Nr. 11 „Kopīgas struktūras”:** SFPS Nr. 3 grozījumi paskaidro, ka brīdī, kad sabiedrība iegūst kontroli pār uzņēmumu, kas ir kopīgas darbība forma, tā pārvērtē savu iepriekšējo līdzdalību šajā uzņēmumā. SFPS Nr. 11 grozījumi nosaka, ka brīdī, kad sabiedrība iegūst kopīgu kontroli pār uzņēmumu, kas ir kopīgas darbība forma, tā nepārvērtē savu iepriekšējo līdzdalību šajā uzņēmumā.
- **SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi”:** Grozījumi paskaidro, ka ienākuma nodoklis par maksājumiem par finanšu instrumentiem, kas klasificēti kā pašu kapitāla instrumenti, jāatzīst atbilstoši tam, kur atzīti darījumi vai notikumi, kas radījuši sadalāmu peļņu.
- **SGS Nr. 23 „Aizņēmumu izmaksas”:** Grozījumi paskaidro standarta 14. punktu, proti, kad kritērijiem atbilstošs aktīvs ir gatavs tā paredzētajai izmantošanai vai pārdošanai un dažas no ar

šo kritērijiem atbilstošo aktīvu saistīto aizņēmumu summām šajā brīdī vēl nav atmaksātas, šāds aizņēmums jāiekļauj līdzekļos, kurus sabiedrība aizņemas vispārējā kārtībā.

Šo grozījumu pieņemšanas ietekmē var tikt mainītas grāmatvedības politikas vai informācijas atklāšanas prasības, taču to ietekme uz koncerna un mātesabiedrības finansiālo stāvokli vai darbības rezultātiem vēl nav izvērtēta.

2.2. Konsolidācija (Koncerns)

a) Meitassabiedrības

Meitassabiedrību, kurās kādai no koncerna sabiedrībām ir finanšu vai operatīvās darbības kontrole, finanšu pārskati ir konsolidēti. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja koncernam ir iespēja panākt vai iegūt kontroles tiesības pār atsevišķu labumu gūšanu no savas līdzdalības ieguldījumā, un ja tam ir iespēja gūt atdevi, izmantojot savu ietekmi pār ieguldījumu (spēkā esošas tiesības, kas dod pašreizēju iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār sabiedrību).

Koncerna meitassabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot ar brīdi, kad mātesabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitassabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas. Vispārēja informācija par konsolidācijā iekļautajām sabiedrībām un to primāro saimnieciskās darbības veidu ir atklāta 15. pielikumā. Ieguldījumi meitassabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti, izmantojot iegādes metodi. Iegādes izmaksas tiek noteiktas iegūto aktīvu, izdoto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai maiņas datumā pieņemto saistību patiesajā vērtībā. Iegādes izmaksas tiek attiecinātas uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodā, kurā tās radušās. Iegādātie identificējamie aktīvi un saistības un pakārtotās saistības, kas radušās meitassabiedrības iegādes rezultātā, tiek sākotnēji novērtētas patiesajā vērtībā iegādes datumā.

Visi darījumi starp koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizēta peļņa no darījumiem starp koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā koncerna meitassabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

b) Darījumi ar mazākumakcionāriem un īpašniekiem

Koncerna darījumi ar mazākumakcionāriem tiek uzskatīti kā darījumi ar koncerna mātesabiedrības īpašniekiem. Izmaiņas mātesabiedrības līdzdalības daļā meitassabiedrībā, kas netiek atspoguļotas mātesabiedrībā, tai zaudējot kontroli pār meitassabiedrību ir pašu kapitāla transakcijas (t.i. transakcijas, kas tiek uzskatītas par darījumiem īpašniekiem). Darījumos ar mazākumakcionāriem radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti koncerna pašu kapitālā.

c) Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās mātesabiedrībai ir būtiska ietekme, bet ne kontrole, parasti no 20 % līdz 50 % balsstiesībām. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā. Pašreizējā brīdī koncernam nav ieguldījumu asociētajās sabiedrībās (skatīt 15., 4. h pielikumu).

2.3. Informācijas atklāšana par darbības segmentiem

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no Latvenergo koncerna un mātesabiedrības iekšējās pārvaldes struktūras, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma. Mātesabiedrība iedala tās darbības vienā galvenajā segmentā – ražošana un tirdzniecība.

Papildus koncernā un mātessabiedrībā tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus (5. pielikums).

2.4. Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek mēriti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā koncerna uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir mātessabiedrības funkcionālā valūta, un uzrādīti tūkstošos EUR. Visi rādītāji ir noapaļoti līdz tuvākajam tūkstotim, ja nav norādīts citādi.

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ne-monetārie aktīvi un saistības, kas tiek novērtēti pēc sākotnējās vērtības ārvalstu valūtā, ir pārvērtēti pēc valūtas kursa sākotnējā darījuma dienā.

2.5. Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā. Turpmāk pēc sākotnējās atzīšanas nemateriālie ieguldījumi tiek atzīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus vērtības samazinājumam.

Ilzveidošanas izmaksas tiek atzītas pārskatā par finanšu stāvokli nemateriālajos ieguldījumos un tiek novērtēti izmaksu vērtībā, līdz nemateriālie ieguldījumi tiek izveidoti un saņemti.

a) Lietošanas tiesības, licences un datorprogrammas

Lietošanas tiesības, licences un datorprogrammas tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrāto vērtības samazinājumu. Amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu lietošanas tiesību, licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās izmantošanas periodā. Datorprogrammu izstrādes izmaksas, kas atzītas kā aktīvi, tiek amortizētas to lietderīgās izmantošanas laikā, kas nepārsniedz līgumā noteikto lietošanas termiņu vai 5 gados.

Pieslēgumu lietošanas tiesības ir maksājums par tiesībām lietot pārvades vai sadales sistēmas elektrotīklu. Sabiedrība veic avansa maksājumus pārvades vai sadales sistēmas operatoram, lai iegādātos pieslēguma lietošanas tiesības. Pieslēgumu lietošanas tiesības tiek uzskaitītas to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu pieslēgumu lietošanas tiesību sākotnējo vērtību līdz to atlikušajai vērtībai visā aplēstajā komerciālo attiecību ar pakalpojuma sniedzēju (pieslēguma ierīkotāju) – 20 gados.

b) CO₂ emisijas kvotas

CO₂ emisijas kvotas (vai tiesības) tiek atzītas iegādes vērtībā. No valdības bez maksas saņemtās emisijas tiesības tiek atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi. CO₂ emisijas tiesības tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, kad koncerns vai mātessabiedrība ir ieguvusi kontroli pār tām. Tajos gadījumos, ja no valdības bez maksas saņemto CO₂ emisijas kvotu skaits ir mazāks par izmantošanai nepieciešamo emisijas kvotu skaitu, koncerns un mātessabiedrība veic papildu kvotu iegādi, kuru bilances vērtība tiek noteikta pēc CO₂ emisijas kvotu tirgus cenas to iegādes brīdī. Emisijas tiesības tiek uzskaitītas nemateriālo ieguldījumu sastāvā (skatīt 13. b pielikumu).

2.6. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi sākotnēji tiek uzskaitīti iegādes vērtībā. Pēc sākotnējās uzskaites pamatlīdzekļi tiek uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā (skatīt 2.8. punktu), atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tādi ir.

Pamatlīdzekļu iegādes izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi koncernam vai mātessabiedrībai un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā. Kapitalizēta tiek arī valūtas kursu riska ierobežošanas līgumu efektīvā daļa ar mērķi ierobežot naudas plūsmas risku, kam valūtas kursu svārstību gadījumā pakļauti pamatlīdzekļi, un tā tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā pakāpeniski kopā ar nolietojumu vai arī brīdī, kad noraksta pamatlīdzekli.

Ja pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām) ir atšķirīgi lietderīgās izmantošanas laiki un šo komponentu (sastāvdaļu) iegādes vērtības ir būtiskas attiecībā pret pamatlīdzekļa vērtību, tad tās uzskaita pa pamatlīdzekļa komponentēm (sastāvdaļām).

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās izmantošanas laikā šādā veidā:

Aplēstais lietderīgās izmantošanas periods gados	
Pamatlīdzekļu veidi	
Ēkas un inženierbūves	
– hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas	15 – 100
– elektroenerģijas pārvades un sadales tīkli	30 – 50
Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	
– hidroelektrostacijās	10 – 40
– termoelektrostacijās	3 – 25
– pārvades un sadales tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums	8 – 40
Pārējie pamatlīdzekļi	2 – 25

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skatīt 2.9. punktu).

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklassificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.

Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidi saistītās tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, iekams attiecīgie aktīvi nav pabeigti un nodoti ekspluatācijā, toties vērtības samazināšanās tests tiek veikts reizi gadā, individuāli vai naudu ienesošās vienības līmenī. Jebkuri identificētie zaudējumi no vērtības samazināšanās ir novērtēti kā starpība starp uzskaites vērtību un prognozēto nākotnes naudas plūsmu veidojošo pašreizējo vērtību. Prognozēto nākotnes naudas plūsmu pašreizējā vērtība tiek diskontēta, izmantojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi.

2.7. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumi ir zeme vai ēkas vai ēku daļas, kas ir koncerna un mātesabiedrības īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nevis piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā. Ieguldījuma īpašums rada naudas plūsmas neatkarīgi no citiem uzņēmuma turētiem aktīviem. Sākotnēji ieguldījuma īpašumi tiek atzīti un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Izmantotās nolietojuma normas ir atbilstošas attiecīgo pamatlīdzekļu kategoriju aplēstajam lietderīgās izmantošanas periodam – no 15 līdz 80 gadiem.

2.8. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades sistēmas un sadales sistēmas pamatlīdzekļu grupas:

- a) pārvērtētās ēkas un inženierbūves:
 - Daugavas hidroelektrostaciju ēkas un inženierbūves,
 - pārvades sistēmas ēkas un inženierbūves,
 - sadales sistēmas ēkas un inženierbūves;
- b) pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces:
 - Daugavas hidroelektrostaciju tehnoloģiskās iekārtas un ierīces,
 - pārvades sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un ierīces,
 - sadales sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un ierīces;
- c) pārvērtētās pārējās iekārtas:
 - pārējās Daugavas hidroelektrostaciju iekārtas,
 - pārējās pārvades sistēmas iekārtas,
 - pārējās sadales sistēmas iekārtas.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts visaptverošo ienākumu pārskatā caur pašu kapitālu kā „Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves” izmaiņas. Vērtības samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados visaptverošos ienākumos ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada visaptverošo ienākumu pārskatā, savukārt pārējais samazinājums tiek atzīts pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā sākotnējo uzskaites vērtību un uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli aktīva uzskaites vērtības izmaiņām tā, lai aktīva uzskaites vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina un pārnes uz nesadalīto peļņu brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek norakstīts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.9. Aktīvu vērtības samazināšana

Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, kā arī zemes vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība

ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pēcnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus istermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsma radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā visaptverošie ienākumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, – peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību, pamatojas uz koncerna uzņēmumu vai mātesabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās izmantošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem finanšu budžetiem un koncerna sabiedrību vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai ir bijuši notikumi vai apstākļu izmaiņas, kuru ietekmē uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās būtu jāpārskata. Apvērtais uzkrājumu samazinājums aktīviem, kas tiek uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un vērtības samazinājumu, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērtais pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts visaptverošajos ienākumos.

2.10. Noma

a) Koncerns un mātesabiedrība ir nomnieks

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

b) Koncerns un mātesabiedrība ir iznomātājs

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti ieguldījuma īpašumu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtas priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finansiālos stimulus) tiek ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

2.11. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtībām. Neto pārdošanas vērtība ir normālas koncerna sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi, izņemot dabasgāzes krājumus, kam pašizmaksa aprēķināta izmantojot FIFO metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Esošo krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizācijas uzskaiti.

Katra pārskata gada beigās krājumi tiek pārskatīti, lai identificētu to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi. Pārskata gadā ne retāk kā reizi mēnesī tiek veikta krājumu vērtības pārskatīšana, lai identificētu morāli un fiziski novecojušus, bojātus krājumus. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazināšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir šādi pamatprincipi:

- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezerves daļām, hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 90 % apmērā,
- lēnas aprites krājumiem un sīkām rezerves daļām, hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām, kuras nav apgrozījušās 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 45 % apmērā,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50 % apmērā,
- uzkrājumi netiek veidoti hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju nepārtrauktās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem kurināmā un avārijas rezerves krājumiem, dabasgāzei un lūžņiem,
- pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

2.12. Parādi no līgumiem ar klientiem

Debitoru parādi no līgumiem ar klientiem sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzskaitīti amortizētajā vērtībā. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka koncerns vai mātesabiedrība nevarēs saņemt parādu pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Ievērojami debitora finanšu sarežģījumi, iespēja, ka debitors varētu bankrotēt vai nonākt līdz finanšu reorganizācijai, kā arī novēloti maksājumi vai rēķinu neapmaksāšana (vairāk nekā 30 dienu virs termiņa) ir uzskatāmas pazīmes tam, ka parādu no līgumiem ar klientiem vērtība samazinās.

Parādi no līgumiem ar klientiem tiek iedalīti šādās grupās:

- elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādi, ieskaitot sadales sistēmas pakalpojumu debitorus,
- siltumenerģijas debitoru parādi,
- citi debitori no līgumiem ar klientiem (informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumu parādi, pieslēgumu maksas parādi un citi debitoru parādi).

Uzkrājums vērtības samazinājumam (šaubīgajiem parādiem) tiek aprēķināts, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm, kas tiek pārskatītas ne retāk kā vienreiz gadā. Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādu uzkrājumi tiek aprēķināti parādiem, kas ir vecāki par 45 dienām, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 181 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā. Siltumenerģijas un citu debitoru parādiem uzkrājumi tiek aprēķināti, sākot ar 31. kavējuma dienu, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 91 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā (skatīt 17. a pielikumu).

Parādiem no līgumiem ar klientiem tiek veikta atsevišķa vērtības samazinājuma izvērtēšana šādos gadījumos:

- Latvijā – ja debitora parāds ir lielāks par 700 tūkstošiem EUR vai arī, ja tam ir radušies finanšu sarežģījumi un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku, uzkrājumi tiek veidoti individuāli,
- Igaunijā un Lietuvā – ja debitora parāds ir lielāks par 200 tūkstošiem par EUR vai arī, ja tam ir radušies finanšu sarežģījumi un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku, uzkrājumi tiek veidoti individuāli,
- ja debitoram ir izsludināta maksātnespēja, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

Aktīva bilances vērtība tiek samazināta, izmantojot vērtības samazināšanās kontus, kā arī atzīstot zaudējumu daļu kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”. Gadījumā, ja debitoru parādi nav atgūstami, tos noraksta parādu no līgumiem ar klientiem paredzētajos vērtības samazinājuma kontos. Ja iepriekš norakstītās summas tiek atgūtas, tad par šo daļu samazinās pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.13. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem. Nauda un naudas ekvivalenti sastāv arī no naudas ar ierobežojumu, kas netiek iekļauta naudas un naudas ekvivalentu sastāvā pārskatā par naudas plūsmām (18. pielikums).

2.14. Dividenžu sadale

Mātesabiedrības akcionāram izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības finanšu pārskatos periodā, kurā mātesabiedrības akcionārs dividendes ir apstiprinājis.

2.15. Pensijas un pēcnodarbinātības pabalsti

a) Pensiju saistības

Koncerns un mātesabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā koncernam ir 48,15 % (mātesabiedrībai – 46,30 %) līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru koncernam un mātesabiedrībai ir jāveic iemaksas plānā un tam nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem esošajai vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5 % apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Koncerns un mātesabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam koncerns un mātesabiedrība nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības, izmantojot plānotās vienības kredītmērodi.

Pārskatā par finanšu stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finanšu stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Koncerns un mātesabiedrība izmanto plānoto vienību kredītmērodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Atbilstoši šai metodei tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās koncerna un mātesabiedrības pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Koncerns un mātesabiedrība izmanto objektīvus un savstarpēji savietyojamus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atlidzības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti visaptverošo ienākumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

Darba attiecību izbeigšanas pabalsti tiek novērtēti saskaņā ar SGS Nr. 19 un ir izmaksājami darbiniekiem, ar kuriem koncerna sabiedrība pārtrauc darba attiecības pirms noteiktā pensionēšanās datuma, vai ja darbinieks pieņem brīvprātīgu atļaišanu apmaiņā pret šiem pabalstiem. Koncerns un mātes sabiedrība atzīst darba attiecību izbeigšanas pabalstus pirms šādiem datumiem: (a) kad koncerna sabiedrība vairs nevar atsaukt šo pabalstu piedāvājumu; un (b) kad koncerna sabiedrība atzīst pārstrukturēšanas izmaksas atbilstoši SGS Nr. 37 nosacījumiem un ietver tajās darba attiecību izbeigšanas pabalstu izmaksu. Attiecībā uz piedāvājumu darbiniekiem, kas paredzēts, lai veicinātu brīvprātīgu darba attiecību izbeigšanu, darba attiecību izbeigšanas pabalstus nosaka, paredzot to darbinieku skaitu, kuri akceptēs piedāvājumu. Pabalstus, kuru izmaksas termiņš pārsniedz 12 mēnešus pēc pārskata perioda beigām, diskontē līdz to pašreizējai vērtībai. Vadības aplēses, kas ir saistītas ar darba attiecību izbeigšanas pabalstu novērtēšanu, ir izklāstītas 4. pielikumā.

2.16. Ienākuma nodoklis

Ienākuma nodokļus veido par pārskata gadu aprēķinātais uzņēmumu ienākuma un atliktais ienākuma nodoklis.

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Latvija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu tiek aprēķināts, piemērojot likumā spēkā esošo 15 % nodokļa likmi.

Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, saskaņā ar Latvijas Republikas „Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma” izmaiņām, kas izdotas 2017. gada 28. jūlijā, juridiskām personām nebūs jāmaksā ienākuma nodoklis par gūto peļņu. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiks maksāts par sadalīto peļņu un nosacīti sadalīto peļņu. Tādējādi tekošā un atliktā nodokļa aktīvi un saistības tiek novērtētas, izmantojot nodokļu likmi, kas piemērojama nesadalītajai peļņai. Sākot ar 2018. gada 1. janvāri, sadalītajai un nosacīti sadalītajai peļņai tiks piemērota 20 procentu nodokļu likme no bruto summas jeb 20/80 no neto izmaksām. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par dividenžu izmaksu tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas tajā pārskata periodā, kad attiecīgās dividendes pasludinātas, savukārt pārējiem nosacītās peļņas objektiem – brīdī, kad izmaksas radušās pārskata gada ietvaros.

Lietuva

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu tiek aprēķināts, piemērojot likumā spēkā esošo 15 % nodokļa likmi.

Uzņēmumu ienākuma nodokli veido par pārskata gadu aprēķinātais un atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi par pārskata gadu tiek aprēķināti par peļņu pirms nodokļiem, kas koriģēta par noteiktiem neatskaitāmiem izdevumiem / neapliekamiem ieņēmumiem, atbilstoši attiecīgajai likumdošanai piemērojot ar nodokli apliekamajam attiecīgajā taksācijas periodā gūtajam ienākumam nodokļa likmi 15 % apmērā.

Igaunija

Atbilstoši ienākuma nodokļa likumdošanai attiecīgā pārskata gada peļņa Igaunijā netiek apliekta ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts izmaksātām dividendēm, papildus gūtiem labumiem, dāvanām, ziedojumiem, reprezentācijas izmaksām, tieši ar saimniecisko darbību nesaistītām

izmaksām un transfertcenu korekcijām. Neto dividendēm, kas izmaksātas no nesadalītās peļņas, tiek piemērota nodokļa likme 20/80 apmērā. Atsevišķos gadījumos ir iespējams izmaksāt dividendes, neapliekot tās ar papildu ienākuma nodokli. Par dividendēm aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek uzskaitīts kā saistības un izmaksas tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas izmaksātās dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru tiek izmaksātas dividendes.

b) Atliktais ienākuma nodoklis

Latvija

Atliktais nodoklis tika aprēķināts, piemērojot saistību metodi visām pagaidu starpībām starp aktīvu un saistību vērtībām, kas tika izmantotas nodokļu aprēķiniem, un to vērtību grāmatvedības uzskaitē. Lai noteiktu atliktā nodokļa aktīvu un saistību apjomu, tika izmantotas nodokļu likmes, kas sagaidāmas periodos, kad attiecīgais aktīvs tiktu izmantots vai saistība nokārtota, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Saskaņā ar Latvijas Republikās normatīvo aktu izmaiņām, kas stājas spēkā no 2018. gada 1. janvāra, 2017. gadā atliktā nodokļa aktīvs un saistības netiek atzītas. Attiecīgi atliktā nodokļa saistības, kas aprēķinātas un atzītas iepriekšējos pārskata periodos, 2017. gada pārskatā ir reversētas tekošā gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai visaptverošajos ienākumos atkarībā no tā, vai sākotnēji atliktā nodokļa saistības tika atzītas caur peļņas vai zaudējumu aprēķinu vai visaptverošajiem ienākumiem; kā to nosaka 12. SGS, izmaiņas nodokļu likumdošanā ir atspoguļojamas finanšu pārskatā tajā periodā, kurā šīs izmaiņas tika pieņemtas (12. pielikums).

Lietuva

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme (un likumdošana), kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm. Gadījumos, kad kopējais atliktā nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad ir ticams, ka attiecīgajam koncerna uzņēmumam būs pietiekams ar nodokli apliekams ienākums, pret kuru varēs segt pagaidu atšķirības.

Igaunija

Atbilstoši vietējās nodokļu sistēmas specifikai Igaunijā reģistrētiem uzņēmumiem nav nekādu atšķirību starp aktīvu vērtību finanšu pārskatos un to vērtību nodokļu aprēķinu mērķiem, tādēļ atliktā ienākuma nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas finanšu pārskatos.

2.17. Subsīdētās elektroenerģijas nodoklis

Lai ierobežotu obligātā iepirkuma komponentes (OIK) pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests subsīdētās elektroenerģijas nodoklis (SEN), ar kuru tiek apliekts valsts sniegtais atbalsts subsīdētās elektroenerģijas ražotājiem. Ar SEN apliek gan ienākumus no obligātā iepirkuma (OI) ietvaros pārdotās elektroenerģijas, gan garantētos jaudas maksājumus koģenerācijas stacijās, kas gūti no 2014. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim, saskaņā ar SEN likumu. Nodokļa likme tiek piemērota atbilstoši elektroenerģijas ražošanā izmantotajiem energoresursiem. Koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto fosilos energoresursus, piemēro nodokli 15 % apmērā no sniegtā atbalsta (apliekamiem ienākumiem), 10 % nodokļa likmi piemēro stacijām, kuras izmanto atjaunīgos energoresursus, 5 % nodokļa likmi – koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto gāzes, biogāzes un biomasas energoresursus un kurās uzstādītā elektriskā jauda nepārsniedz 4 megavatus. SEN maksātāji ir visi subsīdētās elektroenerģijas ražotāji. Ieņēmumi no SEN kā finansējuma avots tiek izmantoti valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros paredzētai valsts dotācijai ar mērķi ierobežot obligātā iepirkuma komponentes

OIK pieaugumu. SEN par koncernā saražoto subsidēto elektroenerģiju tiek atzīts bruto vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” (10. pielikums), bet par pārējo subsidētās elektroenerģijas ražotāju saražoto elektroenerģiju – kā pārējās īstermiņa finanšu saistības pārskatā par finanšu stāvokli (24. pielikums).

2.18. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kas tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu, t. i., aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas brīdim jāpaiet ievērojamam laika periodam, iegādi vai izveidošanu, tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamajai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kas koncernam un mātessabiedrībai rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.19. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad koncernam vai mātessabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un pastāv vārbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no koncerna, un kad saistību apjoms iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Pārskatā par finanšu stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības pārskata par finanšu stāvokli beigu datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūde vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu un konkrētām saistībām piemētošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai tiek atzīti, lai segtu nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, kas radies pirms pārskata perioda beigām, gadījumā, ja to nosaka likumdošana vai arī koncernā vai mātessabiedrībā lietotā vides aizsardzības politika, kas nosaka to, ka koncernam un mātessabiedrībai ir noteikts pienākums novērst apkārtējai videi radīto kaitējumu. Uzkrājumi tiek atzīti, ņemot vērā vides aizsardzības ekspertu atzinumus un iepriekšējo pieredzi, veicot ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu darbu (skatīt 22. c pielikumu).

2.20. Dotācijas

a) Valsts dotācijas

Valsts dotācijas atzīt, ja ir pamatota pārliecība, ka dotācija tiks saņemta un tiks ievēroti ar to saņemšanu saistītie nosacījumi. Valsts dotācijas sistemātiski atzīt par ienākumiem tajos periodos, kuros tās nepieciešams saskaņot ar attiecīgajām izmaksām, kuras paredzēts kompensēt.

Dotācijām, kas saņemtas finansiālas vai fiskālas palīdzības ietvaros, kas ir saistīta ar daudziem nosacījumiem, tiek identificēti tie elementi, kam ir atšķirīgas izmaksas un nosacījumi. Dažādu elementu uzskaitē nosaka periodus, kuru laikā dotācija tiks nopelnīta.

l) Dotācijas saistībā ar izdevumu posteņiem

Valsts dotācija, kuru var saņemt kā kompensāciju par jau esošiem izdevumiem vai zaudējumiem vai, lai sniegtu finansiālu atbalstu sabiedrībai, neradot uz nākamajiem periodiem attiecināmas izmaksas, tiek atzītas

peļņas vai zaudējumu aprēķinā periodā, kurā dotāciju var saņemt. Attiecīgie ieņēmumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Pārējie ieņēmumi” (7. pielikums).

Ja dotācija ir saistīta ar izdevumu posteņi un tam noteikti vairāki nosacījumi, sākotnēji tā tiek atzīta patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi. Dotācija sistemātiski tiek atzīta ieņēmumos periodos, kuru laikā saistītās izmaksas, kuras paredzēts kompensēt, tiek atzītas izdevumos (23. pielikums). Vadības spriedumi, kas saistīti ar valsts dotāciju novērtēšanu, ir atklāti 4. pielikumā.

ll) Ar aktīviem saistītas dotācijas

Pamatlīdzekļi, kas saņemti no citām sabiedrībām bez atlīdzības, tiek atspoguļoti kā dotācijas. Šīs dotācijas tiek novērtētas patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi, kas tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes atbilstošo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā.

b) Eiropas Savienības finansējums

Koncerns un mātessabiedrība, saņemot Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu, nodrošina attiecīgā projekta vadību, efektīvu iekšējo kontroli un grāmatvedības uzskaiti atbilstoši Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem.

Ar ES finansējumu saistīto darījumu uzskaitē tiek veikta, izmantojot identificējamus un atšķiramus kontus. Koncerna un mātessabiedrības grāmatvedība nodrošina finansējuma atsevišķu uzskaiti, iekļaujot ar projektu realizāciju saistītos ieņēmumus un izdevumus, ilgtermiņa ieguldījumus un pievienotās vērtības nodokli attiecīgajās pārskata par finanšu stāvokli un peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās.

2.21. Finanšu instrumenti – sākotnējā atzīšana, turpmākā novērtēšana un atzīšanas pārtraukšana

a) Finanšu aktīvi

l) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu aktīviem atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzīti finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t.i., datumā, kad koncerns un mātessabiedrība ir apņēmusies iegādāties vai pārdot aktīvu.

ll) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētiem finanšu aktīviem un finanšu aktīviem, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi ir klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie ir iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nav atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tiek uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja ir sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tiek uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tiek atspoguļoti pārskatā par finanšu stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā finanšu izmaksas (patiesās vērtības

neto samazinājums) vai finanšu ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tiek atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilst SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Koncerns un mātesabiedrība nav atzinusi jebkādu finanšu aktīvu to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti darījumu līgumos, tiek uzskaitīti kā atsevišķi atvasinātie finanšu instrumenti un atklāti to patiesajā vērtībā, ja to ekonomiskais raksturojums un iespējamie riski nav cieši saistīti ar šiem noslēgtajiem darījumu līgumiem un darījumus nav paredzēts pārdot vai atzīt patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos. Šādi iekļautie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Aizdevumi un debitori

Aizdevumi un debitori ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū. Pēc sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu, izmantojot EIR jeb efektīvās procentu likmes metodi. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu izmaksas aizdevumiem un kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas – debitoriem.

Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksu un fiksētu termiņu klasificējas kā līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi, ja koncernam ir skaidrs nodoms un iespējas tos turēt līdz termiņa beigām. Pēc sākotnējās atzīšanas ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos turpmāk tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Ja koncerns un mātesabiedrība pārdotu lielāku nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem finanšu aktīviem, tad visa šo finanšu instrumentu kategorija tiktu pārklassificēta par tirdzniecībai turētiem finanšu aktīviem. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ar beigu termiņu lielāku par 12 mēnešiem tiek atzīti ilgtermiņa aktīvos, bet, ja beigu termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma, tad tos atzīst īstermiņa aktīvos.

Koncerns un mātesabiedrība ievēro SGS Nr. 39 vadlīnijas finanšu aktīvu ar fiksētu vai aprēķināmu ienākumu un beigu termiņu, kas paredzēti turēšanai līdz termiņa beigām un kas nav atvasināti finanšu instrumenti, klasificēšanā. Šāda klasifikācija ir saistīta ar aplēšu veikšanu. Veicot aplēses, koncerns un mātesabiedrība izvērtē savas iespējas un nodomu minētos finanšu aktīvus turēt līdz to termiņa beigām (skatīt 4. g pielikumu).

Ja koncerns un mātesabiedrība neturēs šos ieguldījumus līdz to termiņa beigām citu iemeslu dēļ, nekā atļauts atbilstoši SGS Nr. 39, tad visa finanšu aktīvu kategorija tiks pārklassificēta kā pārdošanai turēti aktīvi. Līdz ar to ieguldījumi vairs netiks novērtēti to amortizētajā vērtībā, bet gan to patiesajā vērtībā.

Līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu iegāde tiek atzīta darījuma dienā, kas ir datums, kad koncerns un mātesabiedrība apņemas iegādāties finanšu aktīvu. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības saņemt naudu no finanšu aktīviem ir beigušās. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot zaudējumus no aktīva vērtības samazināšanās. Guvumi vai zaudējumi no finanšu instrumentu amortizētās vērtības izmaiņām tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tie radušies.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi sastāv no pašu kapitāla instrumentiem un parāda vērtspapīriem. Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā, nerealizēto peļņu vai zaudējumus atzīstot visaptverošajos ienākumos un palielinot pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu rezervi līdz brīdim, kad ieguldījumu atzīšana tiek pārtraukta. Koncernam un mātesabiedrībai nav šāda veida aktīvu.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu gupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- 1) izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- 2) koncerns un mātesabiedrība nodod līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemās pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja (a) koncerns un mātesabiedrība būtībā ir nodevusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja (b) koncerns un mātesabiedrība būtībā nav ne nodevusi, ne saglabājusi visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevusi kontroli pār finanšu aktīvu.

b) Finanšu saistības

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu saistībām atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzītas finanšu saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un aizņēmumi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns un mātesabiedrība nosaka savu finanšu saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizdevumus un aizņēmumus, no kuriem tiek atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas.

Koncerna finanšu saistības sastāv no parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, banku overdraftiem, aizdevumiem un aizņēmumiem, finanšu garantiju līgumsaistībām un atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētām finanšu saistībām un finanšu saistībām, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujamās peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļauj sevi koncernā un mātesabiedrībā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti arī tiek klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus.

Aizdevumi un aizņēmumi

Aizdevumi un aizņēmumi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā. Pēc sākotnējās atzīšanas bezprocentu aizdevumi un aizņēmumi turpmāk tiek atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā brīdī, kad tiek pārtraukta saistību atzīšana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas ir ņemtas par pamatu efektīvās procentu likmes aprēķinā. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu. Aizņēmumi tiek uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien koncernam un mātesabiedrībai nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finanšu stāvokli beigu datuma.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori

Koncerna un mātesabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas brīdī, kad tās tiek dzēstas vai arī kad līgumā minētās saistības tiek izpildītas vai atceltas, vai tām ir beidzies termiņš. Gadījumā, ja esošās finanšu saistības tiek aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar savādākiem nosacījumiem vai arī esošo saistību nosacījumi būtiski

mainās, šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus var uzskatīt par esošo saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzīšanu. Attiecīgo saistību bilances vērtību starpības tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.22. Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas aktivitātes

Koncerns un mātessabiedrība izmanto tādus atvasinātos finanšu instrumentus kā procentu likmju mijmaiņas līgumus un elektroenerģijas cenu nākotnes līgumus, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar procentu likmju un elektroenerģijas iepirkuma cenu svārstībām.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā atvasinātā instrumenta līguma noslēgšanas brīdī, un turpmāk tie tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētās naudas plūsmas modeļiem (skatīt 2.23. punktu).

Ienākumu vai izmaksu atzīšana ir atkarīga no tā, vai atvasinātais finanšu instruments ir izveidots kā atbilstošs riska ierobežošanas uzskaites prasībām, un ja tā, tad no attiecīgā aktīva vai saistības, kurai risks tiek ierobežots, veida / būtības. Pārējie finanšu instrumenti, kas neatbilst šīm prasībām tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns un mātessabiedrība lieto ar konkrētām saistībām, droši paredzamiem nākotnes darījumiem un atsevišķiem aizņēmumiem ar mainīgajām likmēm saistītus noteikta riska ierobežošanas atvasinātos finanšu instrumentus (naudas plūsmas riska ierobežošana). Citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atzīti patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns un mātessabiedrība pirms riska ierobežošanas darījuma noslēgšanas dokumentē saistību starp riska ierobežošanas instrumentu un aktīvu vai saistību, kurai risks tiek ierobežots, kā arī riska vadības mērķus un stratēģiju. Gan uzsākot riska ierobežošanas darījumu, gan vēlāk regulāri tiek dokumentēta arī riska ierobežošanas darījuma efektivitāte (spēja kompensēt izmaiņas riska ierobežošanai pakļautās saistības vai aktīva naudas plūsmā).

Atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek uzrādīta kā īstermiņa vai ilgtermiņa atkarībā no atvasināto instrumentu līgumsaistību izpildes dienas. Atvasināto finanšu instrumentu līgumi, kuru izpildes termiņš ir garāks par divpadsmit mēnešiem un ir sagaidāms, ka tie būs spēkā vēl divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek atzīti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības. Šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad to patiesā vērtība ir negatīva.

a) Naudas plūsmas riska ierobežošana

Atvasināto finanšu instrumentu, kuri atbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, patieso vērtību izmaiņu efektīvā daļa tiek atzīta visaptverošajos ienākumos un uzkrāta pašu kapitāla posteņī „Risku ierobežošanas rezerve”. Izmaksas vai ieņēmumi, kas attiecas uz neefektīvo daļu, ja tādi rodas, tiek nekavējoties atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Summas, kuras uzkrājas pašu kapitālā, tiek pārgrāmatotas uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodos, kad riska ierobežošanai pakļautais aktīvs vai saistība ietekmē peļņu vai zaudējumus.

Aizņēmumu mainīgo procentu likmju risku ierobežojošo procentu likmju mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Kad riska ierobežošanas finanšu instrumentam beidzas termiņš vai tas tiek pārdots, vai arī vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem, tad jebkādu pašu kapitālā uzkrātos zaudējumus vai peļņu turpina uzskaitīt pašu kapitālā līdz brīdim, kad darījums, kuram veikta riska ierobežošana, tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

b) Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu atspoguļojums peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Izmaiņas finanšu instrumentu patiesajā vērtībā, kas atzītas peļņā vai zaudējumos, naudas plūsmas riska ierobežošanas finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu neefektīvo daļu un pašu kapitālā uzkrāto

vērtību, kas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, klasificē atbilstoši finanšu instrumentu izmantošanas mērķiem – ieņēmumi vai zaudējumi no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu līgumiem tiek atzīti izlieto izejvielu un materiālu sastāvā, bet ieņēmumi vai zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu un valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumiem tiek atzīti *Finanšu izmaksās* vai *Finanšu ieņēmumos*.

2.23. Patiesās vērtības novērtējums

Koncerns un mātessabiedrība finanšu instrumentus novērtē to patiesajā vērtībā katrā finanšu perioda bilances datumā, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus. Tādi nefinanšu aktīvi kā ieguldījuma īpašumi tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, savukārt atsevišķas pamatlīdzekļu pozīcijas – pārvērtētajās vērtībās. Arī to finanšu instrumentu, kas tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, patiesās vērtības ir atklātas 21. d pielikumā.

Patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā. Patiesā vērtība tiek aplēsta, pamatojoties uz tirgus cenām vai diskontēto naudas plūsmu modeļiem (4. c pielikums).

Tādu finanšu instrumentu, kuri tiek kotēti aktīvos finanšu tirgos, patiesās vērtības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz to kotētām tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos. Kotētās tirgus cenas, kas izmantotas attiecībā uz koncerna un mātessabiedrības finanšu aktīviem, ir to pārdošanas cenas.

Finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvajā tirgū, patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot novērtēšanas metodes. Koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas izriet no tirgus apstākļiem un nosacījumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā. Diskontētās naudas plūsmas tiek izmantotas, lai noteiktu pārējo finanšu instrumentu patieso vērtību.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam.

Ja darījuma partneris ir banka, tad finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek iegūtas no attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem un finanšu pārskatos tiek izmantotas banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu gadījumā, kad darījumi tiek slēgti ar citiem darījuma partneriem, kas nav bankas, finanšu pārskatos tiek atklātas koncernā un mātessabiedrībā aprēķinātās patiesās vērtības.

2.24. Ieņēmumu atzīšana

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem (SFPS Nr. 15)

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem atbilstoši SFPS Nr. 15 ietvertajiem kritērijiem ir parastās darbības (pamatdarbības) rezultātā pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi. Koncerns un mātessabiedrība pielieto turpmāk minētos kritērijus, lai identificētu līgumus ar klientiem:

- līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies uzņēmuma nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa);
- pastāv varbūtība, ka uzņēmums iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam.

Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, koncerns un mātessabiedrība praktisku apsvērumu nolūkā piemēro portfeļa metodi visiem enerģijas pārdošanas un ar to saistīto pakalpojumu, sadales sistēmas pakalpojuma un siltumenerģijas pakalpojumu klientiem. Koncerns un mātessabiedrība saprātīgi sagaida, ka ietekme uz finanšu pārskatiem, piemērojot šīs prasības portfelim, būtiski neatšķirsies no prasību piemērošanas katram atsevišķam līgumam portfeļa ietvaros. Pārējiem klientiem iekasēšana ir novērtēta individuāli.

Koncerns un mātessabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Izpildes pienākums ir līgumos ar koncerna un mātessabiedrības klientiem noteikts apsolījums (tieši vai netieši norādīts) nodot klientiem vai nu atšķirīgas preces vai pakalpojumus, vai arī tādu atšķirīgu preču vai pakalpojumu virkni, kas būtībā ir vienādas, un kam ir tādas pašas iezīmes attiecībā uz nodošanu klientam.

Apsolītās preces vai pakalpojumi ir atsevišķi izpildes pienākumi, ja prece vai pakalpojums ir atšķirīgs. Apsolītā prece vai pakalpojums tiek uzskatīts par atšķirīgu ja klients var gūt labumu no preces vai pakalpojuma atsevišķi vai ar citiem viegli pieejamiem resursiem (t. i., individuāli atšķirīgs) un prece vai pakalpojums ir atsevišķi nodalāms no citiem līgumiskajiem apsolījumiem (t. i., atšķirīgs līguma ietvaros). Abiem minētajiem kritērijiem jābūt izpildītiem, lai secinātu, ka prece vai pakalpojums ir atšķirīgs.

Līgumos ar koncerna un mātessabiedrības klientiem noteiktie būtiskie atšķirīgie izpildes pienākumi ir enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi, sadales sistēmas pakalpojumu sniegšana un siltumenerģijas pārdošana. Koncerns ir novērtējis, ka klienta pieslēgšana sadales tīklam kā atsevišķs izpildes pienākums nav uzskatāms par atšķirīgu, jo pieslēguma maksa sadales sistēmai nav atšķirīga līguma kontekstā, esot savstarpēji ļoti atkarīgai un saistītai ar sadales sistēmas pakalpojumu (4. d III pielikums).

Koncerns un mātessabiedrība ir novērtējusi, ka saistībā ar OIK tā darbojas kā aģents (4. d I pielikums), jo tai nav kontroles pār OIK. Mātessabiedrība ir arī secinājusi, ka darbojas kā aģents sniedzot sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojumus, jo mātessabiedrībai nav kontroles pār šiem pakalpojumiem (4. d II pielikums).

Līgumiem ar klientiem, kas iekļauj mainīgo atlīdzību, līguma sākumā koncerns un mātessabiedrība aplēš mainīgo atlīdzību, kas sagaidāma attiecīgo līgumu darbības laikā un atjauno šo aplēsi katrā pārskata periodā. Ierobežota mainīgā atlīdzība ir noteikta saistībā ar sadales sistēmas pakalpojumiem (4. d IV pielikums).

Koncerns un mātessabiedrība atzīst ieņēmumus, kad (vai tiklīdz) tā ir izpildījusi pienākumu nodot klientam apsolīto preci vai pakalpojumu. Ieņēmumi tiek atzīti, kad klients iegūst kontroli pār noteikto preci vai pakalpojumu.

Koncerns un mātessabiedrība izmanto rezultātu metodi, lai novērtētu uzņēmuma progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu. Ieņēmumi no enerģijas pārdošanas un ar to saistītiem pakalpojumiem, sadales sistēmas pakalpojumiem un siltumenerģijas pārdošanas tiek atzīti laika gaitā, jo šo preču un pakalpojumu nepārtraukta piegāde tiek veikta attiecīgo līgumu termiņa laikā.

Šādiem līgumiem ieņēmumus no pabeigtajiem izpildes pienākumiem atzīst laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

- klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus;
- klients kontrolē aktīvu brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots;
- koncerna un mātessabiedrības darbība neveido aktīvu, bet tai ir tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Ieņēmumi no izpildes pienākumu realizēšanas tiek atzīti pamatojoties uz noteikto darījuma cenu. Darījuma cena atspoguļo summu, uz kādu koncernam un mātessabiedrībai ir tiesības pašreizējā līguma ietvaros. Tā ir attiecināta uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem, pamatojoties uz līgumā apsolīto preču vai pakalpojumu atsevišķajām cenām. Koncerns un mātessabiedrība attiecina darījuma cenu uz atšķirīgajiem izpildes pienākumiem proporcionāli to novērojamajām atsevišķajām cenām un atzīst ieņēmumus, kad izpildes pienākumi tiek izpildīti.

Maksājuma termiņi, atbilstoši līgumu nosacījumiem par klientiem nodotajām precēm vai pakalpojumiem, ir 20 līdz 45 dienas pēc pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas. Rēķini pārsvarā tiek izrakstīti mēneša ietvaros.

Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem tiek atzīti šādā veidā:

I) Ieņēmumi, kas atzīti laika gaitā

Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas un dabasgāzes realizācijas tiek atzīti, pamatojoties uz rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti klientiem par attiecīgajā mēnesī piegādāto enerģiju, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem. Pārējie enerģijas un ar to saistīto pakalpojumu ieņēmumi tiek atzīti pamatojoties uz sniegto pakalpojumu apjomu un cenu, kas noteikta līgumos ar klientiem. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā tiek atzīti, pamatojoties uz tirgus cenām un atbilstoši līguma nosacījumiem, tāpēc praktiskos nolūkos no šādiem līgumiem ieņēmumi tiek atzīti pēc „tiesībām iekasēt”.

Sadales sistēmas pakalpojumi (koncerns)

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) apstiprinātajiem tarifiem un Ministru kabineta noteikumiem „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi”, un tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automatiski nolasītajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem. Ieņēmumi tiek atzīti par summām, par kādām koncernam ir tiesības iekasēt.

Sadales sistēmas pakalpojuma cena ietver mainīgo atlīdzību, tā var būt samazināta efektīvās slodzes izmantošanas gadījumā, kas tiek novērtēta pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumiem. Samazinājums sasniedzot 0,5 koeficientu ir piemērots sadales sistēmas pakalpojuma cenai pēc noteikta gada patēriņa sasniegšanas. 0,5 koeficienta piemērošanai ir zināmi ierobežojumi (4. d IV pielikums).

Siltumenerģijas pārdošana

Ieņēmumi no siltumenerģijas realizācijas tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem, un atbilst rēķinā norādītajai summai.

Sadales sistēmas pieslēguma maksa (koncerns)

Sadales sistēmas pieslēguma maksa ir neatmaksājami avansa maksājumi, ko klienti maksā, lai nodrošinātu pieslēgumu sadales tīklam, un šie maksājumi nav atšķirīgi izpildes pienākumi, jo tie ir saistīti ar sadales sistēmas pakalpojumu. Pieslēguma maksa daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Sadales sistēmas pieslēguma maksa tiek aprēķināta pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumiem.

Sadales sistēmas pieslēguma maksas ieņēmumi sākotnēji tiek atzīti kā līguma saistības un tiek atzīti aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā – 20 gados (4. d III pielikums).

Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumi

Pārējie ieņēmumi (6. pielikums) galvenokārt ietver ieņēmumus, kas tiek gūti no klientiem sniegtajiem informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem (interneta pieslēguma pakalpojumi, datu pļusmas pakalpojumi), elektronisko sakaru tīkla un telekomunikāciju pakalpojumiem. Ieņēmumi tiek atzīti, pamatojoties uz klientiem izrakstītajiem rēķiniem, ņemot vērā telekomunikāciju norēķinu sistēmā uzskaitīto pakalpojumu apjomu. Ieņēmumi tiek atzīti par summu, par kādu koncernam un mātessabiedrībai ir tiesības iekasēt.

II) Ieņēmumi, kas atzīti pēc aģenta principa

Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Ieņēmumus no obligātā iepirkuma komponentēm (OIK) koncernā atzīst pēc neto (aģenta) principa. OIK tiek pārvaldīts meitassabiedrībā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (turpmāk – EPT), obligātā iepirkuma ietvaros un ir starpība (atlikums) starp bruto ieņēmumiem no subsidētās elektroenerģijas ražotāju saražotās elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool Spot elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtās OIK, saņemtā valsts budžeta dotācija, kas paredzēta OIK izmaksu pieauguma kompensēšanai un saistītajām

izmaksām. Šādas izmaksas ir izmaksas par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju no subsidētās elektroenerģijas ražotājiem un maksa par garantēto elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW). EPT, pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents, saņemot ieņēmumus no obligātā iepirkuma administrēšanas pakalpojumiem (aģenta maksa), kas tiek atzīti laika gaitā koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā „Pārējie ieņēmumi” (6., 4. d, I pielikums).

Ieņēmumi, ko gūst tirgotājs (mātesabiedrība – AS „Latvenergo”) un sadales sistēmas operators (AS „Sadales tīkls”), no OIK ir ieņēmumi, kurus veido elektroenerģijas galalietotāju maksājumi, sedzot obligātā elektroenerģijas iepirkuma izmaksas elektroenerģijas publiskajam tirgotājam – EPT. Elektroenerģijas tirgus likums paredz, ka elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksas kompensē visi Latvijas elektroenerģijas galalietotāji. Līdz ar to OIK tiek iekļauta AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” izrakstītajos rēķinos, ko klienti maksā kopā ar vienotajā rēķinā iekļauto patērēto elektroenerģiju un sistēmas pakalpojumiem. Sistēmas operatoriem ir pienākums iekasēt OIK ieņēmumus no klientiem vai tirgotājiem un tālāk šos ieņēmumus pārskaitīt EPT. OIK pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Neesot ietekmei un kontrolei pār OIK, nododot to klientam, koncerns un mātesabiedrība uzskata sevi par aģentu šajos darījumos. Tāpēc OIK tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā, piemērojot aģenta uzskaites principu (6., 4. d, I pielikums).

Sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojums (mātesabiedrība)

Mātesabiedrība sadales sistēmas operatora (SSO) un pārvades sistēmas operatora (PSO) vārdā iekļauj klientiem izrakstītajos vienotajos rēķinos sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu un tālāk šos ieņēmumus attiecīgi pārskaita SSO vai PSO.

Sadales sistēmas pakalpojums un pārvades sistēmas pakalpojums pamatojas uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Neesot ietekmei un kontrolei pār sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojumu, nododot to klientam, mātesabiedrība uzskata sevi par aģentu šajos darījumos. Tāpēc sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojums tiek atzīts peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā, piemērojot aģenta uzskaites principu (4 d, II pielikums).

Ieņēmumi no citiem avotiem

Pārvades sistēmas aktīvu nomas pakalpojumi (SGS Nr. 17) (koncerns)

Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas tiek atzīti, pamatojoties uz pārvades sistēmas operatoram izrakstītajiem rēķiniem atbilstoši noslēgtajā nomas līgumā noteiktai maksai. Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas pakalpojumiem ir nomas līgums 17. SGS tvērumā. Ieņēmumi atspoguļoti 6. un 14. e pielikumā.

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksa (SGS Nr. 17) (koncerns)

Ieņēmumi no pārvades sistēmas pieslēgumu maksām tiek atzīti atbilstoši SGS Nr. 17. Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek saņemtas kā nomnieka avansa maksājumi, pamatojoties uz operatīvās nomas līgumu. Avansa maksājumi tiek atzīti kā nākamo periodu ieņēmumi (23. pielikums).

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas pārskatā par finanšu stāvokli kā nākamo periodu ieņēmumi un, izmantojot lineāro metodi, tiek amortizētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā visā aplēstajā nomas perioda laikā - 20 gados (skatīt 4. i) pielikumu).

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas pamatojoties uz nepieciešamību veikt pieslēgumu pārvades elektrotīklam pēc nomnieka pieprasījuma, kurš darbojas lietotāju vārdā. Par katru pieslēguma maksu tiek noslēgta atsevišķa vienošanās nomas pamatlīguma ietvaros. Pieslēguma maksa daļēji nosedz izbūvējamās infrastruktūras izmaksas un ir nepieciešama pārvades sistēmas lietotāja pieslēgšanai tīklam. Pārvades sistēmas pieslēguma pakalpojuma maksa tiek aprēķināta, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes apstiprināto metodiku.

2.25. Saistītās puses

Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Koncerna un mātesabiedrības saistītās puses ir asociētie uzņēmumi, mātesabiedrības akcionārs, kas var kontrolēt vai kuriem ir būtiska ietekme uz koncerna sabiedrībām, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību valdes locekļi, padomes locekļi, kā arī koncerna uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Tā kā visas AS „Latvenergo” akcijas 100 % pieder Latvijas Republikai par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības (25. pielikums).

2.26. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi

Koncerns un mātesabiedrība tādus ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība tiks atgūta no pārdošanas darījuma drīzāk nekā no aktīva lietošanas, klasificē kā pārdošanai turētus ilgtermiņa aktīvus. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi tiek novērtēti zemākajā vērtībā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

2.27. Akciju kapitāls

Koncerna un mātesabiedrības akciju kapitālu veido mātesabiedrības parastās vārda akcijas. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2.28. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz papildu informāciju par koncerna un mātesabiedrības finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (korigējošie notikumi), ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav korigējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.29. Grāmatvedības politikas maiņa

Koncerns un mātesabiedrība pirmo reizi, ar sākotnējo ieviešanas datumu 2017. gada 1. janvārī, 2017. gada finanšu pārskatos ir ieviesusi SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” un ir izvēlējusies ieviest SFPS Nr. 15 ar kumulatīvā efekta metodi. Saskaņā ar šo SFPS Nr. 15 pārejas metodi koncerns un mātesabiedrība ir piemērojusi šo standartu retrospektīvi ar kumulatīvā efekta metodi tikai līgumiem, kas nav pabeigti līgumi sākotnējās piemērošanas datumā.

Visi svarīgie rādītāji finanšu pārskatos par gadu, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī, ir norādīti saskaņā ar SFPS Nr. 15. Koncerns un mātesabiedrība ir novērtējusi savus ieņēmumus, izmaiņas ieņēmumu atzīšanā nav būtiski mainījušas finanšu pārskatus, tomēr tās ir ietekmējušas sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu atzīšanu efektīvās slodzes izmantošanas pakalpojuma ietvaros tā mainīgajai daļai.

Kumulatīvā ietekme, ko rada sākotnējā piemērošana, ir atzīta kā korekcija nesadalītās peļņas sākuma atlikumam 2017. gada 1. janvārī, un salīdzinošie rādītāji nav pārvērtēti. 15. SFPS ieviešanas kumulatīvā ietekme ir samazinājusi koncerna nesadalīto peļņu par 10 tūkst. EUR (mātesabiedrība: nav ietekmes) 2017. gada 1. janvārī, un standarta ieviešana ir samazinājusi koncerna 2017. gada ieņēmumus par 243 tūkst. EUR (mātesabiedrība: nav ietekmes), kas atzīti kā nākamo periodu ieņēmumi 2017. gada 31. decembrī.

Kumulatīvais efekts, ieviešot 15. SFPS

EUR'000

Pārskats par finanšu stāvokli (izvilkums)	Koncerns				Mātesabiedrība			
	31/12/2016	SFPS Nr. 15 ieviešanas efekts	Pozīciju pārklasifikācija	01/01/2017	31/12/2016	SFPS Nr. 15 ieviešanas efekts	Pozīciju pārklasifikācija	01/01/2017
AKTĪVI								
Apgrozāmie līdzekļi								
Parādi no līgumiem ar klientiem	–	–	118 925	118 925	–	–	102 056	102 056
Citi īstermiņa debitori	273 958	–	(118 925)	155 033	113 659	–	(102 056)	11 603
Apgrozāmie līdzekļi kopā	512 277	–	–	512 277	577 834	–	–	577 834
AKTĪVU KOPSUMMA	3 901 231	–	–	3 901 231	3 204 394	–	–	3 204 394
PASĪVI								
Pašu kapitāls								
Nesadalītā peļņa	185 840	(10)	–	185 830	238 334	–	–	238 334
Pašu kapitāls kopā	2 418 713	(10)	–	2 418 703	2 177 069	–	–	2 177 069
Ilgttermiņa kreditori								
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	–	–	141 817	141 817	–	–	–	–
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	195 407	–	(141 817)	53 590	1 055	–	–	1 055
Ilgttermiņa kreditori kopā	1 173 375	–	–	1 173 375	770 876	–	–	770 876
Īstermiņa kreditori								
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	–	10	11 605	11 615	–	–	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	14 022	–	(11 605)	2 417	59	–	–	59
Īstermiņa kreditori kopā	309 143	10	–	309 153	256 449	–	–	256 449
PASĪVU KOPSUMMA	3 901 231	–	–	3 901 231	3 204 394	–	–	3 204 394

Ietekme peļņas vai zaudējumu aprēķinā un pārskatā par finansiālo stāvokli saskaņā ar SFPS Nr. 15 prasībām un salīdzinājumā ar standartiem un interpretācijām, kas bija spēkā pirms izmaiņām, atspoguļoti šajā tabulā:

EUR'000

Pārskats par finanšu stāvokli (izvilkums)	Koncerns			Mātesabiedrība		
	31/12/2017			31/12/2017		
Finanšu postenis	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ (zemāka))	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ (zemāka))
AKTĪVI						
Apgrozāmie līdzekļi						
Parādi no līgumiem ar klientiem	105 369	105 369	–	82 799	82 799	–
Citi īstermiņa debitori	646 761	646 761	–	18 079	18 079	–
Apgrozāmie līdzekļi kopā	1 072 321	1 072 321	–	1 103 186	1 103 186	–
AKTĪVU KOPSUMMA	4 415 725	4 415 725	–	3 649 200	3 649 200	–
PASĪVI						
Pašu kapitāls						
Nesadalītā peļņa	423 613	423 866	(253)	302 017	302 017	–
Pašu kapitāls kopā	2 846 891	2 847 144	(253)	2 382 638	2 382 638	–
Ilgttermiņa kreditori						
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	142 132	142,132	–	–	–	–
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	350 926	350,926	–	286,085	286,085	–
Ilgttermiņa kreditori kopā	1 238 556	1 238 556	–	1 009 959	1 009 959	–
Īstermiņa kreditori						
Nākamo periodu ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	12,500	12 247	253	–	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	31,728	31 728	–	29 358	29 358	–
Īstermiņa kreditori kopā	330,278	330 025	253	256 603	256 603	–
PASĪVU KOPSUMMA	4 415 725	4 415 472	253	3 649 200	3 649 200	–

EUR'000

Peļņas vai zaudējumu aprēķins (izvilkums)	Koncerns			Mātesabiedrība		
	Gads, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī			Gads, kas beidzas 2017. gada 31. decembrī		
Peļņa vai zaudējumi	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ (zemāka))	Atspoguļotā informācija	Nepiemērojot SFPS Nr.15	Izmaiņu ietekme (lielāka/ (zemāka))
Ieņēmumi	925 627	925 870	(243)	498 580	498 580	–
Sadales sistēmas pakalpojumi	301 874	302 117	(243)	–	–	–
Pārskata gada peļņa	322 021	322 264	(243)	150 891	150 891	–

Ieņēmumu sadalīšana no līgumiem ar klientiem nav mainījusi pašreizējās kategorijas un ataino to kā vadība izvērtē ieņēmumu būtību.

3. Finanšu riska vadība

3.1. Finanšu risku faktori

Koncerna un mātesabiedrības darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot valūtas risku, patiesās vērtības procentu likmju risku un naudas plūsmas procentu likmju risku), kredītriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna un mātesabiedrības vispārējā risku vadības politika koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna un mātesabiedrības finanšu rezultātiem. Koncerns un mātesabiedrība lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atklātās pozīcijas.

Finanšu risku, izņemot cenu risku, vadību veic mātesabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (koncerna finanšu vadība) atbilstoši mātesabiedrības valdes apstiprinātai *Finanšu risku vadības politikai*. Koncerna finanšu vadība identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar koncerna biznesa vienībām/meitassabiedrībām. Mātesabiedrības valde, apstiprinot *Finanšu risku vadības politiku*, ir noteikusi principus vispārējai finanšu risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietojšanai. Cenu riska vadību savukārt veic mātesabiedrības Elektroenerģijas vairumtirdzniecības funkcija atbilstoši mātesabiedrības valdes apstiprinātai Elektroenerģijas vairumtirdzniecības kārtībai.

Finanšu aktīvi sadalījumā pa kategorijām

EUR'000

		Koncerns				Mātesabiedrība			
	Pielikums	Aizdevumi un debitori	Riska iero- bežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudē- jumu aprēķinu	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi
Finanšu aktīvi 2017. gada 31. decembrī									
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	–	–	–	82 799	–	–	–
Citi īstermiņa debitori	17 b	641 832	–	–	–	17 938	–	–	–
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	–	–	–	–	1 098 781	–	–	–
Citi ilgtermiņa debitori		3 229	–	–	–	284	–	–	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	–	4 074	545	–	–	4 074	545	–
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	–	–	16 984	–	–	–	16 984
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	–	–	–	232 855	–	–	–
		986 433	4 074	545	16 984	1 432 657	4 074	545	16 984
Finanšu aktīvi 2016. gada 31. decembrī									
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	118 925	–	–	–	102 056	–	–	–
Citi īstermiņa debitori	17 b	149 861	–	–	–	11 436	–	–	–
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	–	–	–	–	622 704	–	–	–
Citi ilgtermiņa debitori		986	–	–	–	978	–	–	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	–	2 154	3 980	–	–	2 154	3 980	–
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	–	–	–	20 554	–	–	–	20 554
Nauda un naudas ekvivalenti	18	183 980	–	–	–	181 197	–	–	–
		453 752	2 154	3 980	20 554	918 371	2 154	3 980	20 554

Finanšu saistības sadalījumā pa kategorijām

EUR'000

	Pielikums	Koncerns			Mātesabiedrība		
		Riska iero- bežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amor- tizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudē- jumu aprēķinu	Riska iero- bežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amor- tizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudē- jumu aprēķinu
Finanšu saistības 2017. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21 b	–	826 757	–	–	814 772	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	8 061	–	23	8 061	–	23
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	–	115 742	–	–	79 341	–
		8 061	942 499	23	8 061	894 113	23
Finanšu saistības 2016. gada 31. decembrī							
Aizņēmumi	21 b	–	791 566	–	–	778 323	–
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	11 563	–	23	11 563	–	23
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	–	88 555	–	–	71 197	–
		11 563	880 121	23	11 563	849 520	23

a) Tirgus risks

I) Valūtas risks

Eiro ieviešana Latvijā 2014. gada 1. janvārī novērsa eiro valūtas risku, kas galvenokārt bija saistīts ar norēķinu veikšanu par aizņēmumiem, investīcijām pamatlīdzekļos un importēto elektroenerģiju. 2017. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai ir aizņēmumi tikai eiro (skatīt 21. b pielikumu).

Finanšu risku vadības politiku nosaka koncerna un mātesabiedrības valūtas riska vadības principus. Lai ierobežotu valūtas risku, kas rodas no nākotnes transakcijām vai aktīviem un saistībām, *Finanšu risku vadības politika* nosaka valūtas nākotnes maiņas darījumu slēgšanu. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā koncerna un mātesabiedrības funkcionālā valūta.

Koncerna finanšu vadības *Finanšu risku vadības politikas* mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai materiālu, izejvielu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2017. gadā mātesabiedrībai un koncernam nebija kapitālieguldījumu projektu, kuru sagaidāmie darījumi radītu nozīmīgu valūtas risku.

2017. gadā mātesabiedrībai nebija investīciju, kuras būtu pakļautas valūtas riskam. Euro ieviešana Lietuvā 2015. gada 1. janvārī novērsa valūtas risku, kas bija saistīts ar augstāk minētajām mātesabiedrības investīcijām meitasabiedrībā Lietuvā.

II) Naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks

Tā kā koncernam un mātesabiedrībai ir nozīmīga apjoma aktīvi un saistības, kas pakļauti procentu likmju izmaiņām, tad koncerna un mātesabiedrības ieņēmumi un operatīvās naudas plūsmas ir atkarīgas no izmaiņām tirgus procentu likmēs.

2017. gadā, ja eiro procentu likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas / zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, koncerna procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par 994 tūkstošiem EUR lielāki / mazāki (2016. gadā: 906 tūkst. EUR lielāki / mazāki) un mātesabiedrības procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par 986 tūkstošiem EUR lielāki / mazāki (2016. gadā: 892 tūkst. EUR lielāki / mazāki).

Naudas plūsmas procentu likmju risks koncernā un mātesabiedrībā galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā un mātesabiedrībā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Koncerna Finanšu riska vadības politika nosaka vairāk nekā 35 % aizņēmumu nodrošināt fiksētās procentu likmes (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

Koncernā un mātesabiedrībā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Balstoties uz šiem scenārijiem, koncernā un mātesabiedrībā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Ņemot vērā, ka koncerna un mātesabiedrības politika pārsvārīta ir orientēta uz ilgtermiņa finansējuma piesaisti ar mainīgajām procentu likmēm, koncernā un mātesabiedrībā tiek vadīts naudas plūsmas procentu likmju risks, slēdzot procentu likmju mijmaiņas darījumus, ar kuriem mainīgās procentu likmes tiek mainītas pret fiksētajām procentu likmēm. Šādi atvasinātie finanšu instrumenti padara attiecīgos aizņēmumus ar mainīgajām procentu likmēm par aizņēmumiem ar fiksētām procentu likmēm. Tādējādi tiek iegūtas fiksētās likmes, kuras kopumā ir zemākas nekā tādas, kuras tiktu saņemtas, ja koncerns un mātesabiedrība aizņemtos ar fiksētajām procentu likmēm. Atbilstoši procentu likmju mijmaiņas darījumiem koncerna un mātesabiedrības darījuma puses piekrīt apmainīties ar summām noteiktos laika intervālos (parasti ik pēc pusgada), kas atspoguļo starpību starp fiksētajām un mainīgajām procentu likmēm un ir aprēķinātas, pamatojoties uz darījumu nosacījumiem pamatsummām.

Lai mazinātu naudas plūsmas risku, koncerns un mātesabiedrībā ir noslēgusi procentu likmju mijmaiņas līgumus par kopējo nosacīto apjomu 193,5 milj. EUR (2016. gadā: 174,2 milj. EUR) (21. c, II pielikums). 2017. gada 31. decembrī 54 % no kopējiem koncerna aizņēmumiem un 55 % no kopējiem mātesabiedrības aizņēmumiem (31/12/2016: attiecīgi 62 % un 63 %) bija fiksēta procentu likme, ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas līgumu efektu, un vidējais fiksētās procentu likmes periods koncernam un mātesabiedrībai bija 2,0 gadi (2016. gadā: attiecīgi 2,1 un 2,2 gadi).

2017. gada laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm (ņemot vērā riska ierobežošanas ietekmi) būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 1 166 tūkstošiem EUR

mazāka (2016. gadā: 1 465 tūkst. EUR mazāka) un mātessabiedrības pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 1 066 tūkst. EUR mazāka (2016. gadā: 1 408 tūkst. EUR mazāka), savukārt ja bāzes likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem zemākas – koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par 704 tūkst. EUR lielāka (2016. gadā: 974 tūkst. EUR lielāka) un mātessabiedrībai par 654 tūkst. EUR lielāka (2016. gadā: 917 tūkst. EUR lielāka).

Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku. Vienīgais patiesās vērtības procentu likmju riska avots ir atvasinātie finanšu instrumenti.

Ja 2017. gada 31. decembrī īstermiņa un ilgtermiņa eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem augstākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, tad procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtībā būtu par 51 tūkst. EUR lielāka vai mazāka (31/12/2016: par 3 238 tūkst. EUR lielāka vai 3 346 tūkst. EUR mazāka), kas būtu jāattiecina uz visaptverošo ienākumu pārskatu atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē.

III) Cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu instrumentu patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Koncernā un mātessabiedrībā saražoto preču un sniegto pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī ražošanā izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Nozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar elektroenerģijas iegādi. Lai ierobežotu cenu risku, 2017. gada laikā mātessabiedrība ir noslēgusi elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus (21. c, III pielikums).

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek vadīts koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, būtiski debitoru parādi. Kredītrisks saistībā ar debitoru parādiem ir ierobežots plašā koncerna un mātessabiedrības klientu skaita dēļ. Koncernam un mātessabiedrībai nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu. Debitoru apjoms ir samazināts par to bruto vērtības samazinājuma zaudējumiem (17. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 18. pielikumu), debitoru parādi un citi debitori (17. pielikums), atvasinātie finanšu instrumenti (21. c pielikums) un līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi (21. a pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse

EUR'000

	Piezīmes	Koncerns		Koncerns	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Parādi no līgumiem ar klientiem	17 a	105 369	118 925	82 799	102 056
Nomas maksas parādi	17 b	3 535	3 911	2 443	2 610
Citi saistīto pušu finanšu debitori	17 b	–	–	10 664	6 875
Uzkrātie ieņēmumi	17 b	3 572	1 024	872	1 024
Citi ilgtermiņa finanšu debitori		3 229	986	284	978
Citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	15 947	2 794	3 959	927
Aizdevumi meitassabiedrībām	25	–	–	1 098 781	622 704
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	20 554	16 984	20 554
		389 258	338 308	1 454 260	945 059

Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, tad tiek veikta riska kontrole un novērtēta darījuma partnera kredītqualitāte, ņemot vērā darījumu partnera finansiālo stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus. Tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši Finanšu risku vadības politikas principiem. Finanšu aktīvu kredītqualitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture.

Lai noteiktu kredītqualitāti debitoru parādiem, kam nav iestāties maksājuma termiņš, tiek izmantotas šādas kredītvērtējuma kategorijas:

- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus,
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus.

Noteiktā kredītqualitāte tiek regulāri uzraudzīta un pārskatīta.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Naudas un īstermiņa depozītu sadalījums pēc finanšu darījumu partneriem pēc stāvokļa uz pārskata gada beigām atspoguļots šajā tabulā:

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ar investīciju līmeņa kredītreitingu*	227 686	175 911	224 538	173 128
Bez investīciju līmeņa vai bez kredītreitinga	8 317	8 069	8 317	8 069
	236 003	183 980	232 855	181 197

* Baltijas banku mātessabiedrībām noteiktais investīciju līmeņa kredītreitings

Pārskata periodā noteiktie kredītlīmi nav pārsniegti, un koncerna un mātessabiedrības vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

c) Likviditātes risks

Koncerna likviditātes riska ierobežošanas politikas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas saistības atbilstoši koncerna stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Latvenergo koncerna likviditātes un naudas plūsmas riska vadības politika ir uzturēt pietiekamu naudas un naudas ekvivalentu apjomu (18. pielikums) un ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumu pieejamību,

izmantojot pietiekamu kredītu apjomu, lai izpildītu esošās un paredzamās saistības un kompensētu naudas plūsmu svārstības dažādu finanšu risku ietekmē.

Nākamajā tabulā tiek analizētas koncerna un mātesabiedrības finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas)

EUR'000

	Koncerns					Mātesabiedrība				
	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ
2017. gada 31. decembrī										
Aizņēmumi no bankām	113 285	119 074	313 149	191 748	737 256	109 727	117 985	310 411	194 733	732 855
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 880	2 880	142 041	–	147 801	2 880	2 880	142 041	–	147 801
Atvasinātie finanšu instrumenti	5 304	5 077	3 273	318	13 972	3 260	2 534	3 273	318	9 385
Finanšu saistības (24. pielikums)*	115 742	–	–	–	115 742	79 341	–	–	–	79 341
	237 211	127 031	458 463	192 066	1 014 771	195 208	123 399	455 725	195 051	969 382
2016. gada 31. decembrī										
Aizņēmumi no bankām	88 142	109 663	279 637	135 335	612 777	82 646	106 856	274 674	134 879	599 055
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	74 915	2 880	42 389	102 577	222 761	74 915	2 880	42 389	102 577	222 761
Atvasinātie finanšu instrumenti	3 737	2 894	4 594	779	12 004	3 737	2 894	4 594	779	12 004
Finanšu saistības (24. pielikums)*	88 555	–	–	–	88 555	71 197	–	–	–	71 197
	255 349	115 437	326 620	238 691	936 097	232 495	112 630	321 657	238 235	905 017

* Izņemot saņemtos avansus, nākamo periodu ieņēmumus, nodokļu saistības un pārējās ilgtermiņa un īstermiņa nefinanšu saistības

3.2. Kapitāla riska vadība

Koncerna un mātesabiedrības mērķi kapitāla riska vadībā ir nodrošināt koncerna un mātesabiedrības ilgtspējīgu darbību, investīciju programmai nepieciešamo finansējumu, kā arī izvairīties no aizņēmumu līgumos noteikto un ar kapitāla struktūru saistīto ierobežojošo nosacījumu pārkāpšanas.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, koncerns un mātesabiedrība izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību iniciēt akcionāra ieguldījumu pamatkapitālā. Arī aktīvu pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru. Lai jebkurā laika brīdī uzturētu kapitāla struktūru atbilstošu aizņēmumu līgumu ierobežojošajiem nosacījumiem, koncerns un mātesabiedrība veic regulārus pašu kapitāla rādītāja aprēķinus un analīzi.

Pašu kapitāla rādītājs tiek aprēķināts, dotot pašu kapitāla summu ar kopējo aktīvu un spēkā esošo izsniegto finanšu garantiju nominālo kopsummu. Atbilstoši koncerna stratēģijai un aizņēmumu līgumiem pašu kapitāla rādītājs jāuztur vismaz 30 % līmenī.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi:

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Pašu kapitāls, kopā	2 846 891	2 418 713	2 382 638	2 177 069
Aktīvi, kopā	4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394
Pašu kapitāla rādītājs	64%	62%	65%	68%

4. Būtiskas grāmatvedības aplēses un novērtējumi

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējās pieredzes un citu faktoru, ieskaitot nākotnes notikumus, kas uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos, novērtējumu. Koncerns aplēs un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk.

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem

l) Pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks

Koncerns un mātesabiedrība veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. 2017. gada 31. decembrī pamatlīdzekļu atlikusi vērtība koncernam ir 3 309 miljoni EUR un mātesabiedrībai 1 231 miljoni EUR (31/12/2016: 3 356 miljoni EUR un 1 323 miljoni EUR), un uz pamatdarbību attiecināmais pārskata gada nolietojums koncernam ir 185,6 miljoni EUR un mātesabiedrībai 85,9 miljoni EUR (2016. gadā: 183,5 milj. EUR un 84,9 milj. EUR) (14. a pielikums). Paredzamais pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu lietderīgās izmantošanas laika izmaiņu ietekmes novērtējums nav precīzi aplēšams, tādēļ nolietojuma līkmu izmaiņu jutīguma analīzes ietekme uz nākamajiem periodiem netiek atklāta.

II) Pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība

Koncerns un mātesabiedrība veic pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Pamatlīdzekļiem ir definētas atsevišķas naudas ienesošās vienības – sadales sistēmas aktīvi, pārvades sistēmas aktīvi, HES aktīvi (Rīgas, Pļaviņu, Ķeguma un Aiviekstes HES) un Rīgas TEC-1 un TEC-2 koģenerācijas stacijas, kā atklāts 14. d pielikumā. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmām, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses izriet no vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi apvērsts. Atgūstamās vērtības samazinājumu ietekmē tādi faktori kā augstas remontu un rekonstrukcijas izmaksas, atsevišķu palīgiekārtu zema noslodze, relatīvi lielas uzturēšanas izmaksas, ierobežotas iespējas pārdot pamatlīdzekļus tirgū un citi būtiski faktori. Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas atbilstīgajā pārskata periodā un ir aprakstītas 14. d pielikumā.

III) Pārvērtēšana

Atsevišķu koncerna un mātesabiedrības pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic ārēji, sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi vai ieņēmumu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem un saskaņā ar SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”, pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu, kas tiek uzskatīta par iespējami labāko un efektīvāko. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizstāšanas vērtība. Atlikusī aizvietošanas vērtība ir starpība starp analoga pamatlīdzekļa aizstāšanas vai atjaunošanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo fizisko, funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu. Fiziskais nolietojums tiek noteikts proporcionāli pamatlīdzekļa vecumam. Pamatlīdzekļiem, kurus tuvākajā laikā plānots rekonstruēt, vērtējumā papildus tika aprēķināts funkcionālais nolietojums. Pamatlīdzekļu atlikušais lietderīgās lietošanas laiks pēc pārvērtēšanas tika novērtēts atbilstoši novērtētajam kopējam nolietojumam. Ieņēmumu metodes pamatā ir ražošanas jaudas apzināšana un analīze, elektroenerģijas pārdošanas cenu prognoze, vēsturisko ražošanas un ar saimniecisko darbību

saistītu izmaksu analīze un izmaksu prognoze nākotnē, kapitālieguldījumu prognoze, neto naudas plūsmas prognoze, kā arī diskonta un kapitalizācijas likmes aprēķins, balstoties uz tirgus datiem.

2016. gadā koncernā tika pārvērtēti pārvades sistēmas aktīvi un sadales elektrolinijas un šo pārvērtēto aktīvu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. AS „Latvenergo” Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvi pārvērtēti pēc stāvokļa uz 2017. gada 1. aprīli. Detalizētāk pārvērtēšanas rezultāti ir atklāti 14 c. pielikumā.

b) Parādu no līgumiem ar klientiem atgūstamā vērtība

Aplēstā debitoru parādu atgūstamā vērtība tiek izvērtēta, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm. Gadījumā, ja nav iespējams izvērtēt katru klientu atsevišķi to lielā skaita dēļ, debitori tiek klasificēti debitoru grupās ar līdzīgām kredītriska pazīmēm un katrai debitoru grupai vērtības samazinājums tiek izvērtēts atsevišķi, ņemot vērā vēsturisko zaudējumu pieredzi. Vēsturiskā pieredze par zaudējumu rašanos tiek koriģēta, pamatojoties uz šobrīd pieejamajiem datiem, lai atspoguļotu esošo apstākļu, kas neietekmēja vēsturisko periodu, ietekmi un lai izslēgtu tos apstākļus, kuri pastāvēja vēsturiskajā periodā, bet nepastāv šobrīd. Apstākļi, kas parāda, ka ir iespējami vērtības samazināšanās zaudējumi, var rasties, iestājoties debitora maksātnespējai un nespējai veikt maksājumus noteiktajos termiņos (2.12. pielikums). Metodoloģija un aplēses, ko izmanto, lai novērtētu nākotnes naudas plūsmu, tiek regulāri pārskatītas, lai samazinātu starpību starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumu apjomiem (17. pielikums).

c) Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Nākamajā tabulā atspoguļoti finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktu vērtēšanas metodi. Ir noteikti trīs atšķirīgi izvērtēšanas līmeņi:

- identisku aktīvu vai saistību tirgus cenas (nekorģētas) – 1. līmenis,
- cita veida cenu kotācijas kā aktīviem vai saistībām atspoguļotiem pirmajā līmenī, tiešā veidā (cenas) vai netiešā (atvasinātā) – 2. līmenis,
- tādi cenu kotāciju pieņēmumi aktīviem vai saistībām, kas nav bāzēti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

EUR'000

2017. gada 31. decembrī	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
Aktīvi									
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	545	–	545	–	545	–	545
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, III	–	4 043	–	4 043	–	4 043	–	4 043
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	–	31	–	31	–	31	–	31
KOPĀ aktīvi		–	4 619	–	4 619	–	4 619	–	4 619
Saistības									
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	23	–	23	–	23	–	23
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	–	8 061	–	8 061	–	8 061	–	8 061
KOPĀ saistības		–	8 084	–	8 084	–	8 084	–	8 084

EUR'000

2016. gada 31. decembrī	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	KOPĀ
Aktīvi									
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	3 980	–	3 980	–	3 980	–	3 980
Ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, III	–	2 154	–	2 154	–	2 154	–	2 154
KOPĀ aktīvi		–	6 134	–	6 134	–	6 134	–	6 134
Saistības									
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:									
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	–	23	–	23	–	23	–	23
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē	21 c, II	–	11 563	–	11 563	–	11 563	–	11 563
KOPĀ saistības		–	11 586	–	11 586	–	11 586	–	11 586

d) Aplēses attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu no līgumiem ar klientiem

I) Obligātās iepirkuma komponentes atzīšana

Koncerns un mātesabiedrība izmanto svarīgus novērtējumus, piemērojot aģenta uzskaites principu, lai atzīt obligātā iepirkuma komponentes neto ieņēmumus (starpību starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu). Sākot ar 2014. gada 1. aprīli, neto obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi netiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet kā aktīvi vai saistības pārskatā par finanšu stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu, jo meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (EPT), pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents. OIK ieņēmumi pēc savas būtības ir uzskatāmi par daļu no pakalpojuma, ko obligātā iepirkuma procesa administrētajam kompensē elektroenerģijas tirgotāji un sadales sistēmas operatori.

Vadība ir izvērtējusi šādas pazīmes, kas norāda, ka koncerns un mātesabiedrība darbojas kā aģents:

- koncernam un mātesabiedrībai nav kontroles pār OIK pirms tās nodošanas klientiem;
- koncerns un mātesabiedrība iekļauj klientiem izrakstītajos rēķinos OIK un iekasē maksu, bet tai nav tiesības uz ieņēmumiem, kurus valsts noteiktā atbalsta mehānismā sedz visi elektroenerģijas galalietotāji proporcionāli savam elektroenerģijas patēriņam;
- koncerns un mātesabiedrība neuzņemas kredītrisku, kas rodas no pircēju debitoru parādiem;
- koncerns un mātesabiedrība tiešā veidā nesaņem atlīdzību no OIK maksājumiem.

II) Sadales sistēmas pakalpojuma un pārvades sistēmas pakalpojuma atzīšana (mātesabiedrība)

Vadība ir izvērtējusi, ka mātesabiedrībai nav ietekmes un kontroles pār sadales sistēmas pakalpojuma un pārvades sistēmas pakalpojumu un tā darbojas kā aģents. It īpaši vadība ir izvērtējusi šādus rādītājus nosakot, ka Sabiedrība darbojas kā aģents:

- mātesabiedrībai nav kontrole pār sadales sistēmas un pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanu;
- mātesabiedrība sadales sistēmas vai pārvades sistēmas operatora vārdā iekļaut klientiem izrakstītajos rēķinos sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu un iekasē maksu, bet tai nav tiesības uz ieņēmumiem;
- mātesabiedrībai nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt sadales sistēmas vai pārvades sistēmas pakalpojumu cenu;
- nav ar krājumiem saistīta riska.

III) Sadales sistēmas pieslēguma maksas atzīšana (Koncerns)

Sadales sistēmas pieslēguma maksas netiek uzskatītas par atsevišķu (atšķirīgu) izpildes pienākumu, jo nav atšķirīgas individuāli vai līguma kontekstā. Sadales sistēmas pakalpojums tiek sniegts pēc klienta veiktā maksājuma par elektrotīkla pieslēgumu, tāpēc elektrotīkla pieslēguma maksa un sadales sistēmas pakalpojums ir savstarpēji ļoti atkarīgi un saistīti.

Ieņēmumi no pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzīti nākamajos periodos, jo nepārtrauktās darbības pakalpojums ir identificēts kā līguma ar klientu, lai sniegtu sadales sistēmas pakalpojumu, daļa (2.24. pielikums) un tiek atzītas atbilstoši SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” (23. pielikums). Pieslēgumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā. Pamatojoties uz vadības aplēsi, 20 gadi ir paredzamais komerciālo attiecību ar klientu perioda laiks, kas ir aplēsts kā periods pēc kā beigām tehnoloģisku izmaiņu rezultātā varētu būtiski mainīties pieprasītās jaudas pieslēguma objektos.

Ieņēmumu atzīšanas periods pamatojas uz vadības aplēsi, jo ir pamatota pārliecība, ka aktīvus, kuru izbūves izmaksas daļēji nosedz saņemtās pieslēgumu maksas, izmantos sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai ilgākā laika periodā, kāds ir noteikts slēdzot pieslēguma līgumu ar klientu (2.24. pielikums).

IV) Efektīvās atļautās slodzes atzīšana (Koncerns)

Sadales sistēmas pakalpojumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas tiek atzīti atbilstoši SFPS Nr. 15 kā ierobežota mainīgā atlīdzība. Pamatojoties uz vēsturisko pieredzi par efektīvās slodzes 0,5 koeficienta piemērošanu portfeļa datiem, vadība ir aplēsusi, ka no sadales sistēmas pakalpojuma ieņēmumiem, kas gūti no klientiem, kas kvalificējušies efektīvās atļautās slodzes piemērošanai, izpildot noteiktos kritērijus, ieņēmumi tiek samazināti 6 % apmērā. Skatīt 2.24. pielikumu.

e) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

2017. gada 31. decembrī koncerns ir izveidojis uzkrājumus apkārtējās vides aizsardzībai, pēcnodarbinātības pabalstiem un darba attiecību izbeigšanas pabalstiem 25,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 18,6 milj. EUR) un mātesabiedrība 9,7 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 7,9 milj. EUR) (22. pielikums). Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu pašreizējo vērtību, tiek izmantoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem sakarā ar izmaiņām likumdošanas normās, nākotnes tehnoloģiskajām iespējām novērst dabai radīto kaitējumu, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības pabalstiem, tiek aplēsta

darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās, par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros). Varbūtība un citi faktori tiek noteikti uz iepriekšējās pieredzes pamata. Atbilstoši *Latvenergo* koncerna stratēģijā 2017.-2022. gadam noteiktiem attīstības virzieniem, tika apstiprināta Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma. Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem tiek atzīti atbilstoši *Latvenergo* koncerna Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmai, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu (ietverot AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” efektivitātes pasākumus), kuras ietvaros paredzēts pakāpeniski samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam. Pamatpieņēmumi, kas izmantoti, lai noteiktu uzkrājumu apmēru, atspoguļota 22. pielikumā.

f) Risku ierobežošanas instrumentu efektivitātes novērtēšana

Koncerns un Mātesabiedrība ir noslēgusi ievērojamu daudzumu mijmaiņas un nākotnes darījumu, lai ierobežotu elektroenerģijas cenu izmaiņu un procentu likmju svārstību riskus, uz kuriem attiecas naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, un ieņēmumi vai zaudējumi no spēkā esošo risku ierobežošanas instrumentu un pret risku nodrošināto posteņu patiesās vērtības izmaiņām ir iekļauti atbilstošajās rezervēs pašu kapitālā. Risku ierobežošanas efektivitātes novērtēšana pamatojas uz vadības aplēsēm, ņemot vērā nākotnes elektroenerģijas iepirkuma darījumus un parakstītos mainīgo procentu likmju aizdevumu līgumus. Kad risku ierobežošanas instrumenti kļūst neefektīvi, ieņēmumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām ir jāatzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā (21. c pielikums).

g) Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Vadība izmanto novērtējumus, lai noteiktu, vai pie sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvus var atzīt kā ieguldījumus līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos, it īpaši, ja (a) tam ir nolūks un iespējas turēt šos aktīvus līdz termiņa beigām un (b) šos aktīvus var kotēt aktīvu tirgū. Ja koncerns vai mātesabiedrība nespēj turēt šos ieguldījumus līdz termiņa beigām, izņemot īpašos apstākļus - piemēram, pārdodot nenozīmīga apjoma aktīvus vai atbrīvojoties no tiem tuvu pirms termiņa beigām - tad ir nepieciešams pār kvalificēt visu šo ieguldījumu kategoriju kā pārdošanai turētos ieguldījumus. Tādējādi šie ieguldījumi turpmāk būtu jānovērtē patiesajā vērtībā nevis amortizētajā vērtībā. Aplēstās patiesās vērtības ieguldījumiem līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos pēc stāvokļa uz 2017. gada 31. decembri ir atklātas 21. a pielikumā.

Pierādījumi tam, ka tirgus ir aktīvs, eksistē, ja kotētās cenas ir viegli un regulāri pieejamas biržās, dīleru, brokeru vai cenu aģentūrās vai kādās citās regulējošās aģentūrās, un šīs cenas ir attiecināmas uz faktiskiem un regulāri notiekošiem tirgus darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

h) Finanšu ieguldījumi

Koncerns un mātesabiedrība ir novērtējusi finanšu ieguldījumu AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas nodarbojas ar pensiju plāna pārvaldīšanu Latvijā, pamatkapitālā ar 48,15 % (mātesabiedrība: 46,30 %) kapitāla līdzdalības daļu iegādes vērtībā. Koncerns un mātesabiedrība ir tikai nominālais akcionārs un tiem nav būtiskas ietekmes un kontroles pār AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, pat ja tām pieder vairāk kā 20 % balsstiesību, jo tiem nav pilnvaru par finanšu un operatīvās politikas lēmumu

pieņemšanu un visus riskus vai labumus, kas rodas no pensiju plāna pārvaldīšanas, uzņemas vai iegūst darbinieki – pensiju fonda dalībnieki, un koncernam un mātesabiedrībai nav spēkā esošu tiesību, kas dod iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār šo sabiedrību. Koncernam un mātesabiedrībai nav būtisku darījumu ar AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, izņemot darbinieku labā veiktās iemaksas, un tie nepiedalās politikas veidošanas procesos. Tādējādi šis ieguldījums tiek uzskatīts kā parasts finanšu ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, nevis kā ieguldījums asociētā sabiedrībā.

i) Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas atzīšana (SGS Nr. 17)

Pārvades sistēmas pieslēgumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā nomas perioda laikā, kas ir 20 gadi. Nomas periods ir noteikts pamatojoties uz vadības aplēsi.

Ieņēmumi no pārvades sistēmas pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzīti nākamajos periodos, jo nepārtrauktās darbības pakalpojums ir identificēts kā līgums ar nomnieku. Operatīvās nomas līguma darbības laiks ir 5 gadi, periods, kura laikā tiek atzīti ieņēmumi no pieslēgumu maksām, ir 20 gadi, jo ir pamatota pārliecība, ka aktīvi, kuru izbūves izmaksas daļēji nosedz saņemtās pieslēgumu maksas, tiks iznomāti uz ilgāku periodu, kāds ir noteikts nomas līgumā.

Pamatojoties uz vadības aplēsi, nomas periods ir noteikts kā 20 gadi tādēļ, jo tiek aplēsts, ka pēc šā perioda beigām tehnoloģisku izmaiņu rezultātā vajadzētu būtiski mainīties ražošanas jaudām katrā konkrētajā pieslēguma objektā.

j) Nomas klasifikācija

Koncerns ir noslēdzis neatceļamu nomas līgumu un iznomājis pamatlīdzekļus. Pamatojoties uz līguma noteikumu izvērtējumu, kas atspoguļots 14. e pielikumā piemēram, ka īpašumtiesības netiek nodotas, kā tas ir noteikts Latvijas Republikas Enerģētikas likumā, mātesabiedrība saglabā visus būtiskos riskus un ieguvumus no šo aktīvu īpašuma tiesībām, koncerns uzskaita līgumus kā operatīvo nomu.

k) Vienreizējas kompensācijas atzīšana saistībā ar Rīgas koģenerācijas stacijām

2017. gada oktobrī mātesabiedrība pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts 454 413 tūkstoši EUR apmērā, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2. 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu Nr.685 „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo””, tādējādi AS „Latvenergo” saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstoši EUR apmērā (23. pielikums).

Dotācija ir sadalīta divās daļās, beznosacījuma dotācija 140 000 tūkstoši EUR apmērā atzīta “Pārējos ieņēmumos” koncerna un mātesabiedrības 2017. gada peļņas vai zaudējuma aprēķinā, savukārt dotācija, kurai piemēroti nosacījumi, 314 413 tūkstoši EUR apmērā atzīta kā nākamo periodu ieņēmumi koncerna un mātesabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli un būs lineāri attiecināma uz ieņēmumiem līdz nosacījumu izpildei atbalsta perioda laikā līdz 2028. gada 23. septembrim. Ministru kabineta rīkojumā Nr.685 ir noteikts, ka saistību izpilde atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 221 attiecībā uz saņemto dotāciju ir vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz atbalsta perioda beigām.

5. Darbības segmentu informācija

Darbības segmenti

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no *Latvenergo* koncerna un mātessabiedrības iekšējās pārvaldes struktūras, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un tirdzniecība, sadale un pārvades aktīvu noma. Mātessabiedrība iedala tās darbības vienā galvenajā segmentā – ražošana un tirdzniecība.

Papildus *Latvenergo* koncernā un mātessabiedrībā tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

Ražošanas un tirdzniecības segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina koncerna sabiedrības AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, elektroenerģijas tirdzniecību, ieskaitot vairumtirdzniecību, ko veic AS „Latvenergo”, Elektrum Eesti, OÜ un Elektrum

Lietuva, UAB Baltijas reģionā, kā arī elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanu, ko nodrošina AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segmenta darbību raksturo elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšana Latvijā, ko realizē meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”, lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, un AS „Latvenergo” kā ar sadales sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Pārvades aktīvu nomas segmenta darbību raksturo elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) un ar tiem saistīto nekustamo īpašumu noma pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”, ko veic AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks un, kas nodrošina finansēšanu ieguldījumiem šajos aktīvos, un AS „Latvenergo” kā ar elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīviem saistīto nekustamo īpašumu īpašnieks.

Turpmāk tabulās atklāti koncerna segmentu darbības ieņēmumi, peļņas informācija un segmentu aktīvi un saistības. Starpsegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas ietvaros un atspoguļoti kolonnā „Korekcijas un izslēgšana”. Visi darījumi starp segmentiem tiek veikti atbilstīgi godīgas konkurences principam.

EUR'000

	Koncerns							Mātessabiedrība				
	Ražošana un tirdzniecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	KOPĀ Koncerns	Ražošana un tirdzniecība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	KOPĀ Mātes-sabiedrība
2017. gads												
Ieņēmumi												
Ārējie klienti	554 489	318 851	44 415	7 872	925 627	–	925 627	448 660	49 920	498 580	–	498 580
Starpsegmentu	1 605	1 851	2 541	52 739	58 736	(58 736)	–	346	29 089	29 435	(29 435)	–
KOPĀ ieņēmumi	556 094	320,702	46 956	60 611	984 363	(58 736)	925 627	449 006	79 009	528 015	(29 435)	498 580
Rezultāts												
Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(194 376)	(76 630)	(24 345)	(12 263)	(307 614)	–	(307 614)	(191 228)	(18 456)	(209 684)	–	(209 684)
Segmentu peļņa / (zaudējumi)	178 453	34 969	20 960	(300)	234 082	(9 968)	224 114	171 306	6 110	177 416	8 490	185 906
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 956 888	1 641 318	500 863	85 584	4 184 653	231 072	4 415 725	1 286 478	192 435	1 478 913	2 170 287	3 649 200
Segmentu saistības pārskata gada beigās	393 759	188 025	67 502	6 551	655 837	912 997	1 568 834	383 708	8 695	392 403	874 159	1 266 562
Kapitālieguldījumi	74 021	107 683	63 085	10 815	255 604	(11 793)	243 811	73 150	16 128	89 278	–	89 278
2016. gads												
Ieņēmumi												
Ārējie klienti	570 828	306 700	45 879	8 212	931 619	–	931 619	464 928	48 635	513 563	–	513 563
Starpsegmentu	13 310	1 712	2 538	46 330	63 890	(63 890)	–	342	23 060	23 402	(23 402)	–
KOPĀ ieņēmumi	584 138	308 412	48 417	54 542	995 509	(63 890)	931 619	465 270	71 695	536 965	(23 402)	513 563
Rezultāts												
Amortizācija, nolietojums un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(86 308)	(98 317)	(36 416)	(11 585)	(232 626)	–	(232 626)	(83 168)	(17 367)	(100 535)	–	(100 535)
Segmentu peļņa / (zaudējumi)	138 185	7 154	10 642	4 792	160 773	(11 828)	148 945	130 840	10 231	141 071	15 219	156 290
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 557 032	1 629 107	448 707	88 431	3 723 273	177 954	3 901 231	1372 835	183 922	1 556 757	1 647 637	3 204 394
Segmentu saistības pārskata gada beigās	63 404	190 371	46 218	7 380	307 377	1 175 145	1 482 518	58 318	20 453	78 771	948 554	1 027 325
Kapitālieguldījumi	59 964	106 436	25 513	12 664	204 577	(3 900)	200 677	58 248	21 665	79 913	–	79 913

Koncerna un mātessabiedrības segmentu ieņēmumi no ārējiem klientiem (6. pielikums)

EUR'000

	Koncerns						Mātessabiedrība			
	Ražošana un tirdz- niecība	Sadale	Pārvades aktīvu noma	Korpora- tīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	KOPĀ Koncerns	Ražošana un tirdz- niecība	Korpora- tīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	KOPĀ Mātessa- biedrība
2017. gads										
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā										
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi	464 030	3 096	–	–	467 126	467 126	370 626	–	370 626	370 626
Sadales sistēmas pakalpojumi	1	301 873	–	–	301 874	301 874	–	–	–	–
Siltumenerģijas pārdošana	83 156	75	–	8	83 239	83 239	71 413	9	71 422	71 422
Pārējie ieņēmumi	7 300	13 681	–	6 124	27 105	27 105	6 620	33 990	40 610	40 610
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	554 487	318 725	–	6 132	879 344	879 344	448 659	33 999	482 658	482 658
Pārējie ieņēmumi										
Pārvades sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)	–	–	43 911	–	43 911	43 911	–	–	–	–
Pārējo aktīvu noma	2	126	–	1 740	1 868	1 868	1	15 921	15 922	15 922
Pārējie ieņēmumi	–	–	504	–	504	504	–	–	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi	2	126	44 415	1 740	46 283	46 283	1	15 921	15 922	15 922
KOPĀ ieņēmumi, tai skaitā	554 489	318 851	44 415	7 872	925 627	925 627	448 660	49 920	498 580	498 580
Latvijā	404 136	318 851	44 415	7 272	774 674	774 674	386 513	48 407	434 920	434 920
Ārpus Latvijas	150 353	–	–	600	150 953	150 953	62 147	1 513	63 660	63 660
2016. gads										
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā										
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi	480 754	3 209	–	–	483 963	483 963	386 679	–	386 679	386 679
Sadales sistēmas pakalpojumi	2	290 082	–	–	290 084	290 084	–	–	–	–
Siltumenerģijas pārdošana	82 628	73	–	8	82 709	82 709	71 086	7	71 093	71 093
Pārējie ieņēmumi	7 442	13 193	–	6 488	27 123	27 123	7 163	33 196	40 359	40 359
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	570 826	306 557	–	6 496	883 879	883 879	464 928	33 203	498 131	498 131
Pārējie ieņēmumi:										
Pārvades sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)	–	–	45 371	–	45 371	45 371	–	–	–	–
Pārējo aktīvu noma	2	143	1	1 716	1 862	1 862	–	15 432	15 432	15 432
Pārējie ieņēmumi	–	–	507	–	507	507	–	–	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi	2	143	45 879	1 716	47 740	47 740	–	15 432	15 432	15 432
KOPĀ ieņēmumi	570 828	306 700	45 879	8 212	931 619	931 619	464 928	48 635	513 563	513 563
Latvijā	432 443	306 700	45 879	7 392	792 414	792 414	430 080	46 962	477 042	477 042
Ārpus Latvijas	138 385	–	–	820	139 205	139 205	34 848	1 673	36 521	36 521

Korekcijas un izslēgšana

Finanšu ieņēmumi un izmaksas, ieņēmumi vai zaudējumi no finanšu aktīvu pārvērtēšanas patiesajā vērtībā, finanšu instrumentiem un atliktā nodokļa nav iedalīti atsevišķos segmentos, jo attiecīgie instrumenti tiek pārvaldīti koncerna līmenī. Nodokļi un noteikti finanšu aktīvi un saistības, tostarp aizdevumi un aizņēmumi, nav iedalītas šajos segmentos, jo arī tiek pārvaldītas koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumus veido iegādātie pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un ieguldījuma īpašumi, iekļaujot aktīvus no meitassabiedrību iegādes.

Peļņas saskaņošana

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu peļņa		234 082	160 773	177 416	141 071
Finanšu ieņēmumi	11 a	1 243	2 328	11 433	12 958
Finanšu izmaksas	11 b	(11 211)	(14 156)	(12 054)	(14 772)
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	15 a	–	–	9 111	17 033
Peļņa pirms nodokļa		224 114	148 945	185 906	156 290

Aktīvu saskaņošana

EUR'000

	Pielikums	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu aktīvi		4 184 653	3 723 277	1 478 913	1 556 757
Pieslēgumu lietošanas tiesības		(26 652)	(32 791)	–	–
Ilgttermiņa finanšu ieguldījumi	15	40	40	817 048	817 048
Aizdevumi meitassabiedrībām	25 f	–	–	1 098 781	622 704
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	16 984	20 554	16 984	20 554
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	4 619	6 134	4 619	6 134
Citi aktīvi un pārdošanai turētie aktīvi		78	37	–	–
Nauda un naudas ekvivalenti	18	236 003	183 980	232 855	181 197
Koncerna aktīvi		4 415 725	3 901 231	3 649 200	3 204 394

Saistību saskaņošana

	Piezīmes	Koncerns		Mātessabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Segmentu saistības		655 837	307 373	392 403	78 771
Atliktā nodokļa saistības	12	–	315 759	–	126 260
Uzņēmumu ienākuma nodokļa īstermiņa saistības		27 725	17 718	24 739	16 549
Aizņēmumi	21 b	826 757	791 566	814 772	778 323
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	8 084	11 586	8 084	11 586
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem		50 431	38 516	26 564	15 836
Koncerna saistības		1 568 834	1 482 518	1 266 562	1 027 325

Ilgttermiņa aktīvi, kurus veido nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi, ir izvietoti koncerna mītnes valstī – Latvijā, kā arī Igaunijā un Lietuvā.

Ieņēmumi no lielākā klienta koncernam 2017. gadā bija 72 788 tūkstoši EUR un mātessabiedrībai 72 785 tūkstoši EUR (2016: 79 467 tūkst. EUR un 98 637 tūkst. EUR), un tie ir attiecināmi uz ražošanas un tirdzniecības segmenta ieņēmumiem.

6. Ieņēmumi

EUR'000

	Piemēro- tais SFPS vai SGS	Koncerns		Mātesabiedrība	
		2017	2016	2017	2016
Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem, kas atzīti laika gaitā					
Enerģijas pārdošana un ar to saistītie pakalpojumi	IFRS 15	467 126	483 963	370 626	386 679
Sadales sistēmas pakalpojumi	IFRS 15	301 874	290 084	–	–
Siltumenerģijas pārdošana	IFRS 15	83 239	82 709	71 422	71 093
Pārējie ieņēmumi	IFRS 15	27 105	27 123	40 610	40 359
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem		879 344	883 879	482 658	498 131
Pārējie ieņēmumi					
Pārvides sistēmas aktīvu noma (14. e pielikums)	IAS 17	43 911	45 371	–	–
Pārējo aktīvu noma	IAS 17	1 868	1 862	15 922	15 432
Pārējie ieņēmumi	IAS 17	504	507	–	–
KOPĀ pārējie ieņēmumi		46 283	47 740	15 922	15 432
KOPĀ ieņēmumi		925 627	931 619	498 580	513 563

Koncerns un mātesabiedrība gūst ieņēmumus Latvijā un ārpus Latvijas.

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Latvija	728 991	745 494	421 124	463 961
Ārpus Latvijas	150 353	138 385	61 534	34 170
KOPĀ ieņēmumi no līgumiem ar klientiem	879 344	883 879	482 658	498 131

Bruto summas, kas nodotas klientiem, piemērojot aģenta uzskaites principu (skatīt 4. d pielikumu), atzīti neto summā enerģijas pārdošanas un ar to saistītajos pakalpojumos.

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Obligātā iepirkuma komponente	114 299	121 764	119 562	125 831
Sadales sistēmas pakalpojumi	10 125	2 425	217 999	224 859
Pārvides sistēmas pakalpojums	1 750	1 561	1 783	1 615
KOPĀ ieņēmumi, kas atzīti pēc aģenta principa	126 174	125 750	339 344	352 305

Koncerns ir atzinis šādas saistības no līgumiem ar klientiem:

EUR'000			
	31/12/2017	01/01/2017	31/12/2016
Ilgttermiņa nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem (23. l. a pielikums)	142 132	141 817	141 817
Istermiņa nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas līgumiem ar klientiem (23. l. a pielikums)	12 247	11 605	11 605
Līgumu saistības – nākamo periodu ieņēmumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas (sadales pakalpojums)	253	10	–
KOPĀ	154 632	153 432	153 422

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība – līgumu saistības no līgumiem ar klientiem (ilgttermiņa un istermiņa daļa):

EUR'000		
	2017	2016
Pārskata gada sākumā	153 432	153 643
Saņemtie maksājumi	12 848	11 097
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(11 648)	(11 318)
Iekļauts nesadalītajā peļņā	–	10
Pārskata gada beigās	154 632	153 432

2017. gadā līgumu saistības sadales sistēmas pakalpojuma nākamo periodu ieņēmumiem ir pieaugušas par 243 tūkstošiem EUR, jo sagaidāms, ka klienti, kas kvalificējušies 0,5 sadales sistēmas pakalpojuma tarifam no efektīvās slodzes izmantošanas, sasniegs noteikto patēriņu nākamajā finanšu gadā, un ir iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumu samazinājums (skatīt 2.29. pielikumu).

Koncerns 2017. gadā ir atzinis sadales sistēmas pakalpojuma ieņēmumus no līguma saistībām gada sākumā 10 tūkstošu EUR apmērā (kumulatīvais efekts ieviešot standartu).

7. Pārējie ieņēmumi

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Vienreizēja kompensācija no valsts par garantēto atbalstu par TEC uzstādīto elektrisko jaudu*	140 000	–	140 000	–
Neto peļņa no pārdošanai turēto aktīvu un pamatlīdzekļu pārdošanas	254	635	929	503
Neto peļņa no apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citi ieņēmumi	9 696	6 021	6 573	2 612
KOPĀ pārējie ieņēmumi	149 950	6 656	147 502	3 115

* informācija par kompensāciju atklāta 23. pielikumā

8. Izlietotās izejvielas un materiāli

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Elektroenerģija:				
Iepirkta elektroenerģija	124 521	148 453	27 094	48 083
Zaudējumi / (ieņēmumi) no elektroenerģijas cenu mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21 c, III pielikums)	3 435	(6 515)	3 435	(6 515)
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	71 044	72 584	845	1 009
	199 000	214 522	31 374	42 577
Energoresursu izmaksas	118 185	137 720	112 248	131 952
Izejvielas, remontu un uzturēšanas izmaksas	29 726	33 572	10 332	11 729
KOPĀ izlietotās izejvielas un materiāli	346 911	385 814	153 954	186 258

9. Personāla izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Atlīdzība par darbu	74 453	71 848	31 233	29 375
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	15 086	1 522	3 845	600
Iemaksas pensiju plānā	2 225	2 301	901	938
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	18 574	17 887	7 685	7 200
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	3 131	2 670	1 228	1 052
Kapitalizētās personāla izmaksas	(180)	(209)	–	–
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	113 289	96 019	44 892	39 165
Tajā skaitā vadības atalgojums:				
Atlīdzība par darbu	1 880	1 531	865	644
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	206	22	–	–
Iemaksas pensiju plānā	30	36	–	7
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	451	367	206	152
Dzīvības apdrošināšanas izmaksas	26	22	7	8
KOPĀ vadības atalgojums*	2 593	1 978	1 078	811

* koncerna vadības atlīdzība iekļauj koncerna sabiedrību valdes locekļu, mātesabiedrības padomes un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atlīdzību. Mātesabiedrības vadības atlīdzība iekļauj mātesabiedrības valdes un padomes locekļu un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atlīdzību

10. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas	6 210	7 524	4 817	5 590
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšana	5 143	4 974	4 931	4 730
Transporta izmaksas	6 204	6 125	2 185	2 228
Dabas aizsardzības un darba drošības izmaksas	11 900	4 507	11 205	3 852
Īre, telpu un teritorijas uzturēšana	8 261	6 226	7 825	6 424
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumi	2 224	1 974	2 552	2 303
Elektroenerģijas tranzīta un jaudas uzturēšana	303	294	4	4
Nekustamā īpašuma nodoklis	1 086	1 091	1 074	1 073
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	1 996	1 486	932	780
Subsīdētās elektroenerģijas nodoklis (SEN)*	15 087	14 847	14 859	14 650
Revīzijas izmaksas**	93	89	38	41
Citas izmaksas	15 174	13 906	9 714	7 974
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	73 681	63 043	60 136	49 649

* subsīdētās elektroenerģijas nodoklis atbilstoši „Subsīdētās elektroenerģijas nodokļa likumam” ir ieviests no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem, un ar to tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts subsīdētās elektroenerģijas ražotājiem (2.17. pielikums)

** revīzijas izmaksas veido koncerna sabiedrību finanšu pārskatu revīzijas izmaksas 85 tūkstošu EUR apmērā; mātesabiedrībai – 30 tūkstošu EUR apmērā (2016: 80 tūkstošu EUR apmērā; mātesabiedrībai – 32 tūkstošu EUR apmērā) un koncerna ilgtspējas pārskata un finanšu kovenanšu pārbaudes izmaksas – 8 tūkstošu EUR (2016: 9 tūkstošu EUR)

11. Finanšu ieņēmumi un izmaksas

a) Finanšu ieņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem un termiņdepozītiem	16	45	17	40
Procentu ieņēmumi no aizdevumiem meitasabiedrībām	–	–	10 189	10 635
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu kupona procentu ieņēmumi	1 085	1 414	1 085	1 414
Ieņēmumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, II pielikums)	–	760	–	760
Neto ieņēmumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	120	83	120	83
Neto ieņēmumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	22	26	22	26
KOPĀ finanšu ieņēmumi	1 243	2 328	11 433	12 958

b) Finanšu izmaksas

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Aizņēmumu procentu izmaksas	3 883	5 185	4 744	5 819
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksas	4 753	4 701	4 753	4 701
Procentu izmaksas no procentu likmju mijmaiņas darījumiem	3 760	4 922	3 760	4 922
Neto zaudējumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	50	58	50	58
Kapitalizētās aizņēmumu procentu izmaksas (14. a pielikums)	(1 359)	(780)	(1 359)	(780)
Citas finanšu izmaksas	124	70	106	52
KOPĀ finanšu izmaksas	11 211	14 156	12 054	14 772

12. Uzņēmumu ienākumu nodoklis

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	51 199	23 498	45 097	20 331
Atliktā nodokļa izmaiņas	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa reversēšana	(129 023)	–	10 105	–
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	(97 907)	18 352	35 015	18 849

Atliktā nodokļa kustība

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada sākumā	315 759	273 987	126 260	127 899
Attiecināts pret pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanu (22. a pielikums)	–	(638)	–	(157)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. a pielikums)	3 325	47 556	3 325	–
Ieņēmumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās pirms reversēšanas	299 001	315 759	109 398	126 260
Reversētas visaptverošo ienākumu pārskatā	(169 978)	–	(119 503)	–
Reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(129 023)	–	10 105	–
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	–	315 759	–	126 260

Atliktais nodoklis aprēķināts no šādām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem:

EUR'000

	Pārskats par finanšu stāvokli				Peļņas vai zaudējumu aprēķins			
	Koncerns		Mātesabiedrība		Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	2017	2016	2017	2016
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības								
Paātrinātais nolietojums nodokļu vajadzībām	133 103	151 871	(8 403)	10 820	(18 768)	(6 947)	(19 223)	(2 726)
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi	169 560	167 007	119 384	116 370	–	–	–	–
Attiecināts pret pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanu	–	(354)	(35)	(227)	–	–	–	–
Bruto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	302 663	318 524	110 946	126 963	(18 768)	(6 947)	(19 223)	(2 726)
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi								
Uz nākamajiem periodiem pārnesti nodokļu zaudējumi	–	(226)	–	–	226	487	–	10
Personāla izmaksu uzkrājumi	(3 594)	(2 552)	(1 414)	(959)	(1 044)	207	(456)	153
Uzkrājumi atvasinātajiem finanšu instrumentiem	78	594	78	594	(515)	1 091	(515)	1 091
Uzkrājumi krājumu vērtības samazinājumam	(224)	(249)	(148)	(159)	25	(7)	11	(5)
Citi uzkrājumi	(340)	(332)	(183)	(179)	(7)	23	(4)	(5)
Bruto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi	(4 080)	(2 765)	(1 667)	(703)	(1 315)	1 801	(964)	1 244
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības pirms reversēšanas	298 583	315 759	109 279	126 260	–	–	–	–
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi pirms reversēšanas	–	–	–	–	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Atliktā nodokļa saistību reversēšana*:								
Peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(129 023)	–	10 105	–	(129 023)	–	10,105	–
Pašu kapitāla rezervēs (20. a pielikums)	(169 560)	–	(119 384)	–	–	–	–	–
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	–	–	–	–	–	–	–	–
Neto atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi	–	–	–	–	(149 106)	(5 146)	(10 082)	(1 482)

* atliktā nodokļa saistības reversētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā un rezervēs, jo sākotnēji tika uzskaitītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā un rezervju sastāvā, 2017. gadā saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu normatīvo aktu izmaiņām, kuras stājās spēkā, sākot ar 2018. gada 1. janvāri

Nodoklis, kas piemērots peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota peļņai piemērojamā nodokļa likme:

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Peļņa pirms nodokļa	224 114	148 945	185 906	156 290
Teorētiski aprēķinātais ienākuma nodoklis – 15 %	33 617	22 342	27 886	23 444
Pastāvīgās atšķirības:				
No meitassabiedrībām saņemtās dividendes	–	–	(1 367)	(2 555)
Ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas	272	266	120	115
Citas izmaksas	17 310	890	18 458	(673)
Atliktā nodokļa izmaiņas	(20 083)	(5 146)	(20 187)	(1 482)
Pārskata gada faktiskais uzņēmumu ienākuma nodoklis	31 116	18 352	24 910	18 849
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa reversēšana	(129 023)	–	10 105	–
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	(97 907)	18 352	35 015	18 849
Efektīvā ienākuma nodokļu likme	13,9 %	12,3 %	13,4 %	12,1 %

13. Nemateriālie ieguldījumi

a) Nemateriālie ieguldījumi

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	Lieto- šanas tiesības, licences	Dator- prog- rammas	Izveido- šanas izmaksas	KOPĀ	Lieto- šanas tiesības, licences	Dator- prog- rammas	Izveido- šanas izmaksas	KOPĀ
2015. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 507	44 038	343	46 888	10 888	41 588	202	52 678
Uzkrātā amortizācija	(1 859)	(30 624)	–	(32 483)	(3 182)	(29 650)	–	(32 832)
Atlikusī vērtība	648	13 414	343	14 405	7 706	11 938	202	19 846
2016. gads								
legādāts	–	966	2 737	3 703	1	758	1 933	2 692
Pārgrupēts	–	1 568	(1 568)	–	(48)	1 568	(1 568)	(48)
Norakstīts	(211)	–	–	(211)	(698)	–	–	(698)
Aprēķinātā amortizācija	–	(3 363)	–	(3 363)	–	(3 023)	–	(3 023)
Atlikusī vērtība	437	12 585	1 512	14 534	6 961	11 241	567	18 769
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	2 507	45 631	1 512	49 650	10 796	43 912	567	55 275
Uzkrātā amortizācija	(2 070)	(33 046)	–	(35 116)	(3 835)	(32 671)	–	(36 506)
Atlikusī vērtība	437	12 585	1 512	14 534	6 961	11 241	567	18 769
2017. gads								
legādāts	–	468	2 120	2 588	–	468	2 063	2 531
Pārgrupēts	–	3 536	(3 536)	–	–	2 589	(2 589)	–
Norakstīts	(212)	–	–	(212)	(656)	–	–	(656)
Aprēķinātā amortizācija	–	(3 497)	–	(3 497)	–	(3 183)	–	(3 183)
Atlikusī vērtība	225	13 092	96	13 413	6 305	11 115	41	17 461
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	225	49 635	96	49 956	6 305	46 969	41	53 315
Uzkrātā amortizācija	–	(36 543)	–	(36 543)	–	(35 854)	–	(35 854)
Atlikusī vērtība	225	13 092	96	13 413	6 305	11 115	41	17 461

b) CO₂ emisijas kvotas

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	Kvotu skaits		Kvotu skaits	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	795 153	1 516 203	546 409	1 220 761
Bez atļūdzības saņemtās kvotas	314 160	364 488	295 942	343 330
Iegādātās kvotas	–	117 400	–	117 400
Izmantotās kvotas	(871 982)	(1 129 538)	(855 429)	(1 112 682)
Pārdotās kvotas	(30 700)	(73 400)	(700)	(22 400)
Pārskata gada beigās	206 631	795 153	(13 778)	546 409

Kvotas saņemtas bez atļūdzības atbilstoši likumam „Par piesārņojumu” un pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumiem un atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi.

2017. gada 31. decembrī emisijas kvotu skaits, ko koncerns 2017. gadā ir saņēmis no valdības bez maksas, ir 314 160 (31/12/2016: 364 488); kvotu skaits, ko AS „Latvenergo” 2017. gadā ir saņēmusi no valdības bez maksas, ir 295 942 (31/12/2016: 343 330). Tādēļ to uzskaites vērtība 2017. gada 31. decembrī noteikta nulles vērtībā (31/12/2016: nulle).

Koncerna CO₂ emisijas kvotu patiesā vērtība 2017. gada 31. decembrī bija 1 607 tūkstoši EUR (31/12/2016: 5 208 tūkst. EUR). AS „Latvenergo” šajā pašā datumā izveidojies kvotu deficīts, attiecīgi atzīstamā saistība ir 112 tūkstoši EUR (31/12/2016 kvotu patiesā vērtība: 3 579 tūkst. EUR). CO₂ emisijas kvotu patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas fiksētās tirgus darījumu dienas cenas ICE (the Intercontinental Exchange) biržas pēdējā 2017. gada tirdzniecības dienā (2017. gada 29. decembrī) – 8,14 EUR/t (30/12/2016: 6,55 EUR/t).

Piešķirtās Eiropas kvotas (EUA) ir izmantojamas līdz 2020. gada beigām.

No iegādātām CO₂ kvotām koncerns 2017. gada laikā ir pārdevis 30,7 tūkstošus (2016. gadā: 73,4 tūkstošus) un mātesabiedrība 2017. gada laikā ir pārdevusi 0,7 tūkstošus (2016. gadā: 22,4 tūkstošus).

14. Pamatlīdzekļi

a) Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu uzskaites vērtības un to izmaiņas pa grupām, ieskaitot pārvērtēto kategoriju grupas (skatīt 2.8. pielikumu), ir šādas:

EUR'000

	Koncerns					Mātesabiedrība				
	Zeme, ēkas un inženier- būves	Tehnoloģis- kās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtā celtniecība un avansa maksājumi	KOPĀ pamatlīdzekļi	Zeme, ēkas un inženier- būves	Tehnoloģis- kās iekārtas un ierīces	Pārējie pamatlīdzekļi	Nepabeigtā celtniecība un avansa maksājumi	KOPĀ pamatlīdzekļi
2015. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 469 448	2 072 520	173 118	93 858	6 808 944	1 835 378	931 181	148 126	68 046	2 982 731
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 455 220)	(1 149 878)	(121 484)	(6 106)	(3 732 688)	(976 255)	(546 822)	(109 102)	(5 882)	(1 638 061)
Net book amount	2 014 228	922 642	51 634	87 752	3076 256	859 123	384 359	39 024	62 164	1 344 670
2016. gads										
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums (20. a pielikums)	303 933	12 954	154	–	317 041	–	–	–	–	–
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums	(25 816)	(9 909)	(49)	–	(35 774)	–	–	–	–	–
Iegādāts	–	–	–	196 838	196 838	–	–	–	73 196	73 196
Ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	177	7	–	–	184	177	7	–	–	184
Pārgrupēts	72 299	39,680	24 784	(136 763)	–	4 231	5 562	12 104	(21 849)	48
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	(214)	–	–	–	(214)	(195)	–	–	–	(195)
Norakstīts	(2 819)	(1 987)	(199)	(40)	(5 045)	(140)	(223)	(10)	(39)	(412)
Aktīvu vērtības samazinājums	–	(10 140)	–	116	(10 024)	–	(10 140)	–	24	(10 116)
Nolietojums	(89 432)	(79 609)	(14 424)	–	(183 465)	(27 879)	(45 604)	(11 374)	–	(84 857)
Atlikusi vērtība 2016. gada 31. decembrī	2 272 356	873 638	61 900	147 903	3 355 797	835 317	333 961	39 744	113 496	1 322 518
2016. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 615 210	2 059 129	186 442	153 893	7 014 674	1 833 638	925 505	150 827	119 354	3 029 324
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 342 854)	(1 185, 91)	(124 542)	(5 990)	(3 658 877)	(998 321)	(591 544)	(111 083)	(5 858)	(1 706 806)
Atlikusi vērtība	2 272 356	873 638	61 900	147 903	3 355 797	835 317	333 961	39 744	113 496	1 322 518
2017. gads										
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums/ (samazinājums) (20. a pielikums)	(23 337)	48 261	(2,757)	–	22 167	(23 337)	48 261	(2 757)	–	22 167
Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums	(1 162)	(993)	(105)	–	(2 260)	(1 162)	(993)	(105)	–	(2 260)
Iegādāts	–	–	–	241 220	241 220	–	–	–	84 373	84 373
Pārgrupēts	85 841	63 460	16 728	(166 029)	–	17 348	37 634	9 693	(64 675)	–
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	(1 182)	–	–	–	(1 182)	(1 059)	–	–	–	(1 059)
Pārklasificēts no ieguldījuma īpašumiem	–	–	–	–	–	8 335	–	–	–	8 335
Norakstīts	(2 953)	(1 513)	(97)	(337)	(4 900)	(40)	(78)	(35)	(334)	(487)
Aktīvu vērtības samazinājums	(261)	(116 799)	–	814	(116 246)	(261)	(116 799)	–	803	(116 257)
Nolietojums	(85 710)	(82 906)	(16 995)	–	(185 611)	(23 815)	(50 217)	(11 844)	–	(85 876)
Atlikusi vērtība 2017. gada 31. decembrī	2 243 592	783 148	58 674	223 571	3 308 985	811 326	251 769	34 696	133 663	1 231 454
2017. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	4 567 205	2 313 351	199 880	228 748	7 309 184	1 769 280	1 184 339	157 609	138 718	3 249,946
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 323 613)	(1 530 203)	(141 206)	(5 177)	(4 000 199)	(957 954)	(932 570)	(122 913)	(5 055)	(2 018 492)
Atlikusi vērtība	2 243 592	783 148	58 674	223 571	3 308 985	811 326	251 769	34 696	133 663	1 231 454

* 2016. gada decembrī, pamatojoties uz 2016. gada 22. novembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 693 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums AS „Latvenergo” akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu 184 tūkstošu EUR apmērā

Aktīvu vērtības samazinājums ir iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

2017. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto, bet joprojām izmantoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir 237 692 tūkstoši EUR (31/12/2016: 266 463 tūkstoši EUR) un mētesabiedrības pilnībā nolietoto, bet joprojām izmantoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir 194 531 tūkstoši EUR (31/12/2016: 242 479 tūkstoši EUR).

2017. gadā mētesabiedrībā un koncernā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu izmaksas 1 359 tūkstošu EUR apmērā (2016. gadā: 780 tūkstoši EUR) (skat. 11. b pielikumu). Aizņēmumu procentu izmaksu kapitalizācijas likme bija 1,23% (2016. gadā: 1,29 %).

Informācija par koncernā iekļātiem pamatlīdzekļiem atklāta 21. b, I pielikumā.

b) Ieguldījuma īpašumi

Zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā, atbilstoši koncerna vadības pieņemtajiem lēmumiem sākotnēji tiek atzītas kā ieguldījuma īpašumi un pēc tam uzskaitītas iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi (2.7. pielikums).

EUR'000

	Koncerns		Mētesabiedrība					
	Ieguldījuma īpašumi		Ieguldījuma īpašumi		Ieguldījuma īpašumi, kas paredzēti atsavināšanai		Ieguldījuma īpašumi KOPĀ	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Atlikusī vērtība gada sākumā	563	696	72 335	71 041	498	522	72 833	71 563
Iegādāts	–	–	2 373	3 842	–	–	2 373	3 842
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem, kas paredzēti atsavināšanai	–	–	(125)	(167)	125	167	–	–
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem uz ieguldījuma īpašumiem	1 182	214	–	178	1 059	17	1 059	195
Pārklasificēts uz pamatlīdzekļiem	–	–	(8 335)	–	–	–	(8 335)	–
Norakstīts	(1)	(1)	(33)	(20)	(1)	–	(34)	(20)
Pārdots	(284)	(504)	–	–	(275)	(373)	(275)	(373)
Aktīvu vērtības samazinājums	(685)	187	–	–	(685)	187	(685)	187
Aprēķinātā amortizācija	(22)	(29)	(2 108)	(2 539)	(21)	(22)	(2 129)	(2 561)
Atlikusī vērtība gada beigās	753	563	64 107	72 335	700	498	64 807	72 833

c) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2016. gadā Koncerns pabeidza pārvērtēšanas procesu, pārvērtējot sadales sistēmas ēku un inženierbūvju kategorijas (ieskaitot elektroinijas). Pārvērtēto sadales sistēmu pamatlīdzekļu grupu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. Pārvērtēšanu veica neatkarīgs licencēts eksperts, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi. Sadales elektroiniju aizstāšanas izmaksas balstās uz AS „Sadales tīkls” apkopotajām izbūves izmaksām 2015. gadā pa elektroiniju veidiem un pa reģioniem. Pārvērtēšanas rezultātā 2016. gadā pārvērtēto sadales sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 262 541 tūkstošiem EUR.

2016. gadā Koncerns pārvērtēja visas pārvades sistēmas pamatlīdzekļu grupas. Pārvērtēto pārvades pamatlīdzekļu grupu vērtības tika noteiktas uz 2016. gada 1. aprīli. Pārvades sistēmas pārvērtēšanu veica neatkarīgs, licencēts eksperts, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi. Lai noteiktu sākotnējās aizstāšanas vērtības izmaiņas pārvades sistēmas aktīviem, tika ņemtas vērā darbaspēka un materiālu izmaksu izmaiņas kopš aktīvu iepriekšējās pārvērtēšanas 2011. gadā, attiecīgi nosakot arī katras pamatlīdzekļu grupas darbaspēka izmaksu īpatsvāru. Pārvērtēto pārvades sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 18 726 tūkstošiem EUR.

AS „Latvenergo” pēc stāvokļa uz 2017. gada 1. aprīli pārvērtēja Daugavas hidroelektrostaciju aktīvus. Pārvērtēšanu veica neatkarīgs, licencēts eksperts, izmantojot ienākumu metodi. Ieņēmumu metodes pamatā ir ražošanas jaudas apzināšana un analīze, elektroenerģijas pārdošanas cenu prognoze, vēsturisko ražošanas un ar saimniecisko darbību saistītu izmaksu analīze un izmaksu prognoze nākotnē, kapitālieguldījumu prognoze, neto naudas plūsmas prognoze, kā arī diskonta un kapitalizācijas likmes aprēķins, balstoties uz tirgus datiem.

Pārvērtēšanas rezultātā 2017. gadā pārvērtēto Daugavas hidroelektrostaciju pamatlīdzekļu uzskaites vērtība palielinājās par 19 907 tūkstošiem EUR. Pamatlīdzekļu vērtības palielinājums 22 167 tūkstošu EUR apmērā, bez atliktā ienākuma nodokļa, atzīts ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezervē pašu kapitāla sastāvā (skatīt 20. a pielikumu), savukārt pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums 2 260 tūkstošu EUR apmērā iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategoriju grupu (skatīt 2.8. pielikumu) uzskaites vērtības salīdzinājumā, ja tos uzskaitītu iegādes vērtībā, ir šādas:

EUR'000

	Koncerns				Mātessabiedrība			
	Pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas				Pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas			
	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārvērtētās pārējās iekārtas	KOPĀ pārvērtētie pamatlīdzekļi	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un ierīces	Pārvērtētās pārējās iekārtas	KOPĀ pārvērtētie pamatlīdzekļi
PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ								
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	4 150,707	1,433 417	30 406	5 614 530	1 515 376	324 771	15 769	1 855 916
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 205 076)	(815 208)	(18 084)	(3 038 368)	(907 067)	(229 374)	(9 647)	(1 146 088)
Atlikusī vērtība	1 945 631	618 209	12 322	2 576 162	608 309	95 397	6 122	709 828
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	4 087 589	1 673 602	37 908	5 799 099	1 424 022	568 670	21 921	2 014 613
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(2 174 197)	(1 009 021)	(28 629)	(3 211 847)	(852 544)	(420 294)	(19 176)	(1 292 014)
Atlikusī vērtība	1 913 392	664 581	9 279	2 587 252	571 478	148 376	2 745	722 599
IEGĀDES VĒRTĪBĀ								
2016. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 151 577	755 462	26 403	1 933 442	127 520	152 449	13 030	292 999
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(324 536)	(347 718)	(16 092)	(688 346)	(42 065)	(113 718)	(9 822)	(165 605)
Atlikusī vērtība	827 041	407 744	10 311	1 245 096	85 455	38 731	3 208	127 394
2017. gada 31. decembrī								
Sākotnējā vērtība	1 200 277	785 849	33 994	2 020 120	129 353	169 405	13 096	311 854
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums	(330 719)	(354 280)	(17 739)	(702 738)	(59 492)	(120 245)	(10 378)	(190 115)
Atlikusī vērtība	869 558	431 569	16 255	1 317 382	69 861	49 160	2 718	121 739

* pārvērtēto pamatlīdzekļu grupas skatīt 2.8. pielikumā

d) Vērtības samazinājums

l) Rīgas termoelektrostacijas (Rīgas TEC)

Rīgas TEC pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Kā naudas plūsmu ienesošā vienība ir definēti Rīgas TEC aktīvi.

2017. gada oktobrī AS „Latvenergo” pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem koģenerācijas stacijām Rīgas TEC-1 un TEC-2 (23. pielikums). 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma rīkojumu „Par garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu saistību samazināšanu akciju sabiedrībai „Latvenergo””. Atbilstoši rīkojumam AS „Latvenergo” saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstošu EUR apmērā. Dotācija tiek sadalīta divās daļās, nosakot, ka 140 000 tūkstoši EUR atzīstami kā pārējie ieņēmumi koncerna un AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet 314 413 tūkstoši EUR kā nākamo periodu ieņēmumi vienmērīgā sadalījumā pa pārskata periodiem līdz saistību izpildei atbalsta perioda beigās.

Iepriekš minēto darījumu ietekmē, 2017. gadā ir izveidoti papildus uzkrājumi Rīgas TEC vērtības samazinājumam 116 799 tūkstošu EUR apmērā. Atzītais aktīvu vērtības samazinājums iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

Aktīvu lietošanas vērtība ir noteikta, izvērtējot paredzamās nākotnes naudas plūsmas, kas izriet no aktīviem. Prognozēs ir iekļauts periods no 2018. līdz 2028. gadam un galīgās vērtības novērtējums, kas ir izteikts kā daļa no aktīvu bilances vērtības. Ienākošās naudas plūsmas prognoze galvenokārt ietver samazinātos

elektriskās jaudas maksājumus, kas ir noteikti atbalsta periodam līdz 2028. gada 23. septembrim atbilstoši 2009. gada 10. marta Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 221. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprināto 2018. gada budžetu, noslēgtajiem uzturēšanas un iekārtu apkalpošanas līgumiem un prognozēto inflāciju. Aprēķina rezultātā nākotnes ieņēmumu plūsma praktiski sakrīt ar izdevumu summu – naudas plūsmu ienesošās vienības lietošanas vērtība ir nebūtiska. 2017. gadā izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 7,5 % (2016. gadā: 7,8 %).

Kopējais vērtības samazinājums 2017. gada 31. decembrī ir 220 709 tūkstoši EUR (2016. gada 31. decembrī: 103 910 tūkstoši EUR). 2016. gadā bija izveidoti papildus uzkrājumi vērtības samazinājumam 10 140 tūkstošu EUR apmērā. Uzkrājumu izveidošana bija saistīta ar plānoto konkurences palielināšanos Rīgas siltumenerģijas tirgū, kas savukārt negatīvi ietekmēs Rīgas TEC elektroenerģijas izstrādi koģenerācijas režīmā.

ll) Sadales sistēmas aktīvi (Koncerns)

Sadales sistēmas pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams to vērtības samazinājums (2016: 0). Naudas plūsmu ienesošās vienības sastāv no visiem sadales sistēmas aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 5,3 % (2016. gadā: 5,1 %), kas ir noteikta elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz tarifu aprēķināšanas metodiku un pieņēmumiem attiecībā uz investīciju plāniem. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības

apstiprinātajiem budžetiem un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajam sadalītās elektroenerģijas palielinājumam.

III) Pārvaldes sistēmas aktīvi (Koncerns)

Pārvaldes sistēmas pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams to vērtības samazinājums (2016: 0). Naudas plūsmu ienesošās vienības sastāv no visiem pārvaldes sistēmas aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 5,3 % (2016. gadā: 5,1 %), kas ir noteikta elektroenerģijas pārvaldes sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz tarifu aprēķināšanas metodiku un pieņēmumiem attiecībā uz investīciju plāniem. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprinātajiem budžetiem un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajam pārvadītās elektroenerģijas palielinājumam.

IV) Daugavas hidroelektrostacijas

Pārskata perioda beigās veikts Daugavas HES pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums, kas ir balstīts uz aktīvu lietošanas vērtības noteikšanu. Aktīvu vērtības samazināšanas pārbaudes rezultātā konstatēts, ka nav atzīstams papildus jau pārvērtēšanas rezultātā atzītajam vērtības samazinājumam (14. c pielikums). Naudas plūsmu ienesošās vienības sastāv no Daugavas HES aktīviem. 2017. gadā naudas plūsmas ienesošās vienības lietošanas vērtības noteikšanai izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 9,0 %. Ienākošās naudas plūsmas prognoze ir balstīta uz jaunākajām elektroenerģijas cenas prognozēm un ilgtermiņa elektroenerģijas izstrādi. Izmaksu prognoze pamatojas uz vēsturiskajiem datiem, vadības apstiprināto 2018. gada budžetu un prognozēto inflāciju. Gala vērtības novērtējumam izmantotais pieauguma temps atbilst prognozētajai inflācijai.

e) Noma

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Nomas maksas ieņēmumi (koncerns un mātesabiedrība ir iznomātājs)	45 779	47 233	15 922	15 432
tajā skaitā:				
Pārvaldes sistēmas aktīvu noma	43 911	45 371	–	–
Nomas maksas izmaksas (koncerns un mātesabiedrība ir nomnieks)	1 577	1 274	1 267	1 296

Nākotnes minimālie nomas maksas parādi atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos (koncerns un mātesabiedrība ir iznomātājs) EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
– 1 gads vai mazāk	41 149	48 206	17 118	17 779
– 1–5 gadi	199 012	195 914	66 924	70 163
– virs 5 gadiem	244 546	240 732	93 694	98 228
KOPĀ ieņēmumi no nomas	484 707	484 852	177 736	186 170

Pārvaldes sistēmas aktīvus koncerns iznomā AS „Augstsprieguma tīkls” atbilstoši neatceļamam operatīvās nomas līgumam.

Nākotnes minimālās nomas maksājumu saistības atbilstoši neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos (koncerns un mātesabiedrība ir nomnieks)

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
– 1 gads vai mazāk	1 628	1 420	1 418	1 350
– 1–5 gadi	6 512	6 018	5 672	6 453
– virs 5 gadiem	9 768	9 038	9 075	10 325
KOPĀ nomas izmaksas	17 908	16 476	16 165	18 128

15. Ilgtermiņa finanšu ieguldījums

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

			31/12/2017		31/12/2016	
SABIEDRĪBAS	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Līdzdalības daļa, %	EUR'000	Līdzdalības daļa, %	EUR'000
Meitassabiedrības (mātesabiedrība):						
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvaldes aktīvu noma	100 %	185 624	100 %	185 624
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100 %	627 656	100 %	627 656
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %	40	100 %	40
Elektrum Eesti OÜ	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	35	100 %	35
Elektrum Lietuva, UAB	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	98	100 %	98
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Liepājā, elektroenerģijas ražošana	51 %	3 556	51 %	3 556
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (koncerns):				817 009		817 009
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	48,15 %	37	48,15 %	37
Rīgas siltums AS	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgā, elektroenerģijas ražošana	0,0051 %	3	0,0051 %	3
				40		40

Koncernam pieder 48,15 % no AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” kapitāla daļām (AS „Latvenergo” - 46,30 %). Tomēr koncerns un mātesabiedrība ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst darbinieki – pensiju fonda dalībnieki. Šā iemesla dēļ ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” ir novērtēts iegādes vērtībā.

a) Ieguldījumi meitassabiedrībās

Ieguldījumu izmaiņas meitassabiedrībās			EUR'000	
	Mēitessabiedrība		2017	2016
	31/12/2017	31/12/2016		
Pārskata gada sākumā	817 009	817 009		
Pārskata gada beigās	817 009	817 009		

Meitassabiedrību peļņa		EUR'000
	2017	2016
Saņemtās dividendes		
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	6 852	14 880
AS „Sadales tīkls”	3	–
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	542	528
<i>Elektrum Eesti OÜ</i>	264	192
SIA „Liepājas enerģija”	1 450	1 433
	9 111	17 033

EUR'000						
Sabiedrības nosaukums	Pašu kapitāls		Pārskata gada peļņa/ (zaudējumi)		Ieguldījuma daļas uzskaites vērtība	
	31/12/2017	31/12/2016	2017	2016	31/12/2017	31/12/2016
Meitassabiedrības						
AS „Latvijas elektriskie tīkli”*	269 801	221 675	50 463	6 850	185 624	185 624
AS „Sadales tīkls”*	993 329	820 992	124 268	(79)	627 656	627 656
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	40	40	–	–	40	40
Elektrum Eesti OÜ	904	936	232	264	35	35
Elektrum Lietuva, UAB	859	920	481	542	98	98
SIA „Liepājas enerģija”	16 413	14 458	4 799	3 159	3 556	3 556
	1 281 346	1 059 021	180 243	10 736	817 009	817 009

* koriģēti atbilstoši piemērotajiem SFPS, pēc SFPS pirmreizējās piemērošanas

b) Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

EUR'000				
	Koncerns		Mēitessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:				
Ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	37	37	36	36
Ieguldījums AS „Rīgas siltums”	3	3	3	3
	40	40	39	39

16. Krājumi

EUR'000				
	Koncerns		Mēitessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Izejvielas un materiāli	16 547	17 438	1 583	1 267
Dabaszāze*	53 079	17 506	53 078	817
Pārējie krājumi	8 115	8 173	8 075	8 094
Avansa maksājumi par krājumiem	81	–	80	16,693
Uzkrājumi izejvielām, materiāliem un pārējiem krājumiem	(1 494)	(1 659)	(992)	(1 060)
KOPĀ krājumi	76 328	41 458	61 824	25 811

* 2017. gada 3. aprīlī atbilstoši Enerģētikas likumam Latvijā tika atvērts dabaszāzes tirgus, iepirktie dabaszāzes krājumi paredzēti elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai, kā arī pārdošanai klientiem

Uzkrājumu izmaiņas izejvielām un materiāliem ir iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Izlietotās izejvielas un materiāli”.

EUR'000				
	Koncerns		Mēitessabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	1 659	1 614	1 060	1 027
Norakstītie krājumi	(62)	(87)	–	–
Izmaksas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(103)	132	(68)	33
Pārskata gada beigās	1 494	1 659	992	1 060

17. Parādi no līgumiem ar klientiem un citi debitori

a) Parādi no līgumiem ar klientiem, neto

	EUR'000			
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Parādi no līgumiem ar klientiem:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	134 699	147 808	105 257	120 500
– par siltumenerģiju	10 922	11 629	8 851	9 530
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	8 610	7 588	4 155	3 086
– meitassabiedrības	–	–	9 404	13 117
	154 231	167 025	127 667	146 233
Uzkrājumi parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	(45 561)	(44 801)	(44 472)	(43 674)
– par siltumenerģiju	(329)	(391)	(310)	(369)
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	(2 972)	(2 908)	(86)	(134)
	(48 862)	(48 100)	(44 868)	(44 177)
Neto parādi no līgumiem ar klientiem:				
– par elektroenerģiju un dabasgāzi un ar tiem saistītiem pakalpojumiem	89 138	103 007	60 785	76 826
– par siltumenerģiju	10 593	11 238	8 541	9 161
– citi parādi no līgumiem ar klientiem	5 638	4 680	4 069	2 952
– meitassabiedrības	–	–	9 404	13 117
	105 369	118 925	82 799	102 056

Koncerns un mātesabiedrība nav pakļauta ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, jo koncernam un mātesabiedrībai ir liels klientu skaits, izņemot lielāko siltumenerģijas debitoru, kura neto parāds 2017. gada 31. decembrī bija 8 627 tūkstoši EUR (31/12/2016: 9 040 tūkstoši EUR).

Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	70 290	92 450	46 956	69 766
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 183	7 277	3 134	5 251
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	743	1 608	657	1 402
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	1 173	2 154	1 110	2 029
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	17 623	15 988	16 780	15 136
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	37 687	28 331	36 620	26 916
	134 699	147 808	105 257	120 500
Uzkrājumi elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitoru parādu vērtības samazinājumam:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	(371)	(744)	(329)	(640)
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	(880)	(1 480)	(833)	(1 387)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	(17 623)	(15 988)	(16 780)	(15 136)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(26 687)	(26 589)	(26 530)	(26 511)
	(45 561)	(44 801)	(44 472)	(43 674)
Neto elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	70 290	92 450	46 956	69 766
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	7 183	7 277	3 134	5 251
Neto debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	372	864	328	762
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	293	674	277	642
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	11 000	1 742	10 090	405
	89 138	103 007	60 785	76 826

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Siltumenerģijas un citu parādu no līgumiem ar klientiem sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Siltumenerģijas un citi debitori no līgumiem ar klientiem:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	16 029	15 606	12 549	11 997
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:				
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	143	214	55	101
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	118	199	12	31
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	3 160	3 051	390	487
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	82	147	–	–
	19 532	19 217	13 006	12 616
Uzkrājumi siltumenerģijas un citu debitoru parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	(59)	(101)	(6)	(16)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	(3 160)	(3 051)	(390)	(487)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(82)	(147)	–	–
	(3 301)	(3 299)	(396)	(503)
Neto siltumenerģijas un citi debitori no līgumiem ar klientiem:				
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	16 029	15 606	12 549	11 997
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:				
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	143	214	55	101
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:				
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	59	98	6	15
	16 231	15 918	12 610	12 113

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process un pārējie atsevišķi izvērtētie debitori

Uzkrājumus debitoru parādu vērtības samazinājumam vadība nosaka, pamatojoties uz debitoru parādu vecumu, izvērtējot katra būtiskākā debitora maksāspēju un rēķinu apmaksas vēsturi (skatīt 2.12. punktu). Debitoru posteņu bilances vērtības, kas samazinātas par attiecīgajiem uzkrājumiem, tiek pieņemtas kā aptuveni atbilstošas to patiesajām vērtībām.

Vadības aplēses un metodoloģija koncerna debitoru parādu atgūstamās vērtības noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 4.b pielikumā.

Parādu no līgumiem ar klientiem kredīt kvalitātes vērtējums

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Elektroenerģijas, dabasgāzes un ar tiem saistīto pakalpojumu debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus un kuriem nav veidoti uzkrājumi	58 955	73 236	37 147	53 262
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus un kuriem ir veidoti uzkrājumi	11 335	19 214	9 809	16 504
	70 290	92 450	46 956	69 766
Siltumenerģijas un citi debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:				
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	15 459	14 790	12 257	11 727
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	570	816	292	270
	16 029	15 606	12 549	11 997

Debitoru, kas nav kavējuši maksājumus un kuriem nav veidoti uzkrājumi, kredīt kvalitātes noteikšanai izmanto noteiktus iekšējos klientu vērtējumus, par pamatu ņemot līdzšinējo klientu maksājumu vēsturi.

Uzkrājumu kustība parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	48 100	46 089	44 177	43 422
Gada laikā norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(1 710)	(1 511)	(1 343)	(1 294)
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	2 472	3 522	2 034	2 049
Pārskata gada beigās	48 862	48 100	44 868	44 177

Izveidotie un norakstītie uzkrājumi parādu no līgumiem ar klientiem vērtības samazinājumam ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas (10. pielikums).

b) Citi debitori

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Citi ilgtermiņa debitori*	3 229	986	284	978
Kopā ilgtermiņa debitori	3 229	986	284	978
Īstermiņa finanšu debitori:				
Saņemamās garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijās TEC-1 un TEC-2 uzstādīto elektrisko jaudu**	454 413	–	–	–
Aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi***	164 365	142 132	–	–
Nomas maksas parādi	3 535	3 911	2 443	2 610
Citi saistīto pušu finanšu debitori	–	–	10 664	6 875
Citi uzkrātie ieņēmumi	3 572	1 024	872	1 024
Citi īstermiņa finanšu debitori	15 947	2 794	3 959	927
Kopā īstermiņa finanšu debitori	641 832	149 861	17 938	11 436
Īstermiņa ne-finanšu debitori				
Priekšnodoklis un pār maksātājam nodokļi	3 703	4 008	22	7
Citi īstermiņa debitori	1 226	1 164	119	150
Kopā īstermiņa ne-finanšu debitori	4 929	5 172	141	167
Kopā īstermiņa debitori	646 761	155 033	18 079	11 603
KOPĀ citi debitori	649 990	156 019	18 363	11 435

* citu Koncerna ilgtermiņa debitoru sastāvā ietilpst saņemamais finansējums kapitālieguldījumu projektam „330 kV Kurzemes loka izbūve” 2 941 tūkstošu EUR apmērā

** 2017. gada 21. novembrī Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņēma lēmumu par vienreizējo kompensāciju 454 413 tūkstošu EUR apmērā garantētajam atbalstam AS „Latvenergo” koģenerācijas elektrostacijās uzstādītās elektriskās jaudas nodrošināšanai (23. pielikums)

*** piemērojot aģenta uzskaites principu, aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi tiek atzīti neto vērtībā kā starpība starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW)

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Pārējo debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai

18. Nauda un naudas ekvivalenti

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Nauda bankā	233 624	176 626	230 476	173 843
Īstermiņa noguldījumi bankā	–	7 000	–	7 000
Naudas līdzekļi ar ierobežojumiem*	2 379	354	2 379	354
Kopā nauda un naudas ekvivalenti	236 003	183 980	232 855	181 197

* 2017. gada 31. decembrī naudas līdzekļi ar ierobežojumiem ir finanšu nodrošinājums dalībai NASDAQ OMX Commodities biržā. Finanšu nodrošinājums ir pilnībā atgūstams pēc dalības izbeigšanas, nemaksājot soda naudas, tādējādi šie naudas līdzekļi ar ierobežojumiem ir uzskatāmi par naudas ekvivalentiem.

Pašreizējā procentu likmju vidē norēķinu kontu atlikumi faktiski negūst procentu ienākumus. Īstermiņa noguldījumi tiek veikti dažādu termiņu robežās no vairākām dienām līdz trīs mēnešiem atkarībā no koncerna un mātesabiedrības naudas plūsmas prognozēs paredzētajām tūlītējām naudas vajadzībām. 2017. gadā efektīvā vidējā procentu likme īstermiņa depozītiem bija 0,175 % (2016. gadā: 0,16 %); skatīt arī 3.1.b pielikumu.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

19. Akciju kapitāls

2017. gada 31. decembrī reģistrētais AS „Latvenergo” akciju kapitāls ir 1 288 715 tūkstoši EUR (31/12/2016: 1 288 715 tūkst. EUR), un to veido 1 288 715 tūkstoši parasto akciju (31/12/2016: 1 288 715 tūkst.) ar nominālvērtību 1 EUR katra (31/12/2016: 1 EUR). Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2017. gadā nav palielināts akciju kapitāls. 2016. gada decembrī, pamatojoties uz 2016. gada 22. novembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 693 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrībā AS „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu 184 tūkstošu EUR. Nekustamā īpašuma vērtību noteica neatkarīgi un licencēti eksperti, izmantojot amortizēto aizstāšanas izmaksu metodi, par pamatu ņemot analogu aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksas.

20. Rezerves, dividendes un peļņa uz akciju

a) Rezerves

EUR'000

	Pielikums	Koncerns					Mātesabiedrība		
		Pamatlīdzekļu pārvērtēša- nas rezerve	Risku ierobežoša- nas rezerve	Valūtas pārrēķi- nāšana	Citas rezerves	KOPĀ	Pamatli- dzeķļu pārvērtēša- nas rezerve	Risku ierobežoša- nas rezerve	KOPĀ
Atlikums 2015. gada 31. decembrī		681 742	(12 256)	97	13	669 596	662 035	(12 256)	649 779
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	14 a	317 041	–	–	–	317 041	–	–	–
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli		(4 854)	–	–	–	(4 854)	(2 606)	–	(2 606)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(47 556)	–	–	–	(47 556)	–	–	–
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21 c, l	–	2 847	–	–	2 847	–	2 847	2 847
Atlikums 2016. gada 31. decembrī		946 373	(9 409)	97	13	937 074	659 429	(9 409)	650 020
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves pieaugums pārvērtēšanas rezultātā	14 a	22 167	–	–	–	22 167	22 167	–	22 167
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves norakstīšana, atskaitot atlikto uzņēmumu ienākuma nodokli		(4 377)	–	–	–	(4 377)	(1 762)	–	(1 762)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	(3 325)	–	–	–	(3 325)	(3 325)	–	(3 325)
Reversēts atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	12	169 560	–	–	–	169 560	119 384	–	119 384
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21 c, l	–	5 422	–	–	5 422	–	5 422	5 422
Atlikums 2017. gada 31. decembrī		1 130 398	(3 987)	97	13	1 126 521	795 893	(3 987)	791 906

Dividendēs nevar tikt sadalītas rezerves no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas, valūtas pārrēķināšanas rezerves un risku ierobežošanas rezerves. Citas rezerves tiek uzkrātas, lai uzturētu drošu koncerna sabiedrību darbību.

b) Dividendes

2016. gadā mātesabiedrības īpašniekiem pasludināto dividenžu apjoms bija 90 142 tūkstoši EUR vai 0,06995 EUR par vienu akciju (2015. gadā: 77 413 tūkstoši EUR vai 0,06008 EUR par akciju), bet mazākuma daļai – 1 393 tūkstoši EUR vai 0,408 EUR par vienu akciju (2015. gadā: 1 377 tūkstoši EUR vai 0,403 EUR par akciju).

AS „Latvenergo” valde, izpildot likuma „Par valsts budžetu 2018. gadam” 41. pantā noteikto par 2018. gadā izmaksājamo dividenžu apmēru, ierosina valstij dividendēs izmaksāt 94,2 miljonu EUR, tai skaitā 29,8 miljonus EUR no AS „Latvenergo” 2017. gada peļņas un 64,4 miljonu EUR – no AS „Latvenergo” 2016. gada peļņas, bet pārējo AS „Latvenergo” 2017. gada peļņu 121,1 miljonu EUR apmērā uzskaitīt nesadalītajā peļņā ar mērķi lemt par to izmaksu valstij dividendēs, lēmumu par to izmaksu pieņemot vienlaicīgi ar lēmumu par AS „Latvenergo” 2018. gada peļņas sadalīšanu.

Lēmumu par 2017. gada peļņas sadali pieņems mātesabiedrības akcionāru pilnsapulce.

c) Peļņa uz akciju

Pamatpeļņa uz akciju ir aprēķināta, sadalot peļņu, kas attiecināma uz mātesabiedrības akcionāru, ar vidējo svērto esošo parasto akciju skaitu (19. pielikums). Tā kā nepastāv potenciālās parastās akcijas, samazinātā peļņa uz vienu akciju visos salīdzināmos periodos ir vienāda ar pamatpeļņu uz akciju.

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Uz mātesabiedrības akcionāru attiecināmā pārskata gada peļņa (tūkstošos EUR)	319 670	129 045	150 891	137 441
Vidējais svērtais akciju skaits (tūkstošos)	1 288 715	1 288 623	–	–
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	0,250	0,100	0,117	0,107
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	0,250	0,100	0,117	0,107

21. Finanšu aktīvi un saistības

a) Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi

2017. gada 31. decembrī visi koncerna un mātessabiedrības līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi bija valsts ilgtermiņa obligācijas ar 5 gadu un 10 gadu termiņu, kas tika iegādāti, lai izvietotu daļu no likviditātes rezervēm zema riska un augstāka ienesīguma finanšu instrumentos. 2017. gada laikā saistībā ar līdz termiņa beigām turēto aktīvu amortizāciju ir atzīti neto zaudējumi 50 tūkstošu EUR apmērā (2016. gadā: 58 tūkst. EUR) (skatīt 11 b. pielikumu). Visi līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi ir denominēti eiro. Maksimālā kredītriska pozīcija uz pārskata perioda beigām ir līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī uzskaites vērtība.

2017. gadā līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo uzskaites vērtību par 4 108 tūkstošiem EUR (2016. gadā: 4 991 tūkst. EUR). Finanšu aktīvu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī uzskaites vērtība

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi:				
– īstermiņa daļa	–	3 520	–	3 520
– ilgtermiņa daļa	16 984	17 034	16 984	17 034
KOPĀ līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	16 984	20 554	16 984	20 554

b) Aizņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	583 313	500 215	574 764	492 286
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	135 361	135 405	135 361	135 405
KOPĀ ilgtermiņa aizņēmumi	718 674	635 620	710 125	627 691
Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm īstermiņa daļa*	105 931	82 762	102 522	78 222
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) īstermiņa daļa	–	70 075	–	70 075
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	–	744	–	–
Uzkrātās procentu saistības ilgtermiņa aizņēmumiem	468	594	441	564
Uzkrātās saistības emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksām	1 684	1 771	1 684	1 771
KOPĀ īstermiņa aizņēmumi	108 083	155 946	104 647	150 632
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

Izmaiņas aizņēmumos

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	791 566	797 483	778 323	782 965
Saņemtie aizņēmumi	186 500	55 744	185 000	55 000
Atmaksātie aizņēmumi	(80 976)	(87 452)	(78 221)	(85 441)
Izmaiņas uzkrātajās procentu saistībās	(126)	15	(123)	23
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	–	25 776	–	25 776
Atmaksāti emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	(70 000)	–	(70 000)	–
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņas	(207)	–	(207)	–
Pārskata gada beigās	826 757	791 566	814 772	778 323

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ārvalstu investīciju bankas	426 102	394 917	426 102	394 917
Komercbankas	263 610	189 398	251 625	176 155
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	137 045	207 251	137 045	207 251
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem bez atvasināto finanšu instrumentu efekta

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:				
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	51 733	71 921	51 733	71 921
– 1–5 gadi	203 543	152 911	203 543	152 911
– virs 5 gadiem	–	100 676	–	100 676
KOPĀ aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi	255 276	325 508	255 276	325 508
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:				
– 1 gads vai mazāk (īstermiņa aizņēmumi)	–	744	–	–
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	56 350	83 281	52 915	78 711
– 1–5 gadi	338 240	255 126	330 119	247 646
– virs 5 gadiem	176 891	126 907	176 462	126 458
KOPĀ aizņēmumi ar mainīgo procentu likmi	571 481	466 058	559 496	452 815
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

Aizņēmumu sadalījums pēc procentu likmes maiņas un pārcenošanas termiņa
(ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu)

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– 1 gads vai mazāk	379 854	376 099	367 869	362 856
– 1–5 gadi	396 903	264 791	396 903	264 791
– vairs 5 gadiem	50 000	150 676	50 000	150 676
KOPĀ aizņēmumi	826 757	791 566	814 772	778 323

2017. gada 31. decembrī un 2016. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai visi aizņēmumi bija eiro.

Ilgttermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas.

I) Ķīlas

2017. gada 31. decembrī koncerns un mātesabiedrība savus aktīvus aizņēmumu nodrošināšanai nav iekļāvuši, izņemot SIA „Liepājas enerģija” maksimāli nodrošināto aktīvu ķīlu 32,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 29 miljoni EUR) kā to īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu nodrošinājumu. Pārskata gada beigās ir iekļāti pamatlīdzekļi to atlikušajā vērtībā 27 miljonu EUR apmērā un debitoru prasījumu tiesības 5,3 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: attiecīgi – 26,6 milj. EUR un 2,4 milj. EUR).

II) Neizmantotās aizņēmumu summas

2017. gada 31. decembrī nav neizmantotu ilgtermiņa aizņēmumu summu (31/12/2016: 235 milj. EUR).

2017. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis trīs overdrafta līgumus kopsummā par 34 miljoniem EUR (31/12/2016: 34,2 milj. EUR), attiecībā uz kuriem ir izpildīti visi noteiktie saņemšanas nosacījumi. Uz pārskata gada beigām kredītlīnijas nebija izmantotas.

III) Vidējā svērtā efektīvā procentu likme

Pārskata gadā ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme (ņemot vērā procentu mijmaiņas darījumus) bija 1,73 % (2016: 1,91 %), īstermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme bija 0,87 % (2016: 0,87 %). 2017. gada 31. decembrī procentu likmes koncerna ilgtermiņa aizņēmumiem eiro bija 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR+ 0,96 % (31/12/2016: +1,13 %) un 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR+ 0,95 % (31/12/2016: +1,10 %) AS „Latvenergo”. 2017. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis procentu likmju mijmaiņas darījumus par kopīgo nosacīto pamatsummu 193,4 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 174,2 miljoni EUR). Šajos darījumos tika fiksētas procentu likmes ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadiem.

IV) Emitētie un neatmaksāties parāda vērtspapīri (obligācijas)

Mātesabiedrība (AS „Latvenergo”) 2013. gadā emitēja obligācijas 35 miljonu EUR apmērā ar dzēšanas termiņu 2020. gada 22. maijā (ISIN kods – LV0000801165), un emisijai tika noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8 % gadā. 2015. un 2016. gadā AS „Latvenergo” emitēja zaļās obligācijas 100 miljonu EUR apmērā ar dzēšanas termiņu 2022. gada 10. jūnijā (ISIN kods – LV0000801777) ar noteikto fiksēto procentu likmi (kuponu) – 1,9 % gadā. 2012. un 2013. gadā emitēto piecu gadu termiņa obligācijas 70 miljonu EUR apmērā (ISIN kods – LV0000801090) tika dzēstas 2017. gada 15. decembrī. Tāpēc kopējais atlikušo emitēto obligāciju apmērs pēc nominālvērtības ir 135 miljoni EUR. Visas emitētās obligācijas tiek kotētas NASDAQ Baltic vērtspapīru biržā. Pārskata gada beigās emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) ir uzrādīti to amortizētajā vērtībā.

2017. gada 31. decembrī obligāciju patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par 5 546 tūkstošiem EUR (31/12/2016: par 6 523 tūkst. EUR) Obligāciju patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

c) Atvasinātie finanšu instrumenti

I) Atvasināto finanšu instrumentu klasifikācija un to patieso vērtību atlikumi

Atvasināto finanšu instrumentu patieso vērtību atlikumi atspoguļoti nākamajās tabulās:

EUR'000

	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		31/12/2017		31/12/2016		31/12/2017		31/12/2016	
		Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	(31)	8 061	–	11 563	(31)	8 061	–	11 563
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	21 c, III	(4 588)	23	(6 134)	23	(4 588)	23	(6 134)	23
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		(4 619)	8 084	(6 134)	11 586	(4 619)	8 084	(6 134)	11 586

EUR'000

	Pielikums	Koncerns				Mātesabiedrība			
		31/12/2017		31/12/2016		31/12/2017		31/12/2016	
		Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Ilgttermiņa		–	4 914	–	7 946	–	4 914	–	7 946
Īstermiņa		(4 619)	3 170	(6 134)	3 640	(4 619)	3 170	(6 134)	3 640
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		(4 619)	8 084	(6 134)	11 586	(4 619)	8 084	(6 134)	11 586

Riska ierobežošanas darījumu izpildes rezultātā atzītie (ieņēmumi) / zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām

EUR'000

		Koncerns		Mātesabiedrība	
	Pielikums	2017	2016	2017	2016
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	11 a	–	(760)	–	(760)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	8	3 435	(6 515)	3 435	(6 515)
		3 435	(7 275)	3 435	(7 275)
Iekļauts visaptverošajos ienākumos					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	20 a	(3 533)	(693)	(3 533)	(693)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	20 a	(1 889)	(2 154)	(1 889)	(2 154)
		(5 422)	(2 847)	(5 422)	(2 847)

Atbilstoši SGS Nr. 1 finanšu saistības vai aktīvs, kurš netiek turēts tirdzniecībai, ir jāatspoguļo kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības vai aktīvs atbilstoši tā norēķinu datumam. Atvasinātie finanšu instrumenti ar norēķinu

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	2017		2016		2017		2016	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	11 563	–	13 016	–	11 563	–	13 016
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto (11. a pielikums)	–	–	–	(760)	–	–	–	(760)
Iekļauts visaptverošajos ienākumos (20. a pielikums)	(31)	(3 502)	–	(693)	(31)	(3 502)	–	(693)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	(31)	8 061	–	11 563	(31)	8 061	–	11 563

Viens no galvenajiem Finanšu risku vadības politikas mērķiem, ierobežojot procentu likmju risku, ir nodrošināt aizņēmumu portfeļa vidējo fiksēto procentu likmju periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem un fiksētas procentu likmes vairāk nekā 35 % no aizņēmumu portfeļa. 2017. gada 31. decembrī 54 % (31/12/2016: 62 %) no koncerna aizņēmumiem un 55 % (31/12/2016: 63 %) no mātesabiedrības aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi (ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas darījumu iespaidu), un vidējais fiksētais procentu likmes periods koncernam bija 2,0 gadi (2016: 2,1 gads) un mātesabiedrībai 2,0 gadi (2016: 2,2 gads).

III) Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi

2017. gada 31. decembrī koncernam un mātesabiedrībai ir noslēgti elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 1 838 732 MWh (31/12/2016: 2 195 685 MWh) un nosacīto vērtību 29,0 miljonu EUR apmērā (31/12/2016 36,0 miljoni EUR). Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi ir noslēgti uz viena ceturkšņa līdz viena gada termiņiem periodā no 2018. gada 1. janvāra līdz 2019. gada 31. decembrim.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patieso vērtību izmaiņas

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	2017		2016		2017		2016	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	(6 134)	23	–	2 558	(6 134)	23	–	2 558
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	3 435	–	(3 980)	(2 535)	3 435	–	(3 980)	(2 535)
Iekļauts visaptverošajos ieņēmumos (20. a pielikums)	(1 889)	–	(2 154)	–	(1 889)	–	(2 154)	–
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	(4 588)	23	(6 134)	23	(4 588)	23	(6 134)	23

datumam vēlāk nekā pēc divpadsmit mēnešiem un kurus tiek plānots nepārdot ilgāk nekā divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības.

II) Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2017. gada 31. decembrī koncernā un mātesabiedrībā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu apjoms pēc nosacītajām pamatsummām ir 193,4 miljoni EUR (31/12/2016: EUR 174,2 miljoni EUR). Procentu likmju mijmaiņas darījumi ir noslēgti ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadu termiņiem, ierobežojot 6 mēnešu mainīgo eiro procentu likmju kāpuma risku. 2017. gada 31. decembrī noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu fiksētās likmes ir robežās no 0,315 % līdz 2,5775 % (31/12/2016: no 0,7725 % līdz 4,4925 %).

Pārskata gada beigās visi koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumi ir tādi procentu likmju mijmaiņas līgumi, kas ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām un kuriem veikta atbilstoša novērtēšana un retrospektīva testēšana riska ierobežošanas periodā (31/12/2016: 100 % no visiem darījumiem ar nosacīto pamatsummu 174,2 miljonu EUR apmērā). Visiem darījumiem ir veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi un konstatēts, ka tie ir efektīvi visā risku ierobežošanas periodā un līdz ar to tiem nav neefektīvās daļas, kas būtu jāatspoguļo peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Mātesabiedrība (AS „Latvenargo”), kļūstot par *NASDAQ Commodities* biržas biedru, uzsāka finanšu darījumu slēgšanu *NASDAQ Commodities* biržā, papildus turpinot darījumus slēgt arī ar citiem darījumu partneriem. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus mātesabiedrība slēdz elektroenerģijas cenu riska ierobežošanas nolūkos ar mērķi nofiksēt *Nord Pool* elektroenerģijas biržā iegādātās elektroenerģijas cenas.

2017. gada 31. decembrī elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 1 829 972 MWh ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām, un tiem veikta atbilstoša novērtēšana un retrospektīva testēšana riska ierobežošanas periodā (31/12/2016: 1 626 285 MWh). Darījumiem ir konstatēta gan neefektīvā daļa, kas atspoguļota peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos (skatīt 8. pielikumu), gan efektīvā daļa, kuras patiesās vērtības izmaiņu ieņēmumi iekļauti vispārējos visaptverošajos ienākumos (20. a pielikums).

d) Patiesās vērtības un to novērtēšana

Šajā pielikumā ir atklāta koncerna un mātessabiedrības aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

EUR'000

	Novērtēšanas datums	Koncerns				Mātessabiedrība			
		Patiesās vērtības novērtējums				Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
Patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi									
Pārvērtētie pamatlīdzekļi (14. c pielikums)	31/12/2017	–	–	2 587 252	2 587 252	–	–	722 599	722 599
	31/12/2016	–	–	2 576 162	2 576 162	–	–	709 828	709 828
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:									
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi (21. c, III pielikums)	31/12/2017	–	4 588	–	4 588	–	4 588	–	4 588
	31/12/2016	–	6 134	–	6 134	–	6 134	–	6 134
Procentu likmju mijmaiņas darījumi (21. c, II pielikums)	31/12/2017	–	31	–	31	–	31	–	31
	31/12/2016	–	–	–	–	–	–	–	–
Aktīvi, kuri atklāti patiesajā vērtībā									
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi (21. a pielikums)	31/12/2017	–	21 092	–	21 092	–	21 092	–	21 092
	31/12/2016	–	25 545	–	25 545	–	25 545	–	25 545
Aizdevumi meitassabiedrībām ar mainīgām procentu likmēm (25. e pielikums)	31/12/2017	–	–	–	–	–	103 928	–	103 928
	31/12/2016	–	–	–	–	–	100 872	–	100 872
Aizdevumi meitassabiedrībām ar fiksētām procentu likmēm (25. e pielikums)	31/12/2017	–	–	–	–	–	394 215	–	394 215
	31/12/2016	–	–	–	–	–	350 398	–	350 398

Pārskatā periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni, 2. līmeni un 3. līmeni.

Saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

EUR'000

	Novērtēšanas datums	Koncerns				Mātessabiedrība			
		Patiesās vērtības novērtējums				Patiesās vērtības novērtējums			
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2 . līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ	Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	KOPĀ
Patiesajā vērtībā novērtētās saistības									
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:</i>									
Procentu likmju mijmaiņas darījumi (21. c, II pielikums)	31/12/2017	–	8 061	–	8 061	–	8 061	–	8 061
	31/12/2016	–	11 563	–	11 563	–	11 563	–	11 563
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi (21. c, III pielikums)	31/12/2017	–	23	–	23	–	23	–	23
	31/12/2016	–	23	–	23	–	23	–	23
Saistības, kuras atklātas patiesajā vērtībā									
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) (21. b, IV pielikums)	31/12/2017	–	142 591	–	142 591	–	142 591	–	142 591
	31/12/2016	–	213 774	–	213 774	–	213 774	–	213 774
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm (21. b pielikums)	31/12/2017	–	689 712	–	689 712	–	677 727	–	677 727
	31/12/2016	–	584 315	–	584 315	–	571 072	–	571 072
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm (21. b pielikums)	31/12/2017	–	–	–	–	–	–	–	–
	31/12/2016	–	–	–	–	–	–	–	–

Pārskatā periodā saistības nav pārgrupētas starp 1. līmeni, 2. līmeni un 3. līmeni.

Koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu, kas novērtēti to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktas vērtēšanas metodes, patieso vērtību hierarhija ir atklāta 4.c pielikumā.

Turpmāk ir atklāts koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajās vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

EUR'000

	Koncerns				Mātesabiedrība			
	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība		Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Finanšu aktīvi								
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	16 984	20 554	21 092	25 545	16 984	20 554	21 092	25 545
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	545	3 980	545	3 980	545	3 980	545	3 980
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	4 043	2 154	4 043	2 154	4 043	2 154	4 043	2 154
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	31	–	31	–	31	–	31	–
Finanšu saistības								
<i>Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:</i>								
– emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	137 045	207 251	142 591	213 774	137 045	207 251	142 591	213 774
– aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	689 712	584 315	689 712	584 315	677 727	571 072	677 727	571 072
– aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	23	23	23	23	23	23	23	23
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>								
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	8 061	11 563	8 061	11 563	8 061	11 563	8 061	11 563

Vadība ir novērtējusi, ka naudas un īstermiņa noguldījumu, debitoru, kreditoru, banku overdraftu un citu īstermiņa saistību patiesās vērtības ir tuvas to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību:

- a) aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna un mātesabiedrības finanšu instrumentu tirgus cenai,
- b) aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes; koncerns un mātesabiedrība lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katra pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna un mātesabiedrības kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu,
- c) koncerns un mātesabiedrība slēdz atvasinātos finanšu darījumus ar dažādiem darījumu partneriem, galvenokārt ar finanšu institūcijām ar investīciju pakāpes kredītreitingu; atvasinātie finanšu darījumi tiek novērtēti, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un modeļus ar tirgū pieejamām vērtībām; novērtēšanas modeļi ietver darījuma puses kredītriska novērtējumu, valūtas nākotnes un tagadnes maiņas darījumus; procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm; elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam. Ja darījumu partneris ir banka, tad aprēķinātās finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek salīdzinātas ar attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem, finanšu pārskatos izmantojot banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības,
- d) emitēto obligāciju un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesās vērtības tiek aprēķinātas, ņemot vērā vai izmantojot banku kotētās finanšu instrumentu tirgus cenas finanšu pārskatu beigu datumos.

22. Uzkrājumi

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	16 428	13 619	6 733	5 445
Kārtējās darba izmaksas	1 392	1 011	572	457
Procentu izmaksas	304	204	124	82
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(943)	(1 352)	(465)	(298)
(Ieņēmumi)/ zaudējumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā bez atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa	(3 460)	2 946	(1 053)	1 047
Pārskata gada beigās	13 721	16 428	5 911	6 733

Kopējie izveidotie un norakstītie uzkrājumi ir iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Personāla izmaksas” kā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti (9. pielikums), savukārt aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies ieņēmumi/ (zaudējumi), atskaitot uzņēmumu ienākuma nodokli, ir iekļauti visaptverošo ienākumos pārskatā, pamatojoties SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”:

EUR'000				
	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	16 428	13 619	6 733	5 445
(Norakstīts)/ Iekļauts visaptverošo ienākumu pārskatā bez atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa	(3 460)	2 946	(1 053)	1 047
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis no pēcnodarbinātības pabalstu novērtējuma (12. pielikums)	–	(638)	–	(157)
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	753	501	231	398
Pārskata gada beigās	13 721	16 428	5 911	6 733

Diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, noteikta 1,85 % apmērā (2016: 1,50 %), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Koncerna Darba koplīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 3,0 % apmērā (2016: 3,0 %). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jūtīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

EUR'000													
Pieņēmumi	Novērtēšanas datums	Koncerns						Mātesabiedrība					
		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība	
		pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	31/12/2017	1 508	(1 246)	1 468	(1 240)	1 634	(1 360)	594	(488)	578	(486)	644	(533)
	31/12/2016	1 945	(1 590)	1 886	(1 577)	2 071	(1 709)	752	(611)	728	(606)	800	(656)

Augstāk atklāto jūtīguma analīzes rādītāju aprēķins pamatojas uz metodi, kura ekstrapolē pārskata perioda beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

b) Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017		2017	
Pārskata gada sākumā		-		-
Samaksātie darba attiecību izbeigšanas pabalsti		(3 974)		(407)
Uzkrājumi īstermiņa darba attiecību izbeigšanas pabalstiem		7 364		1 310
Uzkrājumi ilgtermiņa darba attiecību izbeigšanas pabalstiem		5 925		1 704
Pārskata gada beigās		9 315		2 607

Atbilstoši *Latvenergo* koncerna stratēģijā 2017.-2022. gadam noteiktiem attīstības virzieniem, tika apstiprināta Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programma. Uzkrājumi darba attiecību izbeigšanas pabalstiem tiek atzīti atbilstoši *Latvenergo* koncerna Stratēģiskās attīstības un efektivitātes programmai, kurā paredzēts īstenot efektivitātes programmu (ietverot AS „Latvenergo” un AS „Sadales tīkls” efektivitātes pasākumus), kuras ietvaros paredzēts pakāpeniski samazināt darbinieku skaitu līdz 2022. gadam.

Darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķināšanā izmantotie pieņēmumi – darbinieka vidējā izpelnā atlaišanas brīdī - vidējā izpelnā gadā, ar plānoto pieaugumu (amatalgas indeksāciju) turpmākajos gados AS „Latvenergo” 3,0 % apmērā un AS „Sadales tīkls” 2,5 % apmērā, vidējais darbinieka darba stāžs atlaišanas brīdī; valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu 2018. gada likme un turpmākajos gados ir 24,09 %.

Uzkrājumu apmērs novērtēts atbilstoši prognozētai nākotnes saistību vērtībai 2017. gada 31. decembrī, izmantojot vienotu Latvenergo koncernā pieņemto diskontēšanas likmi 1,093 %. Diskonta likmi veido 5 gadu EUROSAP likme 0,314 % un uzņēmuma riska prēmija 0,779 % (noteikta balstoties uz AS „Latvenergo” emitēto obligāciju ienesīguma uzcenojumu virs tirgus likmes).

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko darba attiecību izbeigšanas pabalstu aprēķina ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

EUR'000

Pieņēmumi	Novērtēšanas datums	Koncerns						Mātesabiedrība					
		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību vidējais ilgums		Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību vidējais ilgums	
		pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu darba attiecību izbeigšanas pabalstiem izmaiņas	31/12/2017	(134)	138	261	(254)	53	(53)	(68)	71	69	(67)	15	(15)

c) Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	2 215	2 365	1 191	1 160
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā	49	(150)	29	31
Pārskata gada beigās	2 264	2 215	1 220	1 191

Uzkrājumu summa apkārtējās vides aizsardzībai 2 264 tūkstošu EUR apmērā (31/12/2016: 2 215 tūkst. EUR) koncernā ietver AS „Latvenergo” aplēstās izmaksas 1 220 tūkstošu EUR apmērā saistībā ar Rīgas TEC-1 pelnu lauku sakopšanu atbilstoši ar Lielrīgas Reģionālās vides pārvaldes pieprasījumiem un šī projekta tehniski ekonomiskās izpētes rezultātiem (31/12/2016: 1 191 tūkst. EUR) un SIA „Liepājas enerģija” izveidotos uzkrājumus 1 044 tūkstošu EUR apmērā apkārtējās vides sanācijai (31/12/2016: 1 024 tūkst. EUR). Uzkrājumu apjomi ir aprēķināti, ņemot vērā būvniecības izmaksu izmaiņas (dati iegūti no Centrālās statistikas pārvaldes).

23. Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
I) Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
a) no līgumiem ar klientiem				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	142 132	141 817	–	–
	142 132	141 817	–	–
b) no nomas				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	4 319	4 787	–	–
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	18 056	3 483	423	444
	22 375	8 270	423	444
c) pārējie				
Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	285 109	–	285 109	–
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	43 159	45 013	270	304
Nākamo periodu ieņēmumi no bez atlīdzības saņemtajiem pamatlīdzekļiem	283	307	283	307
	328 551	45 320	285 662	611
KOPĀ ilgtermiņa pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	493 058	195 407	286 085	1 055

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
II) Īstermiņa nākamo periodu ieņēmumi				
a) no līgumiem ar klientiem				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	12 247	11 605	–	–
Nākamo periodu ieņēmumi no efektīvās atļautās slodzes izmantošanas (sadales pakalpojums)	253	–	–	–
	12 500	11 605		
b) no nomas				
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	449	449	–	–
	449	449	–	–
c) pārējie				
Pārējie nākamo periodu ieņēmumi	121	57	20	20
Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	29 304	–	29 304	–
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	1 854	1 911	34	39
	31 279	1 968	29 358	59
KOPĀ īstermiņa pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	44 228	14 022	29 358	59
KOPĀ pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	537 286	209 429	315 443	1 114

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēgumu maksas kustība
(ilgtermiņa un īstermiņa daļa)

EUR'000

	Koncerns		Mātesabiedrība	
	2017	2016	2017	2016
Pārskata gada sākumā	209 429	209 860	1 114	1 192
Saņemtie nākamo periodu ieņēmumi (finansējums)	14 707	2 249	–	–
Saņemtās pieslēgumu maksas	12 848	11 097	–	–
Saņemtie ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu	314 413	–	314 413	–
Iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķinā (6. pielikuma pozīcijā „Pārējie ieņēmumi”)	(14 111)	(13 777)	(84)	(78)
Pārskata gada beigās	537 286	209 429	315 443	1 114

Nākamo periodu ieņēmumi no dotācijas par TEC uzstādīto elektrisko jaudu

2017. gada oktobrī mātesabiedrība pieteicās vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus atsakoties turpmāk saņemt 75 % no ikgadējiem elektriskās jaudas maksājumiem Rīgas TEC-1 un TEC-2 koģenerācijas stacijām. Vienreizējā kompensācija aprēķināta 75 % apmērā no diskontētās nākotnes garantētās maksas par uzstādītajām elektriskajām jaudām. 2017. gada 21. novembrī Ministru kabinets pieņēma lēmumu par vienreizējas garantētās maksas par koģenerācijas elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu izmaksu AS „Latvenergo”, tāpēc mātesabiedrība saņēma valsts dotāciju 454 413 tūkstoši EUR.

Dotācija ir sadalīta divās daļās un atzīta atbilstoši grāmatvedības politikai, kas norādīta 2.20 a pielikumā:

- 1) beznosacījuma dotācija 140 000 tūkstoši EUR apmērā atzīta „Pārējos ieņēmumos” (7. pielikums) koncerna un mātesabiedrības 2017. gada peļņas vai zaudējuma aprēķinā
- 2) dotācija, kurai piemēroti nosacījumi, 314 413 tūkstoši EUR apmērā atzīta kā nākamo periodu ieņēmumi koncerna un mātesabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli un būs lineāri attiecināma uz ieņēmumiem līdz nosacījumu izpildei atbalsta perioda laikā līdz 2028. gada 23. septembrim.

Pēc Ministru kabineta rīkojuma Nr.685 pieņemšanas 2017. gada 28. novembrī tika noslēgts trīspusējs līgums starp Latvijas Republiku (ko pārstāv Ekonomikas ministrija), mātesabiedrību un tās meitassabiedrību AS „Energijas publiskais tirgotājs” (Publiskais tirgotājs) par vienreizējas kompensācijas īstenošanu. Atbilstoši līgumam Publiskais tirgotājs ir atzinis prasījumu pret Valsti par vienreizējas kompensācijas 454 413 tūkstoši EUR apmērā īstenošanu. Šī summa atzīta kā saņemamā valsts dotācija koncerna finanšu pārskatos (17. pielikums). Lai AS „Energijas publiskais tirgotājs” nodrošinātu kompensācijas finansējumu, mātesabiedrība ir noslēgusi vienošanos par aizdevuma izsniegšanu tādā apmērā, kas sakrīt ar saņemamās dotācijas apmēru (skatīt 25. f pielikumu).

Kompensācija ir finansēta, izmantojot valsts kā mātesabiedrības akcionāra tiesības samazināt mātesabiedrības pamatkapitālu. Kā atklāts 27. pielikumā, pēc pārskata gada beigām 2018. gada martā, mātesabiedrība samazinājusi savu akciju kapitālu 454 413 tūkstoši EUR apmērā. Vēlāk 2018. gada martā, atbilstoši trīspusējam līgumam, mātesabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju no valsts. Atbilstoši šī paša līguma nosacījumiem, šajā pašā datumā mātesabiedrība ir veikusi savstarpējo ieskaitu ar Publisko tirgotāju (skatīt 27. pielikumu).

24. Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Finanšu saistības:				
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	75 395	54 366	68 820	66 805
Parādi par elektroenerģiju un dabasgāzi	21 094	20 275	933	465
Uzkrātās saistības	10 093	7 315	4 722	3 452
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	9 160	6 599	4 866	475
KOPĀ finanšu saistības	115 742	88 555	79 341	71 197
Nefinanšu saistības:				
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	15 919	12 536	9 025	5 583
Saņemtie avansa maksājumi	11 784	12 845	4 993	7 205
Pārējās īstermiņa saistības	3 627	3 881	1330	1 584
KOPĀ nefinanšu saistības	31 330	29 262	15 348	14 372
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	147 072	117 817	94 689	85 569

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

25. Darījumi ar saistītajām pusēm

Mātessabiedrība un netieši arī citas koncerna sabiedrības ir Latvijas valsts kontrolē. Koncerna un mātessabiedrības saistītās puses ir mātessabiedrības akcionārs, kurš kontrolē koncernu vai kuram ir būtiska ietekme uz mātessabiedrību, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību valdes locekļi, padomes locekļi, kā arī mātessabiedrības uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas, kā arī jebkurai no iepriekš minētajām privātpersonām tuvs ģimenes loceklis, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Parastie tirdzniecības darījumi ar Latvijas valdību, ieskaitot ministrijas un valsts aģentūras, kā arī darījumi ar valsts kontrolētām kapitālsabiedrībām, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem nav uzskatāmi par darījumiem ar saistītām pusēm. Darījumu kvantificēšana ar šīm saistītajām pusēm nav iespējama plašā Latvenergo koncerna un mātessabiedrības klientu skaita dēļ.

a) ieņēmumi un izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm

EUR'000

	Mātessabiedrība	
	2017	2016
Ieņēmumi:		
– meitassabiedrības	155 338	172 522
	155 338	172 522
Izmaksas:		
– meitassabiedrības	344 038	360 421
	344 038	360 421
<i>tai skaitā izmaksas no darījumiem ar meitassabiedrībām, kas atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā:</i>		
– AS „Sadales tīkls”	332 172	346 753
– AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	520	534
	332 692	347 287

b) gada beigu bilances atlikumi, kas ir radušies no pārdotām/iepirktām precēm un sniegtajiem/saņemtajiem pakalpojumiem

EUR'000

	Koncerns		Mātessabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Avansa maksājums par krājumiem:				
– meitassabiedrības (16. pielikums)*	–	–	–	16 682
	–	–	–	16,682
Debitoru parādi:				
– meitassabiedrības (17. a pielikums)	–	–	17 435	14 851
	–	–	17 435	14 851
Kreditoru saistības:				
– meitassabiedrības	–	–	30 994	33 267
– pārējās saistītās personas**	281	236	88	98
	281	236	31 082	33 365

* avansa maksājums meitassabiedrībai *Elektrum Eesti OÜ*

** AS „Pirmais Slēgtais Pensiju fonds”

c) uzkrātie ieņēmumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm EUR'000

	Koncerns		Mātesabsabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– par pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem (17. a pielikums)	–	–	3 199	5 581
– par aizdevuma procentu ieņēmumiem (17. a pielikums)	–	–	1 875	2 170
	–	–	5 074	7 751

d) uzkrātās saistības, kas radušās no darījumiem ar saistītajām pusēm EUR'000

	Koncerns		Mātesabsabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
– par iepirtajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem	–	–	1 176	826
	–	–	1 176	826

Koncernā un mātesabsabiedrībā pārskata gadā nav veikta to saistību vai parādu norakstīšana, kas radušies no darījumiem starp saistītajām pusēm, pamatojoties uz to, ka visi parādi ir atgūstami.

Debitoru un kreditoru parādi pret saistītajām pusēm ietver atlikumus par sniegtajiem vai saņemtajiem pakalpojumiem un precēm. Gada beigās par šiem atlikumiem nav saņemts vai sniegts nodrošinājums.

Latvenergo koncerna vadības atbildība iekļauj koncerna sabiedrību valdes locekļu, mātesabsabiedrības padomes un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atbildību. Mātesabsabiedrības vadības atbildība iekļauj mātesabsabiedrības valdes un padomes locekļu un uzraudzības institūcijas (Revīzijas komitejas) atbildību. Informācija atklāta 9. pielikumā.

Mātesabsabiedrības akcionāram izmaksāto dividenžu apjoms un ieguldījumi pamatkapitālā ir atspoguļoti attiecīgi 20. b un 19. pielikumā.

e) ilgtermiņa aizdevumi saistītajām pusēm (mātesabsabiedrība)

Ar AS „Latvijas elektriskie tīkli” noslēgtie ilgtermiņa aizdevuma līgumi

EUR'000			
Līguma noslēgšanas datums	Aizdevumu līgumu pamatsumma	Procentu likme	Atmaksas termiņš
01/04/2011	97 467	6 mēnešu EURIBOR + pievienotā likme	01/04/2025
03/09/2013	44 109	Fiksēta likme	10/09/2023
10/06/2016*	156 500	Fiksēta likme	10/06/2027
KOPĀ	298 076		

* 2017. gada 31. decembrī aizdevuma līguma ietvaros izsniegtā aizdevuma summa ir 45 000 tūkstoši EUR, ar atmaksas termiņu 2027. gada 10. jūnijā 2017.gadā izsniegtajam aizdevumam 30 000 tūkstoši EUR apmērā un ar atmaksas termiņu 2026. gada 10. jūnijā 2016.gadā izsniegtajam aizdevumam 15 000 tūkstoši EUR apmērā

Kopējā neatmaksātā ilgtermiņa aizdevumu summa 2017. gada 31. decembrī bija 93 883 tūkstoši EUR (31/12/2015: 75 229 tūkstoši EUR), t. sk. īstermiņa daļa aizdevumam, kas jāatmaksā 2018. gadā – 8 490 tūkstoši EUR (31/12/2016: 12 931 tūkstoši EUR). 2017. gada 31. decembrī 17 % (31/12/2016: 29 %) no izsniegtajiem aizdevumiem AS „Latvijas elektriskie tīkli” bija noteikta mainīga procentu likme, kuru

ietekmēja starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme ilgtermiņa aizdevumiem bija 2,36 % (2016: 2,69 %). Ilgtermiņa aizdevumi nav nodrošināti ar ķīlu vai kādā citādā veidā.

Ilgtermiņa aizdevuma AS „Latvijas elektriskie tīkli” sadalījums pēc atmaksas termiņiem

EUR'000		
	Mātesabsabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizdevums:		
– 1 gads vai mazāk	8 490	12 931
– 1 – 5 gadi	64 790	30 866
– virs 5 gadiem	20 603	31 432
	93 883	75 229

Ar AS „Sadales tīkls” noslēgtie ilgtermiņa aizdevuma līgumi

EUR'000			
Līguma noslēgšanas datums	Aizdevumu līgumu pamatsumma	Procentu likme	Atmaksas termiņš
29/09/2011	316 271	6 mēnešu EURIBOR + pievienotā likme	01/09/2025
06/02/2013	42 686	Fiksēta	10/09/2022
18/09/2013	42 686	Fiksēta	10/08/2023
29/10/2014	90 000	Fiksēta	10/09/2024
20/10/2015	90 000	Fiksēta	21/10/2025
22/08/2016	60 000	Fiksēta	22/08/2026
22/08/2016	50 000	Fiksēta	14/06/2027
KOPĀ	691 643		

Kopējā neatmaksātā ilgtermiņa aizdevuma summa 2017. gada 31. decembrī bija 363 497 tūkstoši EUR (31/12/2016: 362 376 tūkstoši EUR), t. sk. īstermiņa daļa aizdevumam, kas jāatmaksā 2018. gadā – 50 915 tūkstoši EUR (31/12/2016: 48 880 tūkstoši EUR). 2017. gada 31. decembrī 16 % (31/12/2016: 21 %) no izsniegtajiem aizdevumiem AS „Sadales tīkls” bija noteikta mainīga procentu likme, kuru ietekmēja starpbanku 6 mēnešu EURIBOR likmes izmaiņas. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme ilgtermiņa aizdevumiem bija 1,84 % (2016. gadā: 1,96 %). Aizdevumi nav nodrošināti ar ķīlu vai kādā citādā veidā.

Ilgtermiņa aizdevuma AS „Sadales tīkls” sadalījums pēc atmaksas termiņiem

EUR'000		
	Mātesabsabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgtermiņa aizdevums:		
– 1 gads vai mazāk	50 915	48 880
– 1 – 5 gadi	238 425	220 023
– virs 5 gadiem	74 157	93 473
	363 497	362 376

f) Īstermiņa aizdevumi saistītajām pusēm (mātesabiedrība)

Finanšu darījumi starp saistītajām pusēm tiek veikti, izmantojot īstermiņa aizdevumus nolūkā efektīvi un centralizēti pārvaldīt Latvenergo grupas uzņēmumu finanšu līdzekļus, izmantojot Grupas kontus. Pārskata gadā AS „Latvenergo” izsniedza aizdevumus meitassabiedrībām saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme bija 0,52 % (2016: 0,55 %).

Pārskata periodā AS „Energijas publiskais tirgotājs” saņēma īstermiņa aizņēmumus no AS „Latvenergo” atbilstoši savstarpēji noslēgtajam līgumam „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”, izmantojot Grupas kontus.

2017. gada 31. martā starp AS „Latvenergo” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par īstermiņa aizdevuma izsniegšanu 200 000 tūkstoši EUR apmērā, lai nodrošinātu AS „Energijas publiskais tirgotājs” nepieciešamos kredītlīdzekļus publiskā tirgotāja pienākumu veikšanai un obligātā iepirkuma funkciju administrēšanai. Aizdevuma gada procentu likme ir fiksēta 1,000 % apmērā (2016: 1,000 %). Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2018. gada 31. marts. AS „Latvenergo” izsniedza un AS „Energijas publiskais tirgotājs” pieņēma aizdevumu vai tā daļu katra kalendārā mēneša pēdējā dienā, pārformējot AS „Energijas publiskais tirgotājs” uz tekošā kalendārā mēneša pēdējās kalendārās dienas beigām esošās īstermiņa kredītsaistības pret AS „Latvenergo”. 2017. gada 31. decembrī neto vērtībā neatmaksātā īstermiņa aizdevuma summa ir 150 231 tūkstoši EUR (31/12/2016: 129 936 tūkstoši EUR).

2017. gada 29. novembrī starp AS „Latvenergo” un AS „Energijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par īstermiņa aizdevuma izsniegšanu 454 413 tūkstoši EUR apmērā. Aizdevuma summa ir vienāda ar saņemamo valsts dotāciju (23. pielikums) un aizdevums ir paredzēts, lai nodrošinātu AS „Energijas publiskais tirgotājs” finanšu līdzekļus vienreizējās kompensācijas finansēšanai (skatīt 23. pielikumu). Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2018. gada 11. aprīlis un aizdevums ir atmaksāts pēc pārskata gada beigām, izmantojot līdzekļus, kas iegūti AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšanas rezultātā (27. pielikums).

Ilgttermiņa un īstermiņa aizdevumi:

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Ilgttermiņa aizdevumi meitassabiedrībām		
AS „Sadales tīkls”	312 582	313 497
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	85 394	63 883
Kopā ilgttermiņa aizdevumi	397 976	377 380
Ilgttermiņa aizdevumu īstermiņa daļa		
Sadales tīkls AS	50 914	48 880
Latvijas elektriskie tīkli AS	8 490	11 345
Īstermiņa aizdevumi meitassabiedrībām		
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	1 294	3 678
AS „Sadales tīkls”	28 157	41 651
<i>Elektrum Eesti OÜ</i>	5 134	5 046
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	2 172	4 788
AS „Energijas publiskais tirgotājs”	604 644	129 936
Kopā īstermiņa aizdevumi	700 805	245 324
Kopā aizdevumi meitassabiedrībām	1 098 781	622 704

Izmaiņas aizdevumos

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	31/12/2017	31/12/2016
Pārskata gada sākumā	622 704	624 577
Izsniegti īstermiņa aizdevumi (neto)	536 302	78 446
Atmaksāti ilgttermiņa aizdevumi	(60 225)	(80 319)
Pārskata gada beigās	1 098 781	622 704

Saņemtie procenti no saistītajām pusēm

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	2017	2016
Saņemtie procenti	1 682	1 408
	1 682	1 408

g) Samaksātie procenti saistītajām pusēm (mātesabiedrība)

Finanšu darījumi starp saistītajām pusēm tiek veikti, izmantojot īstermiņa aizņēmumus nolūkā efektīvi un centralizēti pārvaldīt Latvenergo grupas uzņēmumu finanšu līdzekļus, izmantojot Grupas kontus. Pārskata gadā AS „Latvenergo” saņēma aizņēmumus no meitassabiedrībām saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu „Par savstarpējo finanšu resursu nodrošināšanu”. 2017. gada laikā vidējā efektīvā aizdevumu procentu likme bija 0,52 % (2016: 0,55 %). Pārskata gada beigās AS „Latvenergo” nebija aizņēmumu no saistītajām pusēm (31/12/2016: nulle).

EUR'000

	Mātesabiedrība	
	2017	2016
Samaksātie procenti	41	51
	41	51

26. Nākotnes saistības un iespējamās saistības

2017. gada 31. decembrī koncernam ir nākotnes saistības 225,6 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 264,7 miljoni EUR) un mātesabiedrībai ir nākotnes saistības 105,2 miljonu EUR apmērā (31/12/2016: 150,1 miljoni EUR) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.

AS „Latvenergo” ir noslēgti līgumi ar *RJSC Power Machines* par Pļaviņu HES hidroagregātu HA1 un HA3 un Ķeguma HES hidroagregātu HA5, HA6 un HA7 rekonstrukciju līdz 2020. gadam par kopējo līgumu summu 78,0 miljoni EUR. Nākotnes saistības, kuras bilances datumā nav iestājušās, ir 28,2 miljoni EUR.

2018. gada 26. janvārī *U.S. Department of Treasury Office of Foreign Assets Control* (turpmāk – “OFAC”) publicēja paziņojumu par personām uz kurām attiecināmas ASV noteiktās sankcijas, atbilstoši šim paziņojumam *RJSC Power Machines* ir pakļautas augstākminētajām sankcijām. Tā rezultātā projekta beigu termiņš varētu pagarināties, jo pusēm nav iespējams veikt savstarpējos norēķinus. AS „Latvenergo” 2018. gada 9. martā ir iesniegusi pieteikumu OFAC ar lūgumu ļaut turpināt līgumu saistību izpildi ar *Power Machines*, lai pabeigtu Pļaviņu HES hidroagregātu un Ķeguma HES hidroagregātu rekonstrukciju. OFAC negatīva lēmuma rezultātā ir iespējami pušu savstarpēji nākotnes prasījumi, bet to apjomu šobrīd nav iespējams noteikt.

2017. gadā AS „Latvenergo” ir izsniegusi atbalsta vēstules savām meitassabiedrībām AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli”, ar ko apliecina, ka AS „Latvenergo” kā meitassabiedrību kapitāla daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai meitassabiedrības tiktu vadītas tā, lai tām būtu pietiekami finanšu līdzekļi un lai tās spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības.

Āris Žīgurs

valdes priekšsēdētājs

Guntars Balčūns

valdes loceklis

Uldis Bariss

valdes loceklis

Māris Kuņickis

valdes loceklis

Liāna Ķeldere

AS „Latvenergo” Grāmatvedības direktore

2018. gada 17. aprīlī

27. Notikumi pēc pārskata gada beigām

2018. gada 29. martā starp AS „Latvenergo” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir noslēgta vienošanās par noslēgtā aizņēmuma līguma ar AS „Latvenergo” pagarināšanu uz vienu gadu – līdz 2019. gada 31. martam līdz 150 milj. EUR apmērā.

2018. gada martā starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's* ir apstiprinājusi AS „Latvenergo” kredītreitingu, novērtējot to kā Baa2, stabils. Reitinga ir saglabāts nemainīgi stabils jau vairākus gadus, apliecinot uzņēmuma darbības drošumu un finansiālo uzticamību.

Atbilstoši 2017. gada 24. novembra akcionāru sapulces lēmumam, 2018. gada 20. martā reģistrētas izmaiņas AS „Latvenergo” pamatkapitālā. AS „Latvenergo” pamatkapitāls ir samazināts 454 413 tūkstoši EUR apmērā, ņemot vērā 2017. gada 21. novembra Ministru kabineta rīkojumu par 75 procentu valsts nākotnes saistību samazināšanu pret AS „Latvenergo” attiecībā uz Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2, apmaiņā pret vienreizēju kompensāciju 454 413 tūkstoši EUR apmērā (23. pielikums). Kompensācija tiek finansēta, izmantojot līdzekļus, kas iegūti AS „Latvenergo” pamatkapitāla samazināšanas rezultātā.

Vēlāk 2018. gada 26. martā, atbilstoši trīspusējam līgumam, mātesabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju no valsts. Atbilstoši šī paša līguma nosacījumiem, šajā pašā datumā mātesabiedrība ir veikusi savstarpējo ieskaitu ar Publisko tirgotāju. Šo darbību rezultātā samazināta obligātā iepirkuma komponente – no 2018. gada 1. janvāra tā ir 25,79 eiro/MWh līdzšinējās 26,79 eiro/MWh vietā jeb mazāka par 1 eiro / MWh. Latvijas valdība pašreiz apsver jautājumu par turpmāku OIK samazinājumu.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu finanšu pārskatus par gadu, kurš beidzas 2017. gada 31. decembrī.

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” akcionāram

Atzinums

Mēs esam veikuši AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību („Koncerns”) pievienotajā gada pārskatā ietvertā konsolidētā finanšu pārskata un AS „Latvenergo” („Koncerna mātes sabiedrība”) finanšu pārskata, kas atspoguļots no 11. līdz 65. lappusei, revīziju. Pievienotais finanšu pārskats ietver 2017. gada 31. decembra finanšu stāvokļa pārskatus, peļņas vai zaudējumu aprēķinus, visaptverošo ienākumu pārskatus, pašu kapitāla izmaiņu pārskatus un naudas plūsmas pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, kā arī finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotais Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu stāvokli 2017. gada 31. decembrī un par to darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām gadā, kas noslēdzās 2017. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, tālāk izklāstīti mūsu ziņojuma sadaļā „Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju”. Mēs esam neatkarīgi no Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskata revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši pārējos Revīzijas pakalpojumu likumā un SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas principus. Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie, kas saskaņā ar mūsu profesionālo spriedumu finanšu pārskata revīzijas gaitā bijuši visnozīmīgākie. Šos jautājumus mēs aplūkojam, gan veicot Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatu revīziju kopumā, gan sagatavojot mūsu atzinumu par šo finanšu pārskatu. Atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem mēs nesniedzam. Par katru tālāk ziņojumā minēto jautājumu mēs esam snieguši informāciju par to, kā attiecīgais jautājums ticis aplūkots un risināts mūsu veiktās revīzijas gaitā.

Mēs esam izpildījuši šī ziņojuma sadaļā “Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju” minētos pienākumus, tajā skaitā arī attiecībā uz šiem jautājumiem. Līdz ar to mūsu revīzijas ietvaros tika veiktas procedūras, kas piemērojamas atbilstoši mūsu veiktajam risku novērtējumam saistībā ar būtiskām neatbilstībām, kas varētu būt radušās finanšu pārskatā. Mūsu revīzijas procedūru rezultāti, tajā skaitā to procedūru rezultāti, kas tika piemērotas tālāk minētajiem jautājumiem, sniedz pietiekamu pamatu mūsu revīzijas atzinumam par pievienoto Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatu.

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
<i>Ieņēmumu atzīšana no līgumiem ar klientiem (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
2017. gadā Koncerns un Koncerna Mātes sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzina ieņēmumus no līgumiem ar klientiem attiecīgi 879 344 tūkst. EUR un 482 658 tūkst. EUR apmērā, kā minēts finanšu pārskata pielikuma 6. piezīmē. Pārskata gadā Koncerns un Koncerna Mātes sabiedrība pieņēma SFPS Nr. 15 “Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem” pirms šī standarta spēkā stāšanās datuma. Šī standarta pirmstermiņa pieņemšana būtiski neietekmēja Koncerna un Koncerna Mātes sabiedrības ieņēmumu atzīšanas principus, kā 2.29. piezīmē. Tomēr, nosakot ieņēmumu, tajā skaitā ieņēmumu no sadales sistēmas pieslēguma maksām, atzīšanai piemērojamos grāmatvedības uzskaites principus, vadība izmantoja būtiskus spriedumus, kā minēts 4. piezīmes d) punktā. Precīza ieņēmumu atzīšana enerģētikas nozarē ir daudz sarežģītāka nekā dažās citās nozarēs, ņemot vērā lielo skaitu klientu, gan privāto, gan korporatīvo, un dažādām grupām sniegto produktu un pakalpojumu klāstu.	Attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu mēs cita starpā piemērojam šādas revīzijas procedūras: • mēs iepazīnāmies ar ieņēmumu atzīšanas un novērtēšanas principiem, kas piemēroti elektroenerģijas piegādes, ar elektroapgādi saistīto pakalpojumu sniegšanas un elektroenerģijas sadales procesā gūtajiem ieņēmumiem; • mēs veicām uz informācijas tehnoloģijām balstīto manuālo kontroļu testēšanu, kas iesaistītas elektroenerģijas piegādes, ar elektroapgādi saistīto pakalpojumu sniegšanas un elektroenerģijas sadales procesā gūto ieņēmumu atzīšanā un novērtēšanā; • mēs veicām IT sistēmas kontroļu testēšanu, kas iesaistītas ieņēmumu grāmatošanā, Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības klientiem izrakstīto rēķinu summu aprēķināšanā un naudas ieņēmumu salīdzināšanā ar klientu kontiem; • mēs ieguvām izlases kārtā izvēlēto lielāko ārējo klientu apliecinājumus par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības atzītajiem ieņēmumiem no siltumenerģijas pārdošanas; • mēs veicām analītiskās pārbaudes procedūras, izstrādājot ieņēmumu prognozi, pamatojoties uz galvenajiem darbības rādītājiem, tajā skaitā, ņemot vērā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības klientu skaitu un sastāvu, elektroenerģijas piegādes apjomus, elektroenerģijas cenu izmaiņas un salīdzinot mūsu analīzes rezultātus ar iepriekšējā perioda rezultātiem; un

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
Ņemot vērā dažādos ar klientiem noslēgto līgumu nosacījumus, kā arī atšķirīgās ieņēmumu plūsmas un katrā plūsmā iekļauto produktu veidus, tiek uzskatīts, ka ieņēmumu atzīšana ir salīdzinoši sarežģīts process un cita starpā prasa nodrošināt pastāvīgu kontroli darbības efektivitāti attiecībā uz dažādajām ieņēmumu plūsmu kategorijām. Ieņēmumu atzīšana mūsu revīzijai bija ļoti svarīga, ņemot vērā ieņēmumu būtiskumu attiecībā uz finanšu pārskatiem, iespējamo ietekmi no SFPS Nr. 15 pieņemšanas pirms šī standarta spēkā stāšanās datuma un ieņēmumu noteikšanā izmantotās produktu un cenu komponentes.	• mēs pārbaudījām atsevišķu izlases kārtā izvēlētu un neilgi pirms pārskata gada beigām veiktu ieņēmumu darījumu atzīšanu atbilstošajā uzskaites periodā. Attiecībā uz SFPS Nr. 15 pieņemšanu pirms tā stāšanās spēkā mēs cita starpā piemērojām šādas revīzijas procedūras: • mēs iepazināmies ar vadības sagatavoto SFPS Nr. 15 pieņemšanas ietekmes izvērtējumu; • mēs pārbaudījām SFPS Nr. 15 ieviešanu atbilstoši šajā standartā minētajām prasībām un attiecīgajām vadlīnijām. Mēs iesaistījām mūsu SFPS ekspertus, lai palīdzētu mums izvērtēt vadības izmantotos spriedumus un vērtējumus; • mēs pārbaudījām koriģēto salīdzinošo rādītāju aprēķinus; • mēs izlases kārtā testējām klientu līgumus un pārbaudījām vadības veikto SFPS Nr. 15 analīzi, lai izvērtētu, vai pārdošanas līgumos atbilstoši noteikti izpildes pienākumi un vai ieņēmumi no dažādu izpildes pienākumu izpildes atzīti saskaņā ar SFPS Nr. 15 prasībām. Mēs arī izvērtējām, vai informācija par ieņēmumiem, kas sniegta 2.29., 5. un 6. piezīmē, ir pietiekama un atbilstoša. Mēs arī izvērtējām, vai vadības sniegtā informācija par būtiskajiem spriedumiem un vērtējumiem attiecībā uz ieņēmumu atzīšanu (4. piezīmes d) punkts) ir pietiekama un atbilstoša.
<i>Daugavas hidroelektrostaciju (HES) pārvērtēšana (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
Kā izklāstīts finanšu pārskata pielikuma 2.6. piezīmē, pamatlīdzekļi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā vai pārvērtētajā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrātos zaudējumus no vērtības samazināšanās. Saskaņā ar 2.8. piezīmē minētajiem grāmatvedības uzskaites principiem atsevišķas pamatlīdzekļu kategorijas tiek regulāri pārvērtētas, taču ne retāk kā ik pēc pieciem gadiem.	Lai izvērtētu piemēroto pārvērtēšanas modeli, kā arī pieņēmumus un metodes, ko vadība izmantojusi pamatlīdzekļu pārvērtēšanā, mēs iesaistījām mūsu vērtēšanas ekspertus. Mēs kopā ar vadību un ārējo vērtētāju apspriedām izmantoto pārvērtēšanas modeli. Mēs arī pārbaudījām pārvērtēšanā izmantotos datus, izlases kārtā tos salīdzinot ar primārajiem datu avotiem. Mēs izvērtējām 14. piezīmes c) punktā atspoguļoto pārvērtēšanas rezultātu atzīšanu un novērtēšanu un salīdzinājām piemērotos uzskaites principus ar SFPS prasībām. Mūsu

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
Pārskata gadā atsevišķas Koncerna mātes sabiedrības uzskaitē esošās HES tika pārvērtētas, izmantojot ieņēmumu metodi (14. piezīmes c) punkts). Šīs pamatlīdzekļu kategorijas pārvērtēšanai vadība pieaicināja ārējo vērtētāju, kurš pārvērtēšanu veica 2017. gada 1. aprīlī. HES pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā pārvērtēšanas datumā iekļauts pašu kapitālā kā bruto pārvērtēšanas rezerve 22 167 tūkst. EUR apmērā (izņemot atliktā ienākuma nodokļa ietekmi) un pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības samazinājums 2 260 tūkst. EUR apmērā uzrādīts 2017. gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Šīs pamatlīdzekļu kategorijas pārvērtēšanā izmantotas būtiskas aplēses un pieņēmumi, piemēram, atbilstošas vērtēšanas metodes izvēle, pamatlīdzekļu atlikušā lietderīgās lietošanas laika noteikšana un fiziskā stāvokļa novērtēšana, tirgus zināšanas un vadības sniegtā informācija ārējiem ekspertiem par iepriekš veiktajiem darījumiem. Šis jautājums mūsu revīzijai ir viens no vissvarīgākajiem, ņemot vērā pārvērtēšanas apjomu un sarežģītību, kā arī informācijas par pārvērtēšanā izmantotajiem pieņēmumiem atklāšanas svarīgumu.	izvēlētās pamatlīdzekļu izlases kopas ietvaros mēs pārbaudījām atsevišķu darījumu uzskaiti Koncerna grāmatvedības sistēmā. Mēs arī izvērtējām, vai informācija par pamatlīdzekļu pārvērtēšanas metodi, pārvērtēšanas rezultātu un izmantotajiem pieņēmumiem, kas sniegta 4. piezīmes a) punkta III) apakšpunktā 14. piezīmes c) punktā ir pietiekama un atbilstoša.
<i>Pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās pārbaude (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
2017. gada 31. decembrī Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli atzīti pamatlīdzekļi attiecīgi 3 308 985 tūkst. EUR un 1 231 454 tūkst. EUR apmērā. Informācija par šiem pamatlīdzekļiem sniegta finanšu pārskata pielikuma 14. piezīmes a) punktā. Koncerns veicis aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi, pamatojoties uz elektroenerģijas sadales sistēmas aktīvu un elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu lietošanas vērtības aplēsēm. Koncerna mātes sabiedrība veikusi atsevišķu HES aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi (apvienoto Rīgas, Pļaviņu un Ķeguma HES aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi), kā arī Rīgas termoelektrostacijas aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudi. Vadība pieņēmusi, ka iepriekš minētās struktūrvienības katra ir atsevišķa nauda ienesoša vienība (NIV).	Visu četru NIV aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēs mēs iesaistījām mūsu vērtēšanas ekspertus, kuri palīdzēja mums novērtēt aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudes metodes, piemērotās diskonta likmes un citus būtiskus vadības pieņēmumus, kā minēts iepriekš. Kopā ar vadību mēs apspriedām aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēs izmantotās informācijas un datu piemērotību. Mēs salīdzinājām vissvarīgākos izmantotos datus ar primārajiem datu avotiem. Mēs salīdzinājām arī summas, kuras vadība izmantojusi naudas plūsmas prognozēs, ar iepriekšējo gadu rezultātiem, kā arī salīdzinājām prognozētās naudas plūsmas ar vadības apstiprinātajiem ilgtermiņa budžetiem.

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā par 2017. gadu papildus tika atzīts Rīgas termoelektrostacijas NIV aktīvu vērtības samazinājums 116 799 tūkst. EUR apmērā, kamēr pārējām NIV nekāds vērtības samazinājums aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudes rezultātā atzīts netika (14. piezīmes d) punkts). Elektroenerģijas sadales un pārvades sistēmas aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudē izmantotie vadības pieņēmumi ietver diskonta likmes izvēli, cenu prognozes galvenajām ieņēmumu plūsmām, kas ir atkarīgas no regulatora sniegta apstiprinājuma, un pieņēmumus saistībā ar kapitālieguldījumu plāniem, kā arī galīgās vērtības aprēķinu. HES vērtības samazināšanās pārbaudē izmantoti būtiski pieņēmumi saistībā ar diskonta likmes izvēli, elektrības cenas un saimnieciskās darbības izmaksu prognozēm un galīgās vērtības aprēķinu. Rīgas termoelektrostacijas NIV vērtības samazināšanās pārbaudē izmantoti būtiski pieņēmumi saistībā ar diskonta likmes izvēli, mainīgo ieņēmumu plūsmas prognozi, ņemot vērā tiesību aktos noteikto koģenerācijas vienības jaudas komponentes maksājumus, un galīgās vērtības aprēķinu. Aktīvu vērtības samazināšanās pārbaude mūsu revīzijai bija svarīga, jo tā ietver būtiskus vadības vērtējumus, kas izmantoti naudas plūsmu prognožu sagatavošanā.	Mēs arī izvērtējām, vai informācija par aktīvu vērtības samazināšanās pārbaudēm un to rezultātiem, kas sniegta 4. piezīmes a) punkta II) apakšpunktā un 14. piezīmes d) punktā, ir pietiekama un atbilstoša.
<i>Valsts dotācijas Rīgas termoelektrostacijai (Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība)</i>	
2017. gada oktobrī Latvijas Republikas Ministru kabinets izdeva rīkojumu, kas nosaka ka kritērijiem atbilstoši elektroenerģijas ražotāji, kas saņem garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām, var pieteikties vienreizējas kompensācijas saņemšanai no valsts, vienlaikus piekrītot turpmāk saņemt valsts dotācijas mazākā apmērā, proti, šāds samazinājums tādā gadījumā atbilstu 75% no diskontētās nākotnes garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām. Pārējie 25% tiktu izmaksāti kritērijiem atbilstošiem elektroenerģijas ražotājiem saskaņā ar iepriekšējo rīkojumu.	Mēs apspriedām šo darījumu ar vadību un guvām izpratni par tā pamatojumu un juridiskajiem aspektiem. Mūsu veiktās revīzijas procedūras cita starpā ietvēra arī detalizētu iepazīšanos ar attiecīgajiem tiesību aktiem un minēto Ministru kabineta rīkojumu. Mēs izskatījām arī attiecīgo līgumu saturu, dokumentus un informāciju, ko mums tika iesniegusi Koncerna mātes sabiedrības vadība.

Galvenie revīzijas jautājumi	Galvenajiem revīzijas jautājumiem piemērotās procedūras
Koncerna mātes sabiedrībai pieder divas kritērijiem atbilstošas ražotnes Rīgas TEC-1 un TEC-2, un tā ir tiesīga saņemt garantētās maksas par uzstādītajām elektroenerģijas ražošanas jaudām līdz 2028. oktobrim. 2017. gada novembrī Koncerna mātes sabiedrība pieteicās un saņēma valsts kompensāciju par šīm ražotnēm. Kā minēts finanšu pārskata pielikuma 23. piezīmē, saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Koncerna mātes sabiedrībai piešķirta valsts dotācija 454 413 tūkst. EUR apmērā. Saskaņā ar šo rīkojumu dotācija ir sadalīta divās daļās: 1) beznosacījuma dotācija 140 000 tūkst. EUR apmērā, kas nodrošina tūlītēju atbalstu 2017. gadā, atzīta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā par 2017. gadu (7. piezīme); 2) dotācija 314 413 tūkst. EUR apmērā, kas piešķirta līdz 2028. gadam ar nosacījumu, ka turpmāk tiks ievēroti Rīgas termoelektrostacijas darbībai piemērotie nosacījumi. 2017. gada 31. decembrī šī summa atzīta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli kā nākamo periodu ieņēmumi (23. piezīme) un turpmāk atbalsta perioda laikā tiks lineāri attiecināta uz ieņēmumiem līdz 2028. gada oktobrim. Saskaņā ar iepriekš minēto Ministru kabineta rīkojumu un saistītajiem tiesību aktiem valsts dotāciju finansē Ekonomikas ministrija, kas pārstāv valsti kā vienīgo Koncerna mātes sabiedrības akcionāru. 2017. gada novembrī Koncerna mātes sabiedrība, tās meitas sabiedrība AS "Enerģijas publiskais tirgotājs (šī darījuma aģents) un Ekonomikas ministrija noslēdza trīspusēju līgumu par valsts dotācijas finansēšanu. Saskaņā ar šī līguma nosacījumiem un Koncerna mātes sabiedrības akcionāra lēmumu valsts dotācija tiks finansēta, samazinot Koncerna mātes sabiedrības pamatkapitālu piešķirtās dotācijas apmērā. Līdz ar to pēc pārskata gada beigām Koncerna mātes sabiedrība samazināja savu pamatkapitālu par 454 413 tūkst. EUR. Atbilstoši trīspusējam līgumam Koncerna mātes sabiedrība ir nokārtojusi savas saistības pret Ekonomikas ministriju par kapitāla samazināšanu, veicot savstarpējo ieskaitu par saņemamo dotāciju (27. piezīme). Minētie darījumi ir neparasti un būtiski Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatiem. Līdz ar to tie bija svarīgi arī mūsu veiktajai revīzijai.	Mēs izvērtējām piemērotos grāmatvedības uzskaites principus un salīdzinājām minētajā rīkojumā un līgumos minētās summas. Mēs arī izskatījām SGS Nr. 20 "Valsts dotāciju uzskaitē un informācijas atklāšana par valsts palīdzību" un izvērtējām, vai grāmatvedības sistēmā uzrādītās summas un finanšu pārskatos sniegtā informācija atbilst SGS Nr. 20 prasībām. Mēs izvērtējām arī notikumus pēc pārskata gada beigām. Mēs izvērtējām 27. piezīmē sniegto informāciju, iepazīstoties ar attiecīgajiem dokumentiem par pamatkapitāla samazināšanu un savstarpējo ieskaitu, kā minēts iepriekš. Mēs arī izvērtējām, vai 7., 23. un 27. piezīmē sniegtā informācija, kā arī 2.20. piezīmē sniegtā informācijas par piemērotajiem grāmatvedības uzskaites principiem ir pietiekama un atbilstoša.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības vadība. Cita informācija ietver:

- vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 5. līdz 10. lappusei;
- paziņojumu par korporatīvo pārvaldību par 2017. gadu, kas sniegts atsevišķā AS „Latvenergo” vadības sagatavotā ziņojumā un pieejams AS „Latvenergo” mājas lapā <http://www.latvenergo.lv> sadaļā „Investoriem”,
- nefinanšu paziņojumu, kas iekļauts pievienotā gada pārskata vadības ziņojuma 8. lappusē

Cita informācija neietver finanšu pārskatu un mūsu revidentu ziņojumu par šo finanšu pārskatu.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatu neattiecas uz šo citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā „Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām”.

Saistībā ar finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskata vai no mūsu revīzijas gaitā iegūtajām zināšanām un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Koncernu un Koncerna mātes sabiedrību un to darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir par to ziņot. Mūsu uzmanības lokā šajā ziņā nav nonākuši nekādi apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktas vēl citas ziņošanas prasības attiecībā uz vadības ziņojumu, paziņojumu par korporatīvo pārvaldību un nefinanšu ziņojumu. Šīs papildu prasības nav ietvertas SRS.

Mūsu pienākums ir izvērtēt, vai vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- vadības ziņojumā par finanšu gadu, par kuru ir sagatavots finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatam, un
- vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta trešajā daļā noteiktajām prasībām.

Mūsaprāt, paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.² panta trešajā daļā noteiktajām prasībām.

Turklāt, saskaņā ar Latvijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums revidentu ziņojumā ir sniegt informāciju par to, vai Koncerna mātes sabiedrība ir sagatavojusi nefinanšu paziņojumu un vai nefinanšu paziņojums ir iekļauts vadības ziņojumā vai sagatavots kā atsevišķa gada pārskata sastāvdaļa, vai ir iekļauts Koncerna mātes sabiedrības konsolidētā nefinanšu paziņojumā.

Mēs informējam, ka Koncerna mātes sabiedrības ir sagatavojusi konsolidēto nefinanšu paziņojumu un ka tas ir iekļauts vadības ziņojumā.

Vadības un personu, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, atbildība par finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno likvidēt Koncernu un Koncerna mātes sabiedrību vai pārtraukt to darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības likvidēšana vai darbības pārtraukšana.

Personas, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, ir atbildīgas par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šo finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, mēs visā revīzijas gaitā izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas krāpšanas radītas neatbilstības, ir augstāks nekā kļūdu izraisītu neatbilstību risks, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, maldinošas informācijas sniegšanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku piemērotību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem. Ja šāda informācija finanšu pārskatā nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Koncerns un Koncerna mātes sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārējo finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, tajā skaitā pielikumā atklāto informāciju un to, vai finanšu pārskats patiesi atspoguļo tā pamatā esošos darījumus un notikumus.
- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Koncerna sabiedrību finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Koncerna revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidentu atzinumu.

Personām, kurām uzticēta Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības pārvalde, mēs cita starpā sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārraudzība, mēs sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību un objektivitāti, un lai sniegtu informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatot uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams – par drošības pasākumiem šādas ietekmes ierobežošanai.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārraudzība, esam noteikuši tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem pārskata perioda finanšu pārskata revīzijai un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstam šos jautājumus revidentu ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērto tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Citi paziņojumi un apstiprinājumi, kas iekļaujami revidentu ziņojumā saskaņā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību aktu prasībām, ja revīzijas pakalpojumi sniegti sabiedriskas nozīmes struktūrām

Par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidentiem AS "Latvenergo" akcionārs mūs pirmo reizi iecēla 2011. gada 1. jūnijā. Ar akcionāra lēmumu mēs katru gadu tikām atkārtoti iecelti par Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidentiem, tādējādi esam bijuši Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības revidenti 6 gadus pēc kārtas.

Mēs apstiprinām, ka:

- mūsu revidentu atzinums saskan ar papildu ziņojumu, kas tika iesniegts Koncerna mātes sabiedrības revīzijas komitejai;
- kā norādīts Latvijas republikas Revīzijas pakalpojuma likuma 37.⁶ pantā, mēs neesam Koncernam un Koncerna mātes sabiedrībai snieguši nekādus aizliegtus ar revīziju nesaistītus pakalpojum (RNP), kas minēti ES Regulas (ES) Nr. 537/2014 5. panta 1. punktā. Veicot revīziju, mēs esam arī saglabājuši neatkarību no revidētā Koncerna un Koncerna mātes sabiedrības.

Revīzijas projekta, kura rezultātā tiek sniegts šis neatkarīgu revidentu ziņojums, atbildīgā zvērinātā revidente ir Diāna Krišjāne.

SIA „ERNST & YOUNG BALTIC”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
Latvijas zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2018. gada 17. aprīlī